

QTC *Amatörradio* Nr 9

DIODEN SOM SWITCH

ÖRLUNDA LÅNGVÅGSSTATION

IOTA-TESTEN FRÅN STYRSÖ

SL3BR ÅTER I LUFTEN

JAMBOREE ON THE AIR

QTC AMATÖRRADIO • NUMMER 9 • SEPTEMBER 2008

IC-7200 enkel och tuff med MF (mellanfrekvens) DSP

- HF + 50MHz (mottagning 30kHz - 60 MHz)
- Senaste DSP teknologin. Jämförbar med den i transceivrar av högsta klass från ICOM.
- Distorsion och blockering av närliggande signaler förebyggs av att man placerat DSP i AGC loopen.
- AGC tiden är valbar mellan snabb, långsam samt per trafiksätt.
- Digital MF filter. Extra filter behövs ej köpas, inbyggda digitala filter ger en flexibilitet och valbarhet mellan mjuk och skarpt filter. (Endast SSB och CW).
- Manuellt och automatiskt notchfilter med justerbar karaktäristik. Upp till 70dB dämpning.
- CW med full-break-in. Valbar CW bärvågspunkt (USB eller LSB) och justerbar CW ton
- Digital dubbel passbandstuning. Elimineras interferens och störningar. Skräddarsy ditt MF passband genom att elektroniskt skifta övre och undre bandkanter. Välj mellan smal MF eller skifta hela passbandet för att eliminera störningar.
- Digital noiseblanker, eliminerar pulserande störningar. Justerbar i 100 steg.
- Högstabil sändare. DDS ombesörjer en ren sändarsignal och förbättrar C/N (carrier to noise ratio).
- Dubbla fläktar ger en stabil uteffekt och tillåter kontinuerlig drift.
- Digital brusreducering. Reducerar bakgrundsbruset. Ger märkbar förbättring av tal och data signaler. Justerbar i 16 steg.
- USB anslutning på baksidan för styrning från PC. Även ljud erhålles via USB. Med rätt program kan man ta emot och spela in samtal och sända inspelade meddelanden.
- RF talkompressor med låg distorsion. Ökar din talstyrka utan att öka distorsionen
- Tål vattenstänk och har samma konstruktion på tangenter som ICOM's marina radio. Skyddar mot inträngande vatten. OBS! IC7200 är ej vattentät.
- Stötfångare". En "kant" på baksidan gör att man kan ställa radion på "rygg" utan att förstöra kontakter och kablar.

ÖVRIGA FINESSER

- SET läge för personliga inställningar
- 201 minnen, elbug, låsbar VFO-ratt, quick spilt, CI-V interface
- 1Hz steg, frekvensstabilitet ± 0.5 ppm
- Inbyggd talsyntes. Talar om frekvens, trafiksätt och signalstyrka
- Automatisk val av steglängd (avstämningssacceleration)
- Storlek & vikt 241B 84H 281D mm, 5,5 kg
- Framåtriktad högtalare samt uttag för yttre högtalare
- LCD bakgrundsbelysning. Låg, hög och av
- Bandstackningsregister. Minns senaste frekvensen och trafiksätt på varje band.

PRIS
10.950 kr

EXEMPEL PÅ TILLBEHÖR

92201	MB-117	bärhandtag	225:-
92202	MB-118	mobilhållare	225:-
92200	MB-116	fronhandtag	625:-
89026	AH-4	automatisk antennavstämningseenhet klarar 50 ohms antenner och longwireantenner mfl	3750:-
92228	PS-300	nätaggregat 9 - 15 VDC, 25 A kontinuerligt (transformator)	3250:-

PS-300

Beställ kostnadsfritt engelsk 4-sidig färgbroschyr.

Mer information och tekniska data finns på vår websida ham.srsab.se

Samtliga priser inkl moms.

QTC Amatörradio

Årgång 81, nr 9 2008

Medlemstidskrift och organ för
Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Redaktör

Jonas Ytterman, SM5HJZ
0174 – 206 59
qtc@ssa.se

Ansvarig utgivare

Hans Johansson, SM0IMJ
070 – 626 80 73
sm0imj@ssa.se

Teknisk konsult

Karl-Arne Markström, SM0AOM,
08 – 91 81 24
sm0aom@telia.com

Kommersiella annonser

Anders Berglund, SM6RTN
031 – 709 88 48
anders.berglund@motorkonsult.se

Utgivare

Föreningen Sveriges Sändareamatörer
SW ISSN 0033 4820

Tryck

Grafiska Punkten, Växjö
Upplaga cirka 6 000 exemplar

QTC Amatörradio finns även som taltidning.

QTC	Manusstopp	Ham-annonser	Hos läsare
10	5/9	18/9	1/10
11	6/10	17/10	3/11
12	3/11	14/11	1/12
1, 2009	2/12	15/12	2/1

Genmäle till insändare eller liknande kan skickas till redaktionen fem dagar efter manusstopp.

Omslagsbilden

Vertikalantennen för 28 MHz som SM6EQO och SM6JVA bland annat körde med från Styrösö (EU-043) under IOTA Contest 2008. Läs mer på sidan 17 i detta nummer.

QTC Amatörradio produceras på PC med InDesign CS3 och Corel Graphics Suite.
Typsnitt: Caslon, Garamond och Myriad.
Papper: Profsilk, 90 respektive 150 g

Utvecklingen av nya tjänster går vidare...

När regnet har ungefär samma styrka som att tömma en tankbil över huset, så får man lite extra tid till att fundera över hur vi ytterligare kan erbjuda våra medlemmar förbättrade och nya tjänster.

Det senaste i raden av nyutveckling kommer från vår driftgrupp för SSA.se. Med start nu så finns SM Call Book tillgänglig från din mobiltelefon. Det förutsätter att du har en mobiltelefon och abonnemang som stödjer/innehåller WAP/Internet (tror mig kunna påstå att de flesta moderna mobiltelefoner och abonnemang innehåller dessa tjänster). I din mobiltelefons browser anger du wap.ssa.se och kommer då till en sida där du kan skriva in en (svensk-) anropssignal och få upp sökresultatet direkt i displayen. Se detta som en första version (utvecklingstiden var några dygn), vidareutveckling och förbättrad funktionalitet kommer successivt.

Driftgruppen för SSA.se jobbar vidare med att färdigställa "nya" SSA.se. De som lyssnade på HQ-nätet den 16 augusti kunde höra att det nu går att besöka en första testversion av den nya webbplatsen. Om du går in på www3.ssa.se så kan du se layout, struktur och lite av idéerna. Tänk på att detta är en testversion utan alla delar färdiga, information saknas och är i vissa fall bara testinformation. Men det ger en bild av hur det kommer att se ut inom kort.

Vår extra föreningsstämma kommer allt närmare (7 september). Föreningsstämman innehåller en punkt och det är att fastställa fyllnadsvalet till styrelsen. Utöver den extra föreningsstämman kommer styrelsen att passa på, när vi ändå är samlade, att ha ett "öga-mot-öga" styrelsemöte. Styrelsen kommer dessutom att tillsammans med våra två funktionärer för QSL-hantering Jan/SM5DJZ (utgående QSL) och Eric/SM6JSM (inkommande QSL) se igenom vår hantering av QSL. Det vi kommer att diskutera är hur en framtida prismodell kan se ut. Här får vi återkomma med detaljer efter den 7 september.

När du läser detta har vi (den 22 augusti) haft ett möte med PTS för att gå igenom den skrivelse VUSHF sektionen färdigställde innan semestern och som SSA skickade in direkt därefter. Samtidigt har denna skrivelse använts som underlag för att svara på en remiss från PTS avseende våra undantagsföreskrifter. Utfallet från detta möte kan du läsa om på SSA.se och diskutera på VHF-sidorna i vårt medlemsforum.

Nu ska jag stämma av på 10 MHz, vi ses på banden...

Hasse – SMØIMJ
Ordf. SSA

INNEHÅLL

Utvecklingen av nya tjänster går vidare...	3	Världsradiolyssnare	34
Kansli	5	QSL-information	36
Dioden som switch	6	Licens i Afghanistan	37
Elecraft K3, en KV-transceiver till vettigt pris	8	SSA	38
Cristina Spitzinger – en lyckad rekrytering	10	Insändare 1 – SM5GW	38
Sommar-QSL på kansliet i Sollentuna	11	Insändare 2 – SM5GW	38
Åke Alséus, SM5OK, 90 år!	11	Antennarbete sommaren 2008	39
Under luppen – YAESU FT-950	12	Historik	40
SOTA från Kullaberg SM/SE-001	15	ARRL Field Day och Nashville	41
SAC	16	Kurser hos Södertörns Radioamatörer	42
Contest	16	Ham-annonser	43
IOTA-testen från Styrösö EU-043	17	Otto Ringheim, HK7/SM5HV, In Memoriam	44
HAM Radio 2008 – Final report	19	SK0QO - Stor Prylmarknad i Handen	44
Orlunda långvågsstation	20	På gång	45
Thailändsk amatörradiobyråkrati	25	Amatörloppmarknad – SK4TL	45
VUSHF	26	Amatörradiomässa i Eskilstuna 2009	45
Översyn av radio- och TV-lagen	29	Loppmarknad i Norrköping	45
Nordic VHF/UHF/SHF-meeting	29	Distriktsmöte i SM7	45
DX Summit förnyas	29	Distriktsmöte i SM3	45
DX	30	Från distrikt och klubbar	46
Radioprognos	31	SL3BR åter i luften	46
Diplom	32	JOTA – Air 18 – 19 oktober 2008	46

Eftertryck med angivande av källan är endast tillåtet om upphovsmannen ger sådan rättighet. För ej beställt material insänt till redaktionen, medredaktörer eller SSA ansvaras ej. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt material. Om insänt material önskas åter, skall detta tydligt anges. Medarbetare som sänder material till redaktionen och som hämtar text och bild från annan källa, t ex. en web-plats, skall ha inhämtat tillstånd från upphovsmannen där det tydligt framgår att materialet får utnyttjas för publicering i QTC, förenings web-plats och i SSA-bulletinen. För eventuella felaktigheter i tidskriften ansvaras ej. Arvode utgår ej.

Från och med augusti 2007 har kansliet delats och finns som tidigare i Sollentuna, men nu även i Karlsborg. Arbetsuppgifterna har fördelats mellan de två platserna och huvudpunkterna återges nedan.

Plusgiro: 5 22 77 - 1

Bankgiro: 370 - 1075

web-plats: www.ssa.se

Sollentuna

HamShop, ordermottagning
Utdelning av nya bassignaler och certifikat
Provtagningsfrågor
Förfrågningar om medlemskap

Karlsborg

HamShop, order och utskick av beställningar
Administration av specialsignaler
Förberedelser för års- och styrelsemöten
Arkivfrågor

Sollentuna

Postadress	Box 45 191 21 Sollentuna	Expeditionstid	Tisdag och onsdag 9.00 – 12.00 Torsdag 9.00 – 12.00, 13.30 – 18.00
Besöksadress	Turebergs Allé 2 Sollentuna	Telefontid	Måndag – fredag 9.00 – 12.00
Telefon	08 – 585 702 73	Fax	08 – 585 702 74
Kanslist	Therése Tapper	e-post	therese@ssa.se

Karlsborg

Postadress	Box 173 546 22 Karlsborg	Expeditionstid	Måndag – fredag 9.00 – 12.00
Besöksadress	Stenbecks Väg 2 Karlsborg	Telefontid	Måndag – fredag 9.00 – 17.00
Telefon	08 – 585 702 73	Fax	0505 – 131 15
Kanslist	SM6JSM, Eric Lund	e-post	hq@ssa.se

Styrelse

Ordförande
SM0IMJ, Hans Johansson
Almsättravägen 13, 184 61 Åkersberga
070 – 626 80 73, sm0imj@ssa.se
Vice ordförande

Kassaförvaltare
SM5AOG, Lennart Pålryd
Hornsgatan 108, 117 26 Stockholm
08 – 668 38 40, sm5aog@ssa.se

Ledamot
SM3WMU, Tomas Vikman
Tjärnvägen 16, 893 30 Bjästa
0660 – 22 12 10, sm3wmu@ssa.se

Ledamot
SM6HNS, Dick Stenholm
Lilla Häggsjöryr, 460 21 Upphärad
0520-441460, sm6hns@ssa.se

Funktionärslista

SSA:s funktionärslista är senast publicerad i QTC Nr 1, 2008

Den återfinns även på ssa.se

Medlemsavgifter			
Inom Sverige		Utanför Sverige ¹	
Till och med det kalenderår man fyller 17 år	170 kr	Europa ekonomi	670 kr
Från och med det kalenderår man fyller 18 år	440 kr	Europa 1:a klass	720 kr
Familjemedlemsavgift	270 kr	Utanför Europa ekonomi	810 kr
Ständig medlem till och med det kalenderår man fyller 64 år	5 280 kr	Utanför Europa 1:a klass	850 kr
Ständig medlem från och med det kalenderår man fyller 65 år	3 520 kr		
Prenumeration och lösnummer			
Prenumeration helår inom Sverige	440 kr	Lösnummer inklusive porto inom Sverige	45 kr

¹ Reservation för prisändring.

Ny anropssignal och medlem

SA0BCR	Johan Bergström	c/o Shorin Norra Stationsgatan 113	113 64 Stockholm
SM4ZDK	Bo Bävertoft	Garvaregatan 5 E	791 70 Falun
SM6ZDP	David Svensson	Laxvägen 14	434 96 Kungsbacka
SM7ZDR	Gary Magnusson	Koppargården 39 C	261 43 Landskrona

Ny anropssignal

SA4YLA	Anna Wallgren	Norrängsgatan 12	660 50 Vålberg
SA5BCQ	Leo Lindstrand	Tostebo Gård 4	610 40 Gusum
SK0ZA	Storstockholms Radioamatörer	c/o Iverbring Stora Söderby, Lugnet	195 93 Märsta
7S0SRT	SM0IMJ, Hans Johansson		
SB6L	SM6LTO, Lars Rundlöf		
SE6S	SM6LTO, Lars Rundlöf		
SC6LAB	SM6XNO, Leif Petterson		
SM6ZDQ	Bengt-Eric Bengtsson	Petters Hage 7	417 46 Göteborg

Ny medlem

SM4-8252	Leif Ljungberg	Sturegränd 1	784 32 Borlänge
SM5-8253	Bo Bredenhof	Hälsingevägen 18	722 44 Västerås
SM5-8254	Katarina Bredenhof	Hälsingevägen 18	722 44 Västerås
SM7IQS	Edward Tkaczyk	Göingegatan 20	291 38 Kristianstad

Ständig medlem

SM7VRI	Ebert Lööv	Domsandsvägen 2	564 35 Bankeryd

Återinträde

SM0IGQ	Dan Evaldsson	Naumannsvägen 11	129 38 Hägersten
SM0YYW	John Schluter	Lärargården 10	181 35 Lidingö

Adressändring,
utebliven eller skadad tidning
meddelas SSA:s kansli.

Material till QTC-redaktionen

Skicka gärna underlag per e-post. I stort sett hanterar redaktionen alla filformat. Material i PowerPoint eller liknande program undanbedes. Om möjligt, komplettera underlaget med en Acrobat-fil på det du skrivit.

Digitala bilder skall levereras som separata filer och vara i originalutförande, direkt från digitalkameran eller scannern. Gör ingen bearbetning av bilderna.

För att få bästa kvalitet i tryck, använd kamerans högsta upplösning. Om du vill använda RAW-formatet, kontakta mig innan du skickar bilderna. Omslagsbilder måste vara av extra god kvalitet och i stående format med förhållandet bredd 2 och höjd 3, till exempel 2000x3000 pixel.

I den händelse att du enbart har papperskopior eller diabilder, går det bra att skicka dem till mig, så scannar jag in dem. Önskas dessa bilder i retur anger du det i följebrevet.

Enklast för mig är att få underlaget per e-post. Bifogade filer upp till 15 MB går bra. Har du flera stora filer, skicka dem styckvis. Redaktionenens brevlåda töms var annan minut. Det går även bra att skicka en CD, DVD, diskett.

I möjligaste mån skickar jag en granskningskopia på inkomna bidrag. Kopior skickas som Acrobat-fil och per e-post. Pappersutgåvor kan erhållas efter särskild överenskommelse.

QTC-redaktionen
Jonas Ytterman
Moga Breden 45
740 10 Almunge
Tel/Fax 0174 – 206 59 (vardagar 9 – 17)
qtc@ssa.se

I QTC nr 10 kommer vi bland annat få läsa om

Alger på antenner SM6RRQ, Per-Olof Granath kommer med förslag på hur dessa tas bort.

SM4MI SE5C, Claes Nilsson har skrivit en historik om hur SM4MI, Hans startade sin veksamhet i Forshaga under tidigt 70-tal.

Resultat AM-test 2008 SM5EMR, Jonny Rosenquist har ställt samman testresultaten och även bidragit med många fina bilder.

ParlezVousQSO SM5-1252, Ullmar Qvick tipsar om en flerspråkig parlör.

Dioden som switch

Av SM0VPO, Harry Lythall

Introduktion

Det har varit många frågor på mitt forum: web.telia.com/~u85920178/board.htm om "diode switching", och via e-post har jag fått ännu fler frågor. Denna artikel är skriven för att förklara hur man kan använda dioder som switch. I denna artikel beskriver jag dioden som en audiofrekvens-switch, och radiofrekvens riktning. Artikeln är inte ett färdigt projekt, men det finns några praktiska idéer, t.ex en "diode switched all master intercom". Jag byggde den på 80-talet för en vän som bröllops present (jag hade inte så mycket pengar på den tiden). Min vän var mycket nöjd med projektet. Jag ska börjar med lite enkel grund information.

Dioden

Nästan alla dioder leder ström i bara en riktning, men leder ingenting om polaritet är omvänt. Du kan prova denna effekt med en vanlig analog multimeter genom att mäta motståndet. Katoden (K) brukar ha ett band omkring dioden, se figurer 2–4. Gör så här:

Figur 1(a), ingen ström

Figur 1(b), max ström

Om du använder en analog multimeter och motståndsskalan drivs av ett 1,5 V batteri då blir mått 50 % av fullt utslag med en silicon diod. Om dioden är av germanium så blir indikationen 90 % av fullt utslag. På båda dioder blir "reverse current" (baklängesström) nästan ingenting. Huvud användningsområdet för dioder är likströmsriktare, eller detektor för växelström. Det fanns dioder i de första mottagarna men de var mer experimentella dioder med grova kristaller och en kontaktnål, så kallade kristalmottagare.

De första serietillverkade dioderna bestod av en uppvärmd elektrod (katod) monterad i ett metallrör (anod). Typiska enheter var EB91 (signaldiod) och 5AR4 / GZ-34 (likriktare). De hade 5 V eller 6,3 V växelströmsselement som var ofta isolerade från katoden. Efter 1956 kom små diodkomponenter som var tillverkade av "germanium" (ett halvledande material) som

radiofrekvens-detektor var de mycket mer prisvärda och behövde ingen nätström alls. OA91 var typisk en typisk germaniumdiod, och man kan fortfarande köpa germaniumdioder, fast man måste nog leta lite grand. För lågeffektlikriktare eller switch-applikationer brukar man använda silicon dioder som 1N4148 eller 1N914. De bara tål några mA. För hög ström väljs 1N4001 (50 V) eller 1N4007 (400 V) upp till 1 A. Välj 1N5401 för upp till 5 A. Här bortser vi från dioder av radiatorstyp:

Figur 2, typisk "punkt-kontakt" (germanium).

Figur 3, typiska switch-dioder (silicon).

Figur 4, typisk likriktar-diod (silicon).

De dioderna har olika egenskaper, till exempel:

Punkt-kontakt (germanium)

- Låg kapacitans mellan elektroderna. Perfekt för radiofrekvens detektorer. Punkt-kontakt-dioder tillverkades från och med 1956 och används fortfarande idag. Fungerar upp till 1 GHz eller mer.
- I ledande riktning har de typiskt motståndsvärde på 100 Ω .
- I ledande riktning har de 0,15 V spänningsförlust mellan elektroderna.
- I backspännings riktningen är motståndet mer en 100 k Ω .

Junction-diod (silicon)

- Liten kapacitans mellan P och N elektroderna, men är användbara upp till 200 MHz eller mer. Spänningsförlusten kan bli ett problem om den används som signal detektor.
- I ledande riktning har de typiskt motstånd av 5 Ω .
- I ledande riktning har de 0,65 V spänningsförlust mellan elektroderna
- I backspännings riktningen är motståndet mer en 1 M Ω .

Zenerdiod (silicon)

- Stor kapacitans, typisk 10 pF mellan P och N elektroderna. I backspännings riktningen har de högt motstånd, men motståndet bryts om spänningen överstiger en viss nivå: den så kallade "zenerspänningen". De är avsedda för spännings regulatorer men kan även användas som varactor (variable capacitance) dioder.
- I ledande riktning har de ett typiskt motstånd av 10 Ω .
- I ledande riktning har de 0,65 V spänningsförlust mellan elektroderna.
- I backspännings riktningen är motståndet mer en 100 k Ω , upp till "zenerspänningen".

Visste du att alla dioder och transistorer är känsliga för ljus? Det är sant! Högeffekts-dioder är inkapslade i plast så ljuset kan inte nå föreningen. Men signal- och switch-dioder är inkapslade i genomskinligt glas och måste avskämmas från ljuset, annars kan du få ett fruktansvärt nätbrus från din enkla hemgjorda mottagare. Lysrörsbelysning i shacken ger den värsta brus nivån.

En enkel diod-switch

Om dioden kan leda ström eller har hög impedans beroende på polaritet, då kan det vara möjligt att skapa en enkel signal-switch. Om du har en audiofrekvens generator, ett oscilloskop och en analog multimeter. Montera då de komponenter enligt figur 2. Jag har lagt till några kondensatorer för att inte signalen skall påverkas av matningsspänningen. Du kan rita kretsmönstret på ett papper och tejpa komponenterna på plats innan du löder fast dem.

Experiment 1

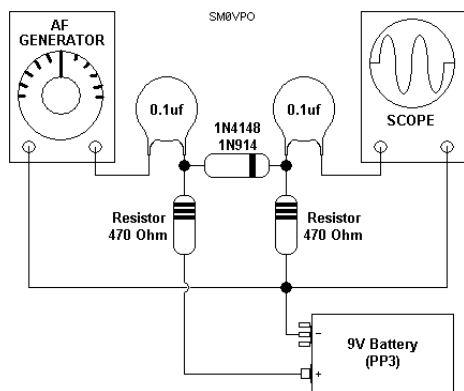
Ställ signalgeneratorns utgång till 1 V RMS. (3 V peak-peak) och frekvensen till 1 kHz. Ställ oscilloskop-amplituden till 1 V/cm och timebase till 200 μ s/cm (0,2 μ s/cm). Då skall du se en sinusvågform på oscilloskopet med en amplitud av 3 cm (3 rutor).

Vänd nu polariteten på batteriet (dvs växla batteripolerna). Då skall signalen försvinna. Du har byggt en diod-switch. Batteripolariteten bestämmer om switchen ska blockera signalen eller låta den passera.

Experiment 2

Byt ut batteriet till en 1,5 V AA-cell. Med polaritet som visas i Figur 5 skall du se att vågformen blir en ren sinusvåg, precis som vid förra experimentet. Byt polaritet på batteriet, det vill säga med polerna växlade, så kommer du att se 1,5 V pulser. Det ser inte ut som sinusvåg, men switchen är inte avstängd för hela sinusvågen, bara för en del av vågformen.

Demonstrationen visar att man måste ha minst 2,2 gånger mer switch-spänning än sig-

Figur 5, experiment - kretsdigram.

nalens amplitud. 1 V RMS audiosignal från generatoren har en amplitud av plus och minus 1,4 V peak. För att switchen ska fungera behövs $1,4 \text{ V} \times 2 = 2,8 \text{ V}$ plus 0,7 V spänningsförlust i dioden = 3,5 V minimum spänning.

Experiment 3

Upprepa experiment 1 men ställ multimeternskalan på 10 V DC och koppla till båda terminalerna av dioden. Multimetern måste ha en känslighet av 20 kΩ/V eller mer. Du behöver egentligen en 10 V–0–10 V meter med center-noll, men du kan också lätt växla testproberna för att få ett positivt resultat.

Med kretsen och polaritet som visats i Figur 5 så skall du få ett utslag på 0,7 V DC när switchen kopplas till, och minus 10 V när det kopplas från. När dioden kopplas från ser man hela batterispänningen på multimetern för att dioden har en hög impedans.

En Praktisk Applikation - Intercom

Switchen vi har experimenterat med kan användas till många enkla audiodrägsapplikationer. Här är en "all-master" intercom. Jag visar bara fem stationer, men man kan i princip ha 20, 30 eller fler stationer. När två stationer pratar med varandra är hela systemet inte upptaget. Det vill säga alla andra stationer är lediga och kan fortfarande användas av systemet. Med 20 stationer kan det vara 10 olika privata sam-

tal samtidigt. Endast ett batteri behövs för att driva hela systemet. Figur 6 visar krets scheman för en station:

Här är station ett. Om ettan vill prata med, till exempel tvåan, trycker operatören på ettan bara på knapp 2 och pratar. Som exempel säger han "Ettan repar" och mottagaren vet att han måste trycka på knapp "1" för att svara. Man kan också trycka på flera knappar samtidigt för att prata till flera stationer samtidigt.

När du trycker på knapp "2" så ska en av de horisontella dioderna koppla 12 V batteriström till mikrofonförstärkaren, en μA741, LM741 eller NE741. De vertikala dioderna har 0 V (via 2,2 kΩ från mottagarens förstärkar slutsteg) på anoden, och +6 V från mikrofonens förstärkare. Alla dioder är av förutom den diod som har +12 V via "2"-switchen, och tillhörande 1 kΩ motstånd. Bara den är på kopplad som då skickar +7 V DC till mottagarens slutsteg som är en DC-kopplade förstärkare. Utan 7 V DC är slutsteget av avstängt. Nu, med +7 V DC ska det fungera. Strömmen bär också 1V Pk-Pk audio från mikrofonförstärkaren.

Mottagaren består av en 10 mH choke induktans och en 10 nF (10,000pF) kondensator för att dämpa radiosignaler. Efter filtret finns ett 2,2 kΩ motstånd. Motståndet används för att stänga av slutstegs förstärkaren om stationen inte är vald för ett samtal. Vid samtal, så är det ett 1,0 kΩ motstånd som mäter switch-dioden, men 6 V spänningen från mikrofon förstärkaren kapar spänningen till 6 V och sätta bara på den valda dioden. Efter dioden finns det $6 \text{ V} + 0,7 \text{ V} = \text{nästan } 7 \text{ V}$ som skickats till mottagarens slutsteg.

Mikrofonförstärkarens "operationsförstärkare" (OpAmp) har ett par dioder som är krysskopplade. Här använder vi 0,7 V spänning för att silicidioden ska bli ledande. 220 Ω motståndet är valt för att anpassa förstärkaren till mikrofonen. En "Electret-mikrofon" behöver 220 Ω motståndet, men vid magnetiska mikrofoner måste man sänka värdet till 100 Ω, eller 47 Ω. Om ut signalen är hård-klippt så kan man höja värdet till kanske 470 Ω eller 1,0 kΩ

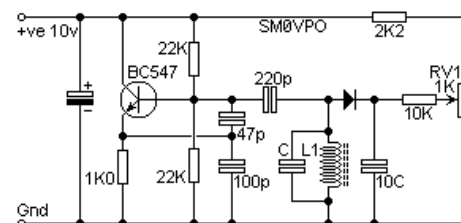
eller om mikrofon elementet har hög känslighet, eller om det finns "rund-gång" (feedback) mellan mikrofon och högtalaren. Högtalarens impedans skall vara 36 Ω, men även 80 Ω kan fungera lika bra.

En bra "finess" för stora interkommunikationssystem är att ha en LED indikation på alla linjer som är i bruk (har +7 V på dem). LED och 470 Ω motstånd, seriekopplade, från emitter av en BC547 räcker. Koppla kollektorn till +12 V och basen till linjen. Du behöva en LED och BC547 för varje linje.

En annan bra sak kan vara att ha en "Group Call" funktion. En "group talk" switch kopplar flera dioder till flera andra stationer, plus en diod till mikrofon förstärkaren.

En praktisk applikation - frekvensmodulation

Det här är en ovanlig användning för 1N914 dioden som switch. Den fungerar precis som textbok colpits oscillator, till vänster om dioden i Figur 7. Här har jag kopplat katoden av switch-dioden, via 10 kΩ motstånd, till en potentiometer, som ger 0 V till +3,3 V DC. Från katoden finns en kondensator till 0-V linjen.

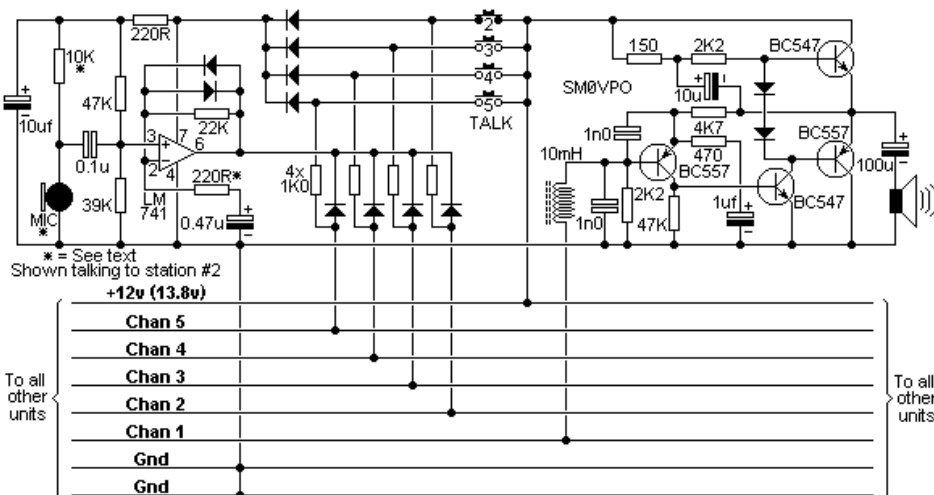
Figur 7, switch-metoden för frekvensmodulation.

Kondensatorn C och induktansen L1 bestämmer oscillatorns frekvens. Men, om dioden är ledande, är kondensatorn 10C inkopplad. Radiofrekvenssignalens amplitud är från -3 V till +3 V. Om amplituden överstiger RV1 spänning (+0,7 V) då är 10C inkopplad och då sänks frekvensen rejält, men bara för en del av vågformen. Resultatet är frekvensmodulation och frekvensen bestäms av spänningen från RV1.

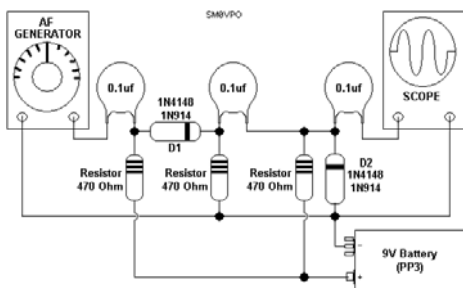
Då vågformen är inte längre är ren, måste man ha ett filter för att bli av med de nya övertonerna. Men frekvensen kan variera över 2:1 inom området och upp till 10:1 med rätt komponentval.

Shunt-dioder

Hittills har jag bara visat serie-kopplade dioder som låter signaler passera vid låg impedans, eller koppla från med en hög-impedans. Dioden kan också kopplas i "shunt" (kortsloten) konfigurationen. Denna teknik måste användas om man ska switcha radiofrekvenssignaler. En enkel seriekopplad switch kan läcka för mycket RF-energi. Låt oss gå tillbaka till experimentbordet. Man kan rita kretsmönstret på ett papper och teja komponenterna på plats innan du löder dem. Denna gång, skruva upp signalgeneratoren till 1 MHz och oscilloskopets timebase till 1μS/cm.

Figur 6, 5-stations "all master intercom" med switch-dioder.

Figur 8, modifierat experiment, med extra shunt-diod (D2).

Nu har jag adderat en diod till (D2) och ett mätande motstånd. Åter igen har jag lagt till några kondensatorer för att minska störningen av likströmspåverkan.

När batteriet är kopplat som i figur 8, är plus-spänningen kopplad genom ett motstånd till anoden av D1. Katoden är kopplad till minus polen på batteriet via ett motstånd. D1 får då en låg impedans och kopplar signalen vidare. D2, å andra sidan, har batteri pluspolen kopplad till katoden och anoden är kopplad till minuspolen på batteriet. D2 får då hög impedans och blir isolerande.

När batteripolerna är reverserade (plus och minus växlade) är situationen annorlunda. D1 håller hög impedans och leder inte signalen vidare. D2 håller låg impedans och kortsluter signalvägen. D2 ska dämpa små signaler som hoppar över (hop over) D1. Du kan tillfälligt ta ut D2 från kretsen och skruva upp känsligheten av oscilloskopet så att du kan se en liten radiofrekvenssignal. När du sätter tillbaka D2 så ska den lilla "hop over-signalen" försvinna.

RF-switching

Om man använder dioder för att switcha en antenn mellan radiosändare och radiomottagare, i princip kan man använda de "billiga-och-bra" 1N914 dioderna. De fungerar bra, men blir sämre när frekvensen stiger upp i VHF-bandet. Den lilla "PN"-dioden kan bytas ut till en annan typ av diod som kanske är mer lämplig: "PIN" dioden.

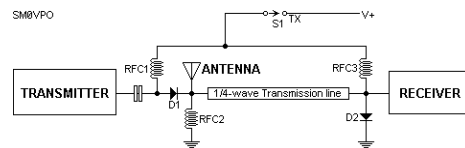
1 PN står för "Positive" och "Negative" är engelska namn på de två halvledar regionerna i diod föreningen.

2 PIN står för "Positive", "Intrinsic", och "Negative" är engelska namn på de tre regionerna i diod föreningen.

PIN-dioden fungerar lika bra som en PN -diod, men när ledningsströmen försvinner tar det lite extra tid för "charge carriers" att återkombinera. Fördröjningen kan ge lite fasförskjutning som man kan använda för att bygga en "jammer" mot polisens RADAR-fartmätare (fråga mig inte hur du bygger den!). Men det är denna mikrofördröjningsegenskap som används av de "mer perfekta" PIN dioderna för att skydda din mottagare med 0,1 µV känslighet från att få en 100 V RF-stöt!

Här är ett grundkretsschema som används i många hamradio TX-/RX-enheter:

När S1 öppnas (ingen spänning från switchen) så har både D1 och D2 hög impedans, och så antennen kopplas via 1/4-vägsledaren till mottagarens ingång. Så länge antennsignalen inte överstiger 0,7 V är det inget problem. 1/4-vägsledaren brukar byggas av spolrar och kondensatorer i VHF-utrustning.

Figur 9, TX/RX-switch.

När S1 är på, kopplas +10 V till anoden av både D1 och D2. D1 kopplar sändaren (TX) till antennen, och D2 kortsluter ingången till mottagaren. Låg impedansen av D2 speglas som hög impedansen på antennen på grund av 1/4-vägsledaren, så påverkar D2 inte sändarens uteffekt. Så länge D1 och D2 är lågimpediva under sändningen kan de inte förstöras.

När sändaren stängs av (S1 öppnas) så blir både D1 och D2 högimpediva igen, men efter en kort fördröjning. Tekniken man kan använda för sända effekt nivåer på 100-tals eller 1000-tals watt, och frekvenser upp till GHz -regionen.

OK, det var det inte så komplicerat. Nu vet du hur man kan använda dioder för att stoppa signaler eller låta dem passera och hur man använder de som AF- och RF-switch. Denna artikel är en översättning från min hemsida på: web.telia.com/~u85920178/

och den ursprungliga artikeln är skriven på engelska. Den finns på: web.telia.com/~u85920178/data/diode_switching_01.htm

Jag har även fått ett förslag från Norska radioamatörer att skriva denna artikel på Svenska, då QTC också läses i Norge.

SM0VPO, Harry

Elecraft K3, en KV-transceiver till vettigt pris

Av SM7BIC, Lennart Michaelsson

Elecraft

Elecraft i Aptos, Californien grundades 1998, ägs och drivs av två radioamatörer, Wayne, N6KR och Eric, WA6HHQ. De är djupt engagerade både i produktutveckling och i löpande kontakter med sina kunder. Elecraft har en väl fungerande teknisk support, ofta med svar inom 24 timmar och reservdelar – om det behövs – samma vecka.

Deras e-mail reflector fungerar som bollplank och stöd för alla kunder och för företagsledningen som själva verkar läsa det mesta och också kommer med inlägg och snabba svar.

Wayne säger: "We have about 20 employees. What's interesting is that our entire engineering staff (about 5) works out of their own homes (including myself and Eric). We're a very "green" company in that regard; we emphasize telecommuting."

Ett litet företag är ofta mera snabbbröligt än ett stort men samtidigt sårbart genom sitt beroende av nyckelpersoner. Hittills verkar Elecraft ha lyckats bra med fokus på kvalitet trots stor ef-

terfrågan på K3 som ju märks på de fortfarande långa leveranstiderna, strax över fyra månader.

K3, en modulärt uppbyggd KV transceiver

Deras nya transceiver K3 lanserades våren 2007 och fick snabbt goda omdömen. Flera amerikanska amatörer ur Elecrafts så kallad Beta-testgrupp beskrev den som mycket bra och med en mottagare som skulle överträffa det mesta.

Den amerikanska amatörradiotidningen QST skrev i våras: "...the results are impressive. Overall receiver performance is right up there with the best radios the Lab has ever measured and this is the first receiver we have tested with better than 100 dB IMD dynamic range at the closer signal spacings".

K3 är modulärt uppbyggd och i grundutförande en 10 W kortvägs-transceiver för amatörbanden 1,8–50 MHz, pris ca 1 400 USD i byggsats och ca 1 600 USD fabriksbyggd, allt exklusive moms, tull och frakt. Med alla tillbehör monterade ger den 100 W ut och priset klättrar över 4 000 USD. En fullbestyckad

K3 väger ca 3,8 kg. Med switchat nätaggregat, manipulator och hörtelefon i kabinväska klarar man flygbolagens 8 kilosgräns för handbagage!

Byggsats eller färdigbyggd?

Jag beställde en K3/100 (100 W) som byggsats i oktober 2007 och fick leverans i april 2008. (Leveranstiderna är nu nere på fyra månader). Ordet byggsats betyder i det här sammanhanget leverans av helt färdiga och slutprovade moduler som man ska montera samman med några handverktyg. Förutom två stjärnskruvmejslar vill jag rekommendera ett skjutmått så man kan sortera alla skruvar i storleksordning, ett felaktigt skruvval kan förstöra en eller flera komponenter. Antistatmatta och bra, förstörande glasögon är nödvändiga.

"Intrimningen" inskränker sig till att följa den menystyrda parametersättningen där man noterar vilka kristallfilter som monterats, välja stigtider för AGC etc.

Den medföljande byggbeskrivningen är föredömlig med tydliga, stegvisa instruktioner och

bilder i s/v. Via Internet kan du ladda hem en beskrivning i fyrfärg som slår allt jag tidigare sett.

Jag använde ca tio timmar fördelat på tre dator och hade väldigt trevligt under tiden!

På köpet lär man känna K3:s uppbyggnad och genom beskrivningarna de olika kretskortens funktion. Man sparar också mellan 1 500 och 3 000 SEK jämfört med alternativet färdigmonterad utrustning.

Lödarbetet inskränker sig till 12 voltkabelns kontakter. Kretskorten är nästan uteslutande bestyckade med SMD-komponenter och i helt professionell klass.

Jag är övertygad om att de allra flesta med hyfsad syn och handlag klarar av sammansättningen. Jag vill därför rekommendera K3 som byggsats!

K3 uppbyggnad

Alla viktiga funktioner styrs av programvara (Firmware) som i sin tur kan uppdateras via Internet efter hand. K3 kan därför sägas vara en SDR (Software Defined Radio) även om den radiomässigt innehåller konventionella och väl genomtänkta kretslösningar.

Hjärtat både elektriskt och mekaniskt är RF-board som fyller hela botten av radion. Kortet innehåller bland annat lågpasfilter (som täcker ett eller flera närliggande amatörband), bandpassfilter (ett per amatörband), MF-steg, 1:a och 2:a blandare samt noise blanker. Kortet har plats för fem olika så kallade roofing-filter för första MF på 8,215 MHz.

Dessa kan väljas med bandbredder från 9 kHz (för FM) till 200 Hz och i 5-poligt eller 8-poligt utförande. Roofing-filtren har till uppgift att skydda resterande del av mottagaren från obehöriga och starka signaler och bidrar till K3:ans utomordentliga storsignalegenskaper. Det är lättare att tillverka bra och smala kristallfilter på 8 MHz än långt uppe över 50 MHz.

En väl utformad synthesizer ger mycket lågt fasbrus som man har glädje av både vid mottagning och sändning. Som alternativ till den temperaturkompenserade kristalloscillatoren kan man välja en med ugn för ännu bättre frekvensnoggrannhet ($\pm 0,5$ ppm 0–50° C).

Flera andra moduler pluggas in via förgyllda kontakter på moderkortet.

Andra MF på 15 kHz är ansluten till Front Panel Board med DSP-funktioner baserade på en 24-bit ADC och en 32-bit floating point DSP. Här finns också microcontrollern (MCU) som styr K3:s funktioner samt EEPROM minne för parameterlagring och FLASH minne för programlagring.

Som tillbehör finns också inbyggd automatisk antennavstämning med brett avstämningsområde, ett 100 W PA och interface för både dator och konverterar.

Den som vill lyssna även utanför amatörbanden med hög känslighet rekommenderas beställa en General Coverage Module (0,5–30 MHz och 48–54 MHz).

En separat 2nd RX med data identiska med huvudmottagaren och som även den kan bestyckas med fem olika kristallfilter ger möjlighet till bra DX-jakt bland annat genom diversitetsmottagning (olika antenner till de bägge mottagarna, bra på de låga banden!) Lokaloscillatoren till K3:s båda mottagare kan synkroniseras vilket är nödvändigt för bra mottagningskvalitet. Brendan, EI6IZ har en bra demonstration av diversitetsmottagning på: www.ei6iz.com

Intressanta och bra funktioner

DSP kan justeras i bredd ner till 50 Hz utan ringning och också centreras till valfri frekvens. Om man har flera roofing-filter installerade väljs rätt filter automatiskt då DSP bandbredden ändras, enkelt och smidigt.

K3 har en fin QSK-funktion med 5 ms CW-stigtid. För den "late" kan den inbyggda CW-decodern ge både sänd och mottagen CW i klartext på display. "CWT" är en finness som gör att K3 läser sin frekvens till motstationens då man trycker på "SPOT".

NB på 1:a MF och NR genom DSP på 2:a MF ger i olika kombinationer mycket bra möjligheter till störningsbekämpning.

Jag har också kört en del RTTY och PSK31 utan dator. K3 omvandlar sända CW-tecken till RTTY eller PSK31 och tar också emot och presenterar i klartext på den inbyggda skärmen.

För yttre anslutning finns RS-232 och en "ACC". Line IN och Line OUT är transformatorisolerade.

Bra funktion för dig som kör med PA är att KEY OUT har ställbar fördröjning av K3 bärvåg med 8–20 ms. Det innebär att slutsteget säkert hinner skifta innan HF går ut.

K3 är med lämplig programvara helt fjärrstyrbar, något för sommarnöjet, kanske?

Övrigt

Bandskifte sker genom Upp/Ner pilar eller genom att man programmerar minnen inkl Mode med mera. Dedicerade bandknappar hade varit bättre men allt får inte plats på fronten. På hemmaplan använder jag HB9DRV:s utmärkta programvara Ham Radio Deluxe för styrning av K3. Då kan man lätt klicka för bandskifte och man når dessutom alla andra funktioner. DRV:s programvara innehåller mycket annat nyttigt men det är en annan historia.

K3 har ju flera olika Roofing-filter att erbjuda. För normal CW/SSB vill jag rekommendera att man börjar med antingen standardfiltret på 2,7 kHz (5-pol) eller mot en merkostnad 2,8 kHz (8-pol). DSP täcker övriga behov relativt bra.

Effektförbrukningen är liten och det innebär att lådan knappt blir ljummen ens efter lång tids drift. Har hittills aldrig hört de två inbyggda fläktarna. (Jo, de fungerar och man kan mäta temperaturen på det inbyggda 100 W slutsteget, den brukar pendla mellan 25 och 40 grader).

Som tillbehör finns också konverterar för de högre banden och dekoder för automatiskt antennval, styrning av externa slutsteg etc.

Slutomdöme

K3 har en förunderligt bra mottagare som är både tyst och livlig! Sändardelen har också bra data och får bra betyg på banden. Moduluppbyggnaden gör att man till överkomligt pris kan få en bra RIG som senare kan byggas ut.

Jag anser att K3 kommer bäst till sin rätt vid DX-jakt eller tester på lägre band där ofta lokala stationer är mycket starka samtidigt som DX kan vara mycket svaga.

Du kan läsa mera på:

www.elecraft.com

Där finns också hänvisning till utförliga tekniska tester och jämförelser med andra riggar.

HB9DRV när du via:

www.ham-radio-deluxe.com

SM7BIC, Lennart

Cristina Spitzinger – historien om en lyckad rekrytering

Av SM6JSM, Eric Lund

I januarinumret av QTC 1997 införde styrelsen en helsidesannons där man utlyste två tjänster. Stig SM0CWC och Ulla (xyl till SM0KV) skulle pensioneras under sommaren. Denna annons förändrade livet drastiskt för minst två människor.

Föreningen Sveriges Sändareamatörer, SSA, är en sammanslutning av radioamatörer, som experimenterar med radiokommunikation. SSA har ca 6.000 medlemmar. En stor del av föreningens verksamhet utförs av förtroendevalda medlemmar som arbetar ideellt.

I Stockholm har vi ett kansli som, förutom att stödja de förtroendevalda, är den centrala punkten för medlemmarna. På kansliet finns två anställda. Dessa slutar nu i sommar då de har uppnått pensionsåldern.

SSA söker därför ersättare för dessa två medarbetare. Arbetsplatsen är belägen i Farsta, på gångavstånd från T-banan.

KANSLIST **KANSLICHEF**

Ett tjugotal ansökningar till vardera tjänst kom in till kansliet, och styrelsen tillsatte en utvärderingsgrupp. Jag kan personligen intyga att de gick mycket grundligt till väga. Två möten med gruppen fick de utvalda genomlida och ytterligare drillning på slutet med vetenskapligt utarbetade tester som innehöll omöjliga frågor.

§7.5 SSA Kansli

-SMK redovisade läget för rekrytering av ny personal till kansliet. Ett tjugotal personer hade visat intresse för de båda tjänsterna. En rekryteringsgrupp skall nu gå igenom de sökande. Det noterades att bland de sökande fanns såväl sändareamatörer som personer som inte var verksamma inom vår hobby.

Utdrag ur protokoll från styrelsemöte februari 1997.

Slutligen återstod endast en person som ansågs vara mest lämplig för platsen som kanslist – Cristina Spitzinger. Under sommaren blev hon utbildad av Ulla. Det visade sig inte vara något problem för Cristina att sätta sig in i alla intrikata detaljer beträffande medlemsregistret, utsändande av inbetalningskort, administration av SH-signaler som då var en relativt ny företeelse, posthantering inkl HamShop-utskick osv.

Några månader senare fick vi besök av Radio Stockholm som gjorde en programserie om ”udda hobbies”, vad dom nu menade med det. Den trevliga programledaren intervjuade Cristina som uttryckte sig i positiva ordalag om oss radioamatörer, men hon nämnde också den jargong som vi omger oss med. Det tog henne ett par månader att förstå innebörden av alla förkortningar och det faktum att vi sinsemellan talar om varandra med bokstavskombinationer i stället för förnamn. Det var ctq hit och dju dit; ordföranden hette smk och sekreteraren på årsmötet i Eskilstuna hette ”c dubbelve enkelve”. Gissa vem som uttrycker sig på samma sätt idag!?

Nåja, tiden gick och Cristina kunde snart sina arbetsuppgifter till perfektion och skaffade sig dessutom egna rutiner. År 2000 flyttades kansliet från Farsta till modernare lokaler i Sollentuna, där vi fortfarande finns. För Cristina innebar flytten att hon fick ta tåget norrut i stället för söderut; annars var det i stort sett samma avstånd. Någon ”morgonpig-gare” människa än Cristina har jag aldrig träffat på. Hon har ofta varit på kansliet före 0630 och hunnit med en massa innan telefonerna satts på kl. 09!

Cristina har en mycket hög arbetsmoral och är principfast – mot sig själv och andra. Det är säkerligen inte många, om ens någon, som kunnat styra Cristina. Hon vet vad hon vill, vad hon kan och hur hon ska utföra sina uppgifter. Det betyder inte att hon inte velat lära sig nya saker eller nya vägar att lösa gamla uppgifter på. Under den process på ett par år som lett till vårt nya medlemsregister har hon varit den drivande kraften

när det gällt att implementera nya funktioner. Detta har lett till att det s.k. BVQ-registret är i det närmaste perfekt och uppfyller i princip alla krav man kan ställa på ett för SSA specifikt anpassat system.

Cristinas relation till oss radioamatörer har under dessa drygt elva år varit korrekt. De få ”incidenter” som inträffat har i de flesta fall berott på den andra personens sätt att vara eller agera (jag talar för mig själv), men ibland kanske även på en följd av den principfasthet Cristina äger som i vissa lägen kan irritera mindre ”byråkratiska” typer (som jag själv). Jag, och dina övriga arbetskamrater dessa år, Jonas HJZ och Börje EYT, har dock alltid verkligen uppskattat den professionalitet som du uppvisat i arbetet, och vi har alla mycket positiva minnen från din tid i SSA.

Cristina älskar att resa, gärna i exotiska länder, och efter pensioneringen kommer hon att åter ge sig ut i länder som vore en dröm för en radioamatör. Vi har inte lyckats omvända Cristina från proffs till amatör, men nog hade hon klarat proven! Jag har å andra sidan svårt att tänka mig Cristina släpande på en liten transceiver och klättrande på taket till ett buddhisttem-pel med en dipol i högsta hugg. Cristina är en minimalist såtillvida att hon klarar sig med enkla medel i de flesta situationer. Hon är ingen materialist eller på något sätt pryltokig, men jag gläder mig åt att hon inför pensioneringen satsat på en kvalitativ god datorutrustning med tillbehör. Denna anläggning kommer utan tvivel att användas för hennes kulturintresse men också för att med digitalkameran dokumentera resorna. Cristina skriver gärna, och en kombination av text och bilder från exotiska resmål är något att se fram emot. Männe det blir en egen hemsida med tiden?

Välkommen!

Ny kanslist vid SSA:s kansli

Välkommen till SSA!

Som efterträdare till Ulla Ekblom vid SSA:s kansli har utsetts Cristina Spitzinger.

- Välkommen till SSA, svarar Cristina i telefon när du ringer till kansliet.

- Välkommen till SSA, säger vi till Cristina!

Välkommen till SSA:s kansli, säger Ulla Ekblom till sin efterträdare, Cristina Spitzinger.

Cristina hälsas välkommen i QTC nr 7, 1997.

Under augusti har Cristina utbildat vår nya kanslist Therese Tapper, och vi är övertygade om att hon förmedlat all den kunskap hon besitter på ett pedagogiskt sätt så att vi övriga kan vara lugna inför SSA:s framtid utan Cristina.

Avslutningsvis vill jag å mina, styrelsens och alla vänners vägnar önska dig Cristina ett långt och bra liv i sällskap av din familj eller på resor i fjärran länder. För att du inte ska glömma oss helt kommer vi att se till att du kan läsa QTC i framtiden via Internet varhelst du än befinner dig. Delge oss gärna med tiden din syn på amatörradion och människorna du träffat. Några positiva minnen har du säkert!

73, men framför allt 88!

Eric SM6JSM

Therese utbildas noggrant av Cristina.
Foto: SM5XW, Göran .

Sommar-QSL på kansliet i Sollentuna

Under sommaren har kilovis med QSL sorterats och distribuerats. QSL-sorteringsgänget i Sollentuna bestående av SM5TC, SM5AOG, SM5AKP och SM0BYD har kämpat i det tysta.

Bild nr 1, visar resultatet av SM5AKP:s idoga arbete under juli då han hämtat 19,6 kg QSL på posten i Sollentuna, tog hem och sorterade dessa på köksbordet.

Bild nr 2, den 27 juli anlända QSL i sprängfyllda kanslihyllor.

Bild nr 3, kl 21 den 5 augusti, QSL:en packade och färdiga. Totalt 66,9 kg för levererans till distrikten.

Underlag skickat till redaktion av SM5AKP och SM0BYD.

Åke Alséus, SM5OK, 90 år!

Lördagen den 27 september fyller SSA:s mångårige medarbetare och outtröttlige arkivarie 90 år.

Vi uppmanar alla som någon gång kommit i kontakt med Åke att visa er uppskattning och skicka honom en hälsning – helst på ett QSL-kort. Åke älskar QSL-kort! Adress och telefonnummer finns i callboken – både i den tryckta och den på nätet. I novembernumret av QTC kommer ett reportage om Åke och hans bedrifter.

SSA gratulerar naturligtvis sin hedersmedlem å det allra hjärtligaste!

Styrelsen genom

Eric SM6JSM som också tagit fotot hösten 2007.

SM5OK, Åke Alséus

Född i Stockholm 1918. Var SM QSL-manager mellan 1935 – 1950.

Åke är hedersmedlem i SSA och under åren 1938 – 1950 verksam i dåvarande SSA HQ. Vidare har han varit ordförande i OTC mellan 1964 – 1974.

Introducerade i samarbete med dåvarande Televerket en ny serie SM-signaler 1947 (de treställiga).

1948 verksam med "Home station" tillsammans med SM5LR åt greve Folke Bernadotte (FN-medlare i mellersta östern ZS6/4X4). Detta gav cirka 15 SM-amatörer arbete som radiooperatörer åt FN.

Under 1958 – 1959 tillhandahöll han radioutrustning åt The Lamco Mining Co. i Liberia, vilket gav arbete åt cirka 25 SM-amatörer i Liberia under en 30-årsperiod.

1959 fick Åke en av de första officiella amatörradiolicenserna i Iran med signalen EP2BE, vilken han var aktiv med fram till 1963.

Under luppen – YAESU FT-950

Dags för mellanbrodern att bekänna färg.

Av SMOJZT, Tilman D. Thulesius

Denna genomlysning skall behandla en i raden av intressanta nya riggar från YAESU.

Helt otroligt att YAESU inom en ganska kort tid spottat ut ett antal intressanta riggar på marknaden.

FT-9000 är det riktiga flaggskeppet som har som ambition att sopa mattan med det mesta och inte minst göra den riktigt kräsne och teknikhungrige amatören nöjd. FT-2000 sätter ribban lite lägre och ger en mera sansad paketering. En riktigt kompetent rigg för primärt stationärbruk. Inbyggd nätdel och dubbla mottagare är klokt för en rigg i denna kategori.

För "vardagsamatören" är FT-450 ett gott val som ger mycket goda prestanda till en rimlig peng (10 000 kr). Denna rigg provade undertecknad i QTC nyligen. Den som läste artikeln noterade att jag inte blott var positiv till riggen. Framför allt kändes det som att ergonomin haltade en hel del och att riggen helt enkelt medvetet kanske hade hållits tillbaka för att göra intresset större för just FT-950.

FT-950 har givits en plats i portföljen

När man så sitter med facit i hand så inser man att mina funderingar hade bäring. FT-950 är visserligen en bra bit större än lilla FT-450. Men storleken har inte bara givit utrymme för fler funktioner som inte FT-450 har. Handen på hjärtat så har de ganska snarlika prestanda. Storleken har framför allt gjort det möjligt för YAESU:s tekniker att göra riggen mera användarvänlig. Fler funktioner kan direkt nås via en knapp på frontpanelen. På FT-450 måste man in och navigera i menyer för att komma åt den där filtret eller inställningen.

Om man räknar just knapparna så ser man att FT-450 har 30 knappar på fronten. FT-950 har hela 72 stycken. Som ett litet kuriosum kan noteras att FT-2000 har 105 och IC-756PROIII från ICOM har 70 (om man räknar in dom mjukvarudefinierade knapparna).

Så om man ser det ur ett knapperspektiv så är det stor skillnad. För många radioamatörer så är det helt enkelt lättare att handha sin rigg genom att hugga den rätta knappen och göra förändringen. Andra vill ha så få knappar som möjligt och istället navigera genom menyer de gånger man skall ändra något.

Vad stor den är!

Frontpanelen är hela 36 x 11 cm, så det är gott om plats till alla knapparna. Undertecknad sticker inte under stol med att gilla små riggar (exempelvis har nya QROlle en frontpanel på blott 17 x 5 cm...) så visst ser riggen imponerande stor ut där den står bland alla småriggar i shacket. För att proportionerna skall stämma följer riggens andra mått med. Alltså är djupet

Många knappar är det på fronten. Gott om plats och överskådligt så att man snabbt finner bruk för alla funktioner. Nere till höger en avstämknapp för den andra VFO:n. Mycket användbart för att snabbt navigera mellan stationerna. Nästan som en andra mottagare. I displayen syns tydligt hur mottagaren är inställd avseende bland annat förstärkare och filter. 36 x 11 cm är måtten.

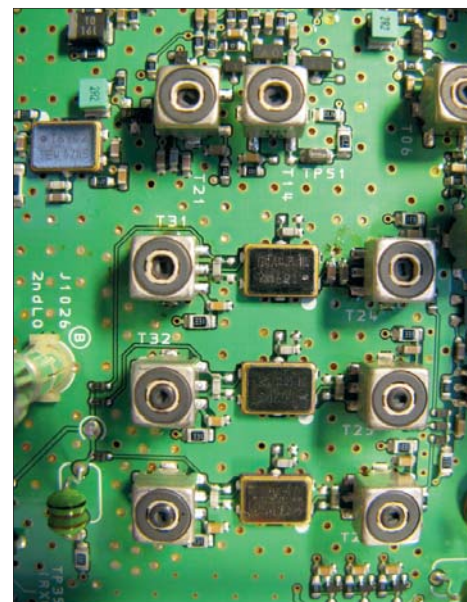
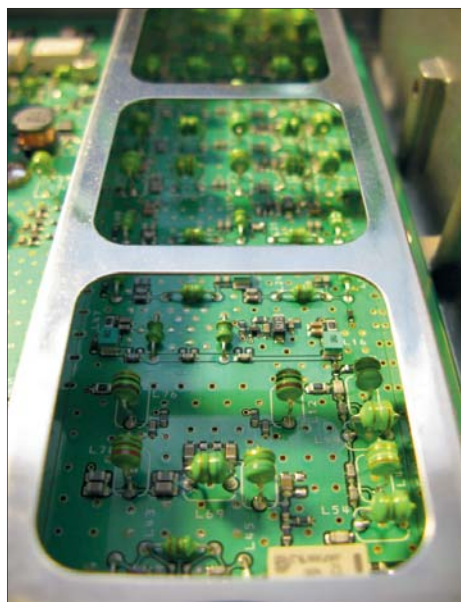
på riggen stolta 32 cm. Och vikten är på nästan 10 kg. Detta gör att det rejäla handtaget på riggens sida kommer väl till pass då den skall flyttas. Om man nu skulle vilja flytta på den. Riggen är till skillnad från lillebror FT-450 en utpräglad stationärrigg. Den får stå där den står.

Man undrar givetvis hur YAESU:s tekniker har gjort för att fylla hela volymen med spännande teknik. Undertecknad måste medge att jag var lite fundersam. Sagt och gjort. Efter demontering av en hiskelig massa skruvar och plåtar kunde man besikta vad som sig doldes under locket.

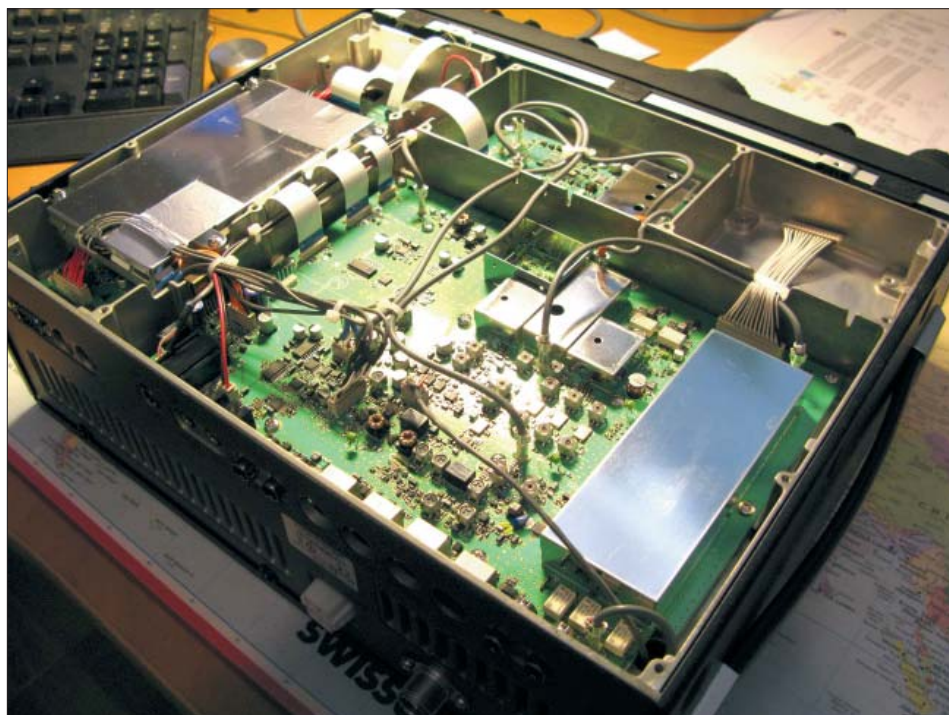
FT-950 kommer standardutrustad med en inbyggd autotuner. Den tar inte särskilt mycket plats. Och sanningen att säga anser i alla fall

jag att man inte skall behöva en autotuner i en stationärinstallerad rigg. Där har man vanligtvis antenner i resonans. Autotunern i FT-950 är heller ingen som "stämmer av en järnsång". Den är av det mera blygsamma slaget som trimmar till en SWR som håller sig inom 1:3. Alltså ett skydd för slutsteget kan man säga. Autotunern har vanliga reläer och skramlar på ganska duktigt innan den bestämmer sig för en korrekt inställning.

Utöver autotunern så kan man notera en knapp handfull ganska glest med ymonterade komponenter besatta kretskort. När man har så mycket plats så finns det ingen stress att packa tätt. VFO:n med VCO och PLL återfinns på ett separat kort och har 3 st förhållandevis enkla

Intressanta detaljer döljer sig under locket. Till vänster syns långa rader induktanser till mottagarens bandpassfilter. Till höger syns dom 3 roofingfiltrena. Gott om plats är det dessutom på korten. Men så är det gott om plats i lådan

Inuti FT-950 från undersidan. 3 kort, varav det stora är huvudkortet för riggen. Sändare och mottagarkedjan finns här i huvudsak. Uppe i mitten syns VFO:n med sina DDS, PLL och VCO-delar. I plåtlådan nere till höger gömmer sig bandpassfiltrena. En hel del kopplingskablar leder signaler kors och tvärs. Ser trots allt prydligt och förtroendeingivande ut. Man noterar tydligt att det inte är trång på korten.

DDS-kretsar AD9834 från Analog Devices. Fullt tillräckligt bra för denna tillämpning.

En ganska omfattande "bank" med bandpassfilter finner man i en separat avskärmad låda. Där sitter ganska stora induktanser som rimligtvis ger goda prestanda. Slutsteg och lågpasfilter sitter på ett separat stort kort. För övrigt samma enhet som i FT-2000.

Mellan alla korten finner man givetvis en hel del kopplingskablar. En möjlig felkälla, men japaner är duktiga på att göra förtroendefulla lösningar som ser ut att ge säker funktion.

Som redan nämnt har FT-2000 samma slutstegsenhet som FT-950. Däremot har FT-950 inte inbyggd nätdel som storebror. Med lite bättre packningsgrad hade en nätdel ledigt fått plats. Men nu måste man positionera riggarna, så då får denna finess förbehållas storebror. En inbyggd nätdel är dock att föredra för en rigg som ändå i 99 fall av 100 kommer att strömförsörjas från nätet och inte från 12V ett bilbatteri.

För att summera storleken så är det oerhört positivt med en stor och lättarbetad frontpanel. Däremot bränner man mycket plats till ingen nytta för att bibehålla goda proportioner.

Handhavande – en dröm

Tillbaka till den fina fronten, som redan nämnt är den verkliga en fröjd för handhavaren. Förutom originalmanualen finns det som tillbehör en till svenska översatt manual, som gör det enkelt att lära sig alla riggens vinklar och vrår, för de som inte gillar att läsa på Engelska.

Undertecknad läste igenom stora delar av manualen som sånglekyr kvällen innan "låd-

öppning". Nu var jag väl förberedd på vad jag kunde förvänta mig. Upp med riggen ur lådan, inkoppling i ett nafs och så var det dags att prova ut dom nyvunna kunskaperna. Snabbt var ett par QSO:n avklarade på både 20 meter och 80 meter. En pågående test erbjöd möjligheter att prova ut dom inbyggda filter och störeelimineringfunktionerna.

På baksidan av riggen ansluter man i vanlig ordning inte bara en antenn utan även en till

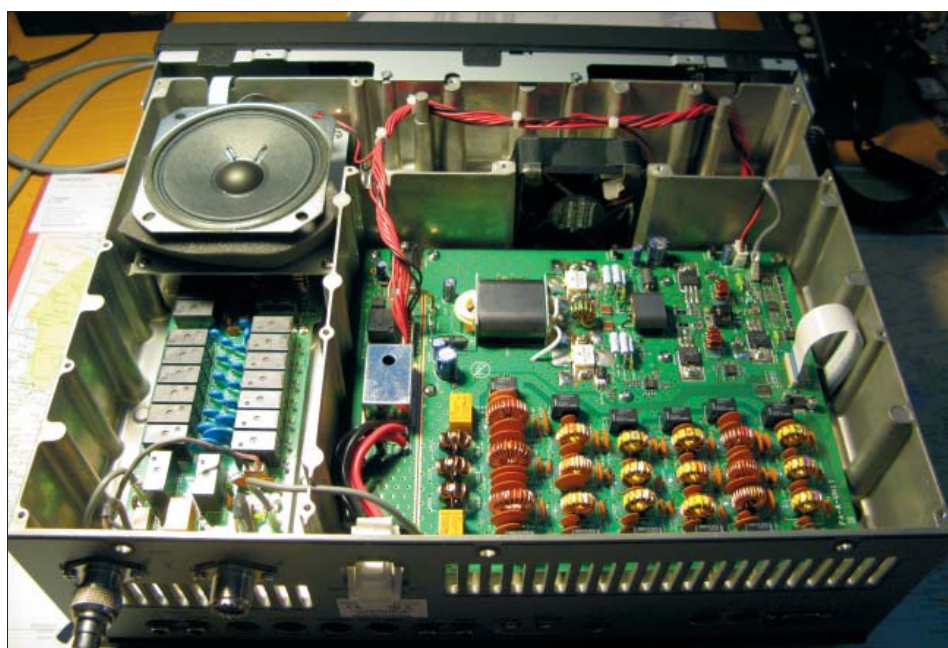
för den som har möjlighet. Undertecknad har lite olika att välja på, så visst är det fuffigt att från frontpanelen välja. En extern högtalare kan hjälpa till lite för att få ljudet åt rätt håll. Dock måste medges att den inbyggda högtalaren gör ett mycket bra jobb.

Via ett vanligt RS-232 seriesnitt kopplades även PC:n upp för att kunna kontrollera riggen med lämplig programvara. Ham Radio Deluxe är favoriten och användes utan gnissel. Det ger möjlighet att exempelvis snabbt navigera över banden med bara några musklick. Eller varför inte direkt från DX-klustret klicka sig till en "spot"? Alla gillar det inte utan ser det som fusk. Men rent teknisk är det praktiskt att låta mjukvara överta inställning av frekvens, band och mode.

Riggens display visar inte bara vald frekvens utan givetvis även en hel del annat. YAESU har en fin funktion här som på ett grafiskt sätt illustrerar hur dom olika delarna i mottagarens signalväg är satta:

Om HF-steg eller dämpsats är inkopplat. Vilken bredd på "roofing-filter" som är inkopplat. Även valet av AGC-karakteristik visas. Här hade undertecknad en del pillerövningar för att bli klok på AGC:n. Ibland kändes det som att mottagaren bottnar lite onödigt snabbt vid starka signaler. FT-950 har likt i princip alla dagens moderna riggar en inbyggd DSP som gör att man med Digital Signal Behandling kan utföra trolleri. Den hanterar filterbredd, brus och störningsreducering och diverse notch-funktioner. DSP:s inställningar illustreras fint på FT-950 för att snabbt få en grafisk överblick på hur inställningarna är gjorda.

Några traditionella kristallfilter finns inte i riggen. Helt enligt moderna maner litar man på att roofing-filtrena tillsammans med bandpass-

Inuti FT-950 från ovasidan: 2 kort döljer sig hör djupt nere i aluminiumchassiet. Till höger PA med lågpasfilter. En tyst fläkt skänker PA:t svalka om man drar på riktigt duktigt. Till vänster automattunern med dom ganska ljudliga reläerna. Högtalaren är ganska stor och sprider väl ljud.

filtrena skall klara skivan långt fram i mottagarkedjan. DSP:n får sedan göra resten.

Intressant nog använder man i denna rigg samma förstärkare, blandare och 3 roofing-filtler (3, 6 och 15 kHz bredd) som i FT-2000. Så visst finns det därmed likheter i prestanda.

”Mätinstrumenten” såsom S-meter, effektmeter och så vidare är digitalt analoga i displayen vänstersida. Dom rör sig analogt som visarinstrument, men är i själva verket digitala. Så man använder modern teknik för att åstadkomma en visning som vi är vana vid. Det sparar utrymme för att visa olika information på liten yta enligt operatörens val.

Knappologi

Den stora VFO-ratten är stadig och lättjobbad. Ett viktigt instrument för dom flesta av oss i arbetet vid riggen. Som redan nämnt är det gott om plats till alla knapparna. Tydlig och god märkning (ej belyst dock) gör att man snabbt känner sig tillrätta. Den andra VFO-kontrollen har en egen stor ratt nere till höger. Så även om man inte har en till mottagare i riggen får man ändå känslan av att kunna hantera flera frekvenser nästan samtidigt. Oerhört smidigt och intuitivt att snabbt navigera mellan frekvenser, VFO:er och inte minst köra split.

Visst finns det menyer även i FT-950, trots många knappar. Över 100 är dom. För att använda dom rekommenderas varmt bruket av manualen. Däri finner man vad dom olika menyerna har för funktion och hur dom kan ställas in. I displayen visas vald meny punkt med en hyfsat begriplig förkortning och menynummer. ”Select-knappen” används för att navigera och välja, medans man i displayen igen kan notera vilket värde som är inställt. Efter en kort inträningstid går det rimligt lätt att hitta rätt bland valen. Men då man inte för ofta är i menyerna o navigerar rekommenderas alltså att ha manualen tillgänglig vid riggen.

Standard och extra tillbehör

Till riggen följer bara det nödvändiga, men ack så viktigt. En kraftig röd/Svart kabel används för att ansluta till en nätdel som enligt specifikation skall klara 22 Ampere vid 13,8 V. Kabeln har avsäkring på båda polerna.

En handmikrofon med kondensatorelement följer med och ger goda rapporter, men den bytes med fördel ut mot något av bordsmodell eller headset.

En manipulatorn eller telegrafnyckel anslutes via en 3-polig ¼ tums kontakt. En lämplig adapter möjliggjorde inkoppling av den egna manipulatorn som har 3-polig 3,5 mm kontakt. Sanningen att säga så passade undertecknad på att genomföra de första QSO:na med bug istället för den gamla fina Öller-handpumpen i samband med testerna av denna rigg! Lite ovan i början, med det gick snabbt att få till en riktigt snygg ”fist”.

Till FT-950 kan man använda en stor del av tillbehören för FT-2000 och även FT-9000.

Vid en jämförelse med QRP-riggarna hos SMOJZT så framstår FT-950 som en jätte. Men den är en stationärstation till skillnad från smättingarna som man gärna tar ut i fält.

Bland annat kan nämnas ”preselektor-modulerna” HF- μ -Tuning-Kit. Kit A för 160meter, Kit B för 80 och 40 meter och Kit C för 30 och 20 meter. Dessutom finns datornheten DMU-2000 som används för att kontrollera men framförallt monitorera signalspektrat. Prisproportionerna på dessa enheter mot riggens grundpris stämmer dock illa. Kanske mera tillbehör till ägaren av en FT-2000 eller FTDX-9000. Enheterna har inte provats men ser ut att ge en hel del intressanta möjligheter.

Hur låter det då?

Visst låter det bra om moderna riggar i denna kategori. Mottagaren gör ett bra jobb och man kan lätt kontrollera störningar och filtrering. AGC-funktionen upplevdes dock som lite lurig ibland.

Som redan nämnt kan det vara ide att nyttja externa högtalare eller för all del hörtelefon för att hjälpa till att höra den där rara stationen.

Sändaren fungerar väl och gör sitt jobb som den skall. Man kan göra en del jusateringar av ljudbilden för att passa sin egen röst och den valda mikrofonen. Till detta finns en inbyggd talkompressor och ganska avancerad equaliser. Användandet av dessa MÅSTE dock göras med en stor gnutta eftertanke. Undertecknad är nog inte ensam om att ha hört inte bara välljudande stationer utan dessvärre även de som dragit reglarna lite för långt åt olika håll i iver. Dessvärre blir det inte så bra eller att man når längre bort. Det blir bara personligt och uppriktigt sagt fånig lekstuga.

Mycket goda rapporter fick undertecknad för både SSB och CW QSO:n. Så FT-950 gör ett mycket bra jobb på både sändare och mottagarsidan.

Summering och positionering

Vi kan konstatera att YAESU har lyckats med konststycket att sätta en del myror i huvudet

bland köparna. Den har dock sin givna plats i ”det fyras gäng”. Riggen är utmärkt för den som tycker att FT-450 är för enkel och kanske jobbig att jobba med. Eller inte behöver dubbla mottagare och nätdel som FT-2000. FT-9000 spelar i en egen division, men även därifrån har FT-950 fått låna designlösningar för goda prestanda.

För mycket rimliga pengar får man en rigg med mycket enkelt handhavande. En stor frontpanel med många knappar som har sina givna funktioner. Riggen är dock lite för stor att ta med sig, så den passar bäst i en stationär installation där den inbyggda autotunern kan ”reparera” mindre felanpassningar mot antennsystemet.

Manual finns att ladda ner från YAESU:s hemsida. Leta efter ”files” vid stationsbeskrivningen. Kan vara lämpligt att ladda ner för att få lite mera koll på detaljer kring handhavande och funktioner innan eventuellt köp.

Stort tack till Mobinet för lånet av riggen.

SMOJZT, Tilman

Snabbfaktarutan

Transceiver för HF och 6 meter. SSB, CW, AM, FM

Mottagare: 3 MF (69,450MHz, 450 kHz, 30 kHz). Spegelfrekvensdämpning, mer än 70 dB

Sändare: 100 W uteffekt förutom 25 W AM. Sidbandsundertryckning, mer än 60 dB

Pris: FT-950 knappa 16000 kr, Preselektor 5300 kr per enhet., DMU-2000 11000 kr

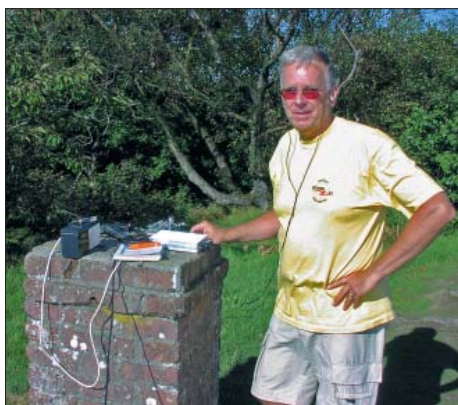
SOTA från Kullaberg SM/SE-001

Av SM7BUA, Mats Gunnarsson

Sommarens ”plåga” har faktiskt blivit en riktig höjdare, jag tänker på detta att bli biten av SOTA-aktiviteten. Jag läste Erik-SM1TDE:s artikel i en tidigare QTC och tyckte att det lät intressant. Tänk att kombinera QRP körande med bergsvandring, något för en tidigare bergsvandrare nere i de mäktiga Andinska bergsmassiven i Ecuador.

Efter att noga ha studerat hemsida www.sota.org.uk startade jag upp med att börja lyssna på 7032 och hittade snart ett antal QRP stationer nere från kontinenten. Det var radioamatörer som hade vandrat upp på mer eller mindre höga bergstoppar och förväntade sig att bli hörda och körda av ivriga ”bergsjagare”. Det var så det började för min del att jaga poäng och under sommaren har det blivit ett antal SOTA stationer loggade.

Intresset väcktes också till liv att själv försöka ta sig upp på en topp och utmana etervågorna med en liten QRP-rigg. Jag har ju ett antal sådana på hyllan, så frågan var ju vilken som skulle passa bäst. Valet föll på en cw-trx konstruerad av SM6DJH, en robust och enkel portabelstation. Batterispänning fixade sig från ett 12 volts

Operatörsplatsen på Kullaberg, ett tegelstensbord, gav en bekväm ställning under SOTA köret.

datorbatteri och att klippa till en 40 meters dipol med SWR 1:1 var inga problem. Matningspunkten på dipolen kom upp ca 8,5 meter i luften med hjälp av ett kolfibermetspö som den lokala sportfiskeaffären reade ut. Nu allt klart för en expedition till närmaste bergstopp.

Den närmaste ”bergstoppen” som är SOTA registrerad som SM/SE-001 är Kullaberg, halvön nere vid Mölle. Eftersom det passade att göra en weekend-resa ner till Höganäs och ungdomsgården Örestrand var det inga problem att hitta en underbar plats också för XYL, så det bar iväg med bil o husvagn. Lördagsmorgonen började med ett härligt dopp i Öresund, och så iväg med ryggsäck och metspö upp till Kullaberg. Jag skulle ta mig upp till Håkull, toppen på berget 188 meter över havet. Det blev en härlig vandring genom lövskogen på fina promenadvägar fram till den sista backens branta stigning. Men inga problem, och snart stod jag hänförd över den vackra utsikten söderut ner mot Höganäs och Öresund och norrut mot Hallands Väderö och Skälderviken.

Portabelmasten restes enkelt och dipolen spändes upp, cw-tranceivern kopplades in och manipulatorens testades. Allt klart för att starta med ett CQ på 7032, om jag nu låg på den frekvensen? Jag hade justerat vfo:n hemma med hjälp av min IC781 så räknade med att ligga

ganska rätt. Första callen gav direkt napp och DH8DX blev förste man i loggen. Rapporten blev 579 så jag kände mig nöjd. Så fortsatte det under några timmar och 81 stationer från 16 länder loggades under operationen. Rapporter allt från 339 till 599 visade att platsen funkade väl och stationen likaså.

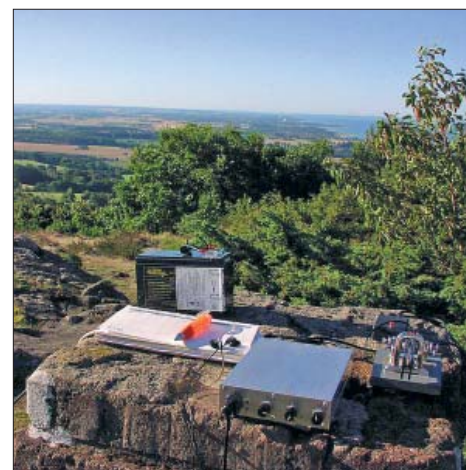
”Finns det fortfarande sånt?”, frågan ställdes av en medvandrare som visade en förvånad min av att hitta en radioamatör på toppen av Kullaberg. Visst hade han hört talats om morsetelegraferande, men han var övertygad om att det nu var historia. Vi fick en trevlig pratstund mellan cw-körandet och en möjlighet att berättat mer om det fantastiska, att från en bergstopp i Sverige, kommunicera med stora delar av Europa. Detta med en sändare vars uteffekt är som effekten på en cykellampa. Han var imponerad och ville gärna fotografera för att visa familjen.

Nu är siktet inställt på nya bergstoppar, och planer smids tillsammans med grabbarna/barnbarnen om en resa norrut. Leva lägerliv och fotvandring till nya höjder lockar killarna, så vem vet var vi hamnar nästa sommar. SM1TDE, Erik skrev något om faran av att ”bli biten” av SOTA febern, frågan är om jag inte är drabbad. Tack Erik för det!

SM7BUA, Mats

Matningspunkten för dipolen satt högt och fint tack vare kolfibermetspö och ordentlig stigning.

En fantastisk utsikt över Kullabygden söderut där Köpenhamn kunde Helsingör kunde skönjas i diset. SM6DJH-tranceivern funkade fint på 40 meter.

Antenner, rotorer och tillbehör

SJR Service
Box 90
383 22 Mönsterås
info@sjrservice.se
www.antennerna.se

HF 2 - 30MHz monoband
HF 2 - 30MHz logperiod
HF 14 - 30MHz triband
6 m 50 - 54MHz
2 m 144 - 148MHz

Vi är återförsäljare av
M2 antenner från USA

70 cm 420 - 480MHz
23 cm 1250 - 1300MHz
SBAND 2390 - 2450MHz
Rotorer
Antenntillbehör

Contestsäsongen skjuter fart

Nu börjar contestsäsongen på allvar! Först ut är Scandinavian Activity Contest. SAC fyller 50 år och det bästa sättet att uppvakta jubilarerna är att köra så det ryker. Förhoppningen är att vi slår alla tidigare rekord i deltagarantal, antal QSO och antal poäng! Det är dags att satsa! Även om du inte kan vara med i hela testen så försök i varje fall köra så mycket du har tid till. Alla som deltar i SAC och skickar in loggen kommer att få ett personligt diplom att ladda hem från webben. Den som kör mer än 500 QSO kommer att få "guldkant" på diplomaten. Mer info finns på: qrq.se/sac

Publicering av resultat

I förra numret av QTC fick några resultat utgå på grund av platsbrist. Situationen uppstod dels på grund av att vi månaden innan hade ett dubbelnummer och att resultaten från SAC 2007 precis blivit klara. Principen för publicering av svenska resultat är att vi publicerar sådana resultat där SSA är med som arrangör. I mån av intresse och plats så kan det också dyka upp resultat från

Contest

Redaktör
SM5AJV, Ingemar Fogelberg
Sämjevägen 52
162 71 Vällingby
sm5ajv@ssa.se
www.qrq.se/contestspalten/

andra tävlingar där svenskar gjort bra insatser. Här fungerar qrq.se/contestspalten som ett bra komplement.

Automatisering av radiostationen

Allt fler automatiserar flera delar i shacket. Det finns väl knappast ett shack som idag t.ex. saknar en dator och riggstyrning. Den slovakiska firman microHam [1] har sedan en längre tid gjort olika produkter för att underlätta styrningen av diverse funktioner i shacket. Den senaste produkten i raden är Station Master som ersätter den tidigare produkten microHam Band Decoder. Den nya produkten är betydligt mer avancerad och klarar att styra antennväxlar, bandpassfilter, sekvensreläer, rotor etc. Allt är mycket flexibelt uppbyggt. Se vidare på microHams hemsida. Om man inte vill köpa, så kan man ju alltid bygga själv. Micke SM2WMV håller på med ett intressant projekt som liknar microHam controllern. Micke har presenterat sin variant på SSA:s medlemsforum med bilder och text. Ta gärna en titt där.

[1] www.microham.com

Ulf SM7ATL (t.v.) blev så här glad när han placerade sig som nr 1 i Månadstestens SSB-del i juli. SM7BKZ (t.h.) uppvaktar med en liten gåva.

SSA Månadstest

Månadstesten fortsätter att samla ett stort antal deltagare. På SSB är det närmare ett 80-tal stationer igång varje månad. På CW är det lite färre, ca 50 stycken. Månadstesten är lite av en plantskola för att sedan växa och prova på lite större tester som t.ex. SAC. De som nu kört några omgångar i månadstesten, men ännu inte tagit steget till större tester så är årets SAC ett utmärkt tillfälle!

Bidrag till spalten

Som spaltredaktör blir man nästa våt i ögat när det dyker upp spontana artiklar. Den här gången är det SM6EQO som berättar om hur han och SM6VJA körde IOTA-testen från Styrso i Göteborgs skärgård. Tack Håkan!

73, Ingemar SM5AJV / SE5E

SAC

50th SCANDINAVIAN
ACTIVITY CONTEST

CW: 20–21 september,
1200–1200 UTC

SSB: 27–28 september
1200–1200 UTC

I år firar vi att SAC-testen blivit 50 år! Var med och kämpa i landskampen och bidra till Sveriges poäng. Alla QSO räknas! Du kan också tillsammans med dina klubbmedlemmar vara med i Klubbtävlingen. Senaste info om SAC finns på qrq.se/sac där kan man också annonsera sin aktivitet i testen.

www.qrq.se/contestspalten/

Testkalender

Ett aplock av alla de tester som finns på SM3CER:s Contest-sidor www.sk3bg.se/contest/

September UTC

4 1700 - 2100
6-7 0000 - 2400
6 0000 - 2400
13-14 0000 - 2359
14 1400 - 1500
14 1515 - 1615

20-21 1200 - 1200
27-28 0000 - 2400
27-28 1200 - 1200

Oktober UTC

2 1700 - 2100
4-5 0800 - 0800
4 1600 - 1959
11-12 0800 - 0800
11 1600 - 1959
12 1400 - 1500
12 1515 - 1615
18-19 1500 - 1459
25-26 0000 - 2400

Test

10 meter NAC - CW/SSB/FM/Digi
All Asian DX Contest - SSB
Russian RTTY WW Contest - RTTY
Worked All Europe DX-Contest - SSB
SSA Månadstest nr 9 - CW
SSA Månadstest nr 9 - SSB
Scandinavian Activity Contest - CW
CQ WW RTTY DX Contest - RTTY
Scandinavian Activity Contest - SSB

Test

10 meter NAC - CW/SSB/FM/Digi
OCEANIA DX Contest - Phone
EU Sprint Autumn - SSB
OCEANIA DX Contest - CW
EU Sprint Autumn - CW
SSA Månadstest nr 10 - SSB
SSA Månadstest nr 10 - CW
Worked All Germany Contest - CW/SSB
CQ WW DX Contest - SSB

Varför, kan man fråga sig, kör man IOTA-testen i en kategori där man är den ende deltagaren? Varför kör man dessutom QRP? Nämligen: IOTA DXPN MS MIX 24H QRP. Varför kör man dessutom för andra gången? Det kan man ju fråga sig.

Kategorin finns ju faktiskt och någon måste ju köra den. Sedan har man mycket mindre tunga grejer att släpa på mot om man skulle köra QRO. Allt blir liksom mycket enklare och lättare med lågeffektsgrejer. Sedan är det en kul grej där ansträngningarna framför allt koncentreras på vad man kan få upp i antennväg. Ett inte helt lätt problem att lösa när allt skall bäras en knapp kilometer från färjeläget av två personer. Sedan kan man ju alltid hoppas på att det retar någon...

Alltså stack Mikael/SM6VJA och jag själv ut till Styrösö på lördagsmorgonen. Till samma ställe som förra året, dvs seglarklubbens stuga, alldeles vid brofästet över till Donsö. Kommunikationerna i Göteborg gör ju att man enkelt och billigt kan ta sig till Styrösö-Bratten. Därifrån är det sedan bara att promenera till stugan, släpandes på alla grejorna i sommarhettan.

Väl framme hade vi knappt tre timmar på oss att få upp och ihop gregorna. Först fick vi upp min egenkonstruerade trappade ändmatade dipolen för 20 och 40 meter med hjälp av en 12-meters SpiderBeam-mast. Fick vika av toppen för att masten inte räckte till, men det spelade nog inte så stor roll egentligen. Sedan provade vi med en ändmatad dipol för 15 meter.

Det funkade inte alls. Antingen var det att met-spöet vi använde var av grafit och alltså ledande, eller så var det att förhållandet mellan induktansen och kapacitansen gjorde att diverse strökapacitanser ställde till det. I vart fall fick jag det inte att fungera. Vi släppte det och koncentrerade oss på 80-metersvertikalen istället. För den använde vi en 18 meters SpiderBeam-mast som vi snodde fast vid flaggstången som finns på platsen. Någon meter i toppen fick vi vika av för att masten inte räckte till fullt ut. Basen på masten ligger bara några meter från saltvatten så vi räknade med att det inte skulle behövas så många radialer. Sex stycken fick räcka.

När det var klart och uppsatt började vi testkörandet. Det var inte lika mycket "drag" på 20 meter som förra året märkte jag, men kontaktarna trilla i alla fall in i loggen i stadig och för en QRP:are respektabel takt. Under tiden var Mikael ute och "fixade". Detta resulterade så småningom i en 15-meters ground plane antenn och en 10-metersvertikal som utgick från basen av 80-metersvertikalen.

Allt detta matades av en något moddad Elecraft K2. Eftermiddagen på lördagen kändes det lite segt. Det var inte samma drag på 20 meter som förra året. På de högre banden märks det verkligen att det är solfläcksminimum. Det stora glädjeämnet var istället 80-metersvertikalen. Varken jag eller Mikael har väl någonsin tidigare kört med en så bra antenn på 80 meter! Kör man QRP är man van vid att man kör starka stationer och att starka stationer svarar

SM6VJA kör SSB med K2.

Naturligtvis var allt helt professionellt monterat.

om man själv ropar CQ. Med den här antennen fick vi istället uppleva att en massa SVAGA stationer ropade. Det var till och med så att det fanns stationer man knappt kunde läsa som ville ha kontakt. En lite märklig och omtumlande upplevelse!

Hur som helst; vi fick i alla fall till slut ihop betydligt fler poäng än förra gången även om antalet QSO var ungefär samma. Helt avgörande för detta var naturligtvis vår 80-metersvertikal. Det fina vädret gav dessutom mersmak. Räkna med att, om ingen oförutsett inträffar, vi kommer att köra IOTA-testen igen och i samma kategori nästa år. Då med ännu bättre antenner. Vi har redan funderat och kommit upp med en del helt briljanta idéer...

SM6EQO, Håkan

HAM Radio 2008 – Final report

17 100 visitors attend Europe's largest amateur radio exhibition. Special technical relief agency show and radio signals from outer space delight the international crowd.

From the Earth to Mars: Strong signals from HAM Radio 2008

Friedrichshafen, Germany – HAM Radio has entered its 33rd year and once again achieved excellent results. The event also appealed to young people. On the two youth days, a total of 95 youngsters had an opportunity to tune into amateur radio for the first time.

The first HAM Radio took place back in 1976 with 62 exhibitors. Now, in 2008, the show has firmly established itself as Europe's key meeting place for radio operators. HAM Radio was again able to offer a complete overview of the world of amateur radio. The event was attended by a large number of visitors from abroad. "Roughly a third of the trade show guests came from outside Germany. We were able to greet visitors from all continents at Friedrichshafen," says Project Manager Thomas Grunewald. "In order to further pursue this development, in the future we intend to work more closely with international associations." This year, 180 exhibitors and associations from more than 30 countries presented the latest technical innovations in amateur radio.

A main attraction at the exhibition was the special presentation by the international AMSAT team which demonstrated the operation of amateur radio satellites orbiting the earth. Visitors were thrilled to discover how it was possible, using relatively inexpensive technical equipment, to receive signals from the Mars probes using NASA and ESA satellites. There was also a great deal of interest in the special presentation entitled "Radio for Catastrophe Readiness" offered by Germany's Federal Agency for Technical Relief (THW). "We are very satisfied with the results of our exhibition. We had brilliant conversations with the very knowledgeable visitors attending HAM Radio," said Joachim Rau, a unit leader at THW Friedrichshafen.

The two youth days also sent out strong positive signals for the future. A total of 95 young amateur radio enthusiasts took part in the HAM Rallye and tried their hand at sending Morse code, soldering and sending radio signals. Following the success of the first event the previous year, the teacher training session attended by over 100 participants again generated enormous interest. "At HAM Radio 2008, things went really well again. The DARC presentation program and our new stand concept were very well received and the trade show is extremely important for us as a place to establish contacts," said Stephanie Heine, press spokeswoman of the German Amateur Radio Club (DARC).

Additional information is available online:
www.hamradio-friedrichshafen.com

5 SK0QO	Södertörns Radioamatörer	3626
6 SK5BN	Norrköpings Radioklubb	2988
7 SK3GK	Gävle Kortvägsamatörer	2937
8 SK3GA	Hudiksvalls Sändareamatörer	2532
9 SK3BG	Sundsvalles Radioamatörer	2512
11 SL5ZP	FRO Fagersta	1984
12 SK5SM	Motala Sändareamatörer	1908
13 SK7AX	Södra Vätterbygdens ARK	1530
14 SK7JC	Västra Blekinge Sändareamatörer	1332
15 SK4UW	Arvika Sändare Amatörer	1260
16 SK2TP	GEMARK Gellivare-Malmbergets ARK	1156
17 SK5RO	Roslagens Sändareamatörer	1120
18 SK6GX	Uddevalla Amatörradioklubb	1022
19 SK3LH	Gullängets Radioklubb	1020
21 SK6IF	Lysekils Sändareamatörer	968
22 SK6JX	Falkenbergs Sändareamatörer	754
23 SK4IL	Radioklubben SK4IL	728
24 SK6KY	Kungsbacka Radioamatörer	676
25 SK6HD	Falköpings Radioklubb	624
26 SK5UM	Flens Radioamatörer	600
27 SK7BQ	Kristianstads Radioamatörer	598
28 SK5DB	Uppsala Radioklubb	448
29 SL0ZZF	FRO Svartlösa	429
31 SK6WW	Lake Wetteren DX Group	360
32 SK3EK	Sollefteå Radioklubb	182
33 SK0MM	Stockholms Skärgårds Sändaramatörer	132
34 SK3BP	Radioklubben Faxe	120
35 SK7CN	Radioklubben CQ i Vimmerby och Kinda	110
36 SK3JR	Jemtlands Radioamatörer	60
37 SK2HG	Kalix Radioklubb	18
38 SL0ZS	FRO Stockholms län	18

NAC 28 MHz				
Nr	Call	Loc	QSO (A-B-C-D)	Poäng
1	SM5INC	JP80	133 (37,80,16,-)2	00199
2	SK2AT	KP03	101 (21,56,21,3)1	86592
3	SM6X	JO68	104 (30,54,18,2)1	46292
4	SM5CAK	JO78	76 (23,53,-,-)1	08491
5	SA6A	JO78	74 (19,38,10,7)	79299
6	SE5S	JO89	47 (-,47,-,-)	72308
7	SA3B	JP82	43 (-,36,7,-)	71050
8	SM6TOL	JO78	56 (16,34,6,-)	66466
9	SM0Y	JO89	45 (14,24,7,-)	64780
10	SM5ZBJ	JO89	43 (-,43,-,-)	63648
11	SA6AIN	JO67	46 (13,22,5,6)	62536
12	SM3SHJ	JP83	31 (-,25,6,-)	47932
13	SM0SRS	JO89	31 (-,31,-,-)	46880
14	SM5DXR	JO89	33 (13,14,6,-)	45380
15	SM6IQD/3	JP93	22 (8,14,-,-)	38651
16	SM6JCC	JO67	26 (-,15,11,-)	35835
17	SM6LPG	JO68	32 (10,12,7,3)	32066
18	SK4UW	JO69	21 (1,19,1,-)	30523
19	SM6NJK	JO68	26 (7,10,5,4)	27369
20	SM6VYP	JO67	22 (-,22,-,-)	25101
21	SM6UQL	JO57	26 (-,18,8,-)	24796
22	SM6TPJ	JO68	23 (-,15,4,4)	23206
23	SA2Z	KP07	10 (1,8,-,1)	20854
24	SI5Y	JP80	13 (13,-,-,-)	20144
25	SM5BTX	JO89	17 (4,9,4,-)	17461
26	SM7NNJ	JO86	12 (-,9,3,-)	17085
27	SM7ATL	JO86	15 (9,6,-,-)	16799
28	SA6S	JO57	16 (-,11,5,-)	14466
29	SM6LTO	JO57	15 (2,8,5,-)	13024
30	SM4L	JP70	9 (-,6,3,-)	12939
31	SM2YIP	KP16	7 (-,6,-,1)	11995
32	SM0EPO	JO89	9 (5,3,1,-)	11478
33	SA7AGE	JO87	7 (-,2,5,-)	10104
34	SM6MVE	JO67	10 (-,7,3,-)	9877
35	SM6YJS	JO78	9 (3,2,4,-)	9286
36	SM0BWM	JP90	5 (5,-,-,-)	7584
37	SM4UVP	JP70	5 (-,5,-,-)	7486
38	SM5CSS	JO89	7 (-,7,-,-)	7124
39	SM6OER	JO58	10 (-,7,3,-)	7044
40	SM5LSM	JO89	10 (4,6,-,-)	6776
41	SA6AVB	JO68	10 (-,4,2,4)	5076
42	SM1CIO	JO97	4 (1,3,-,-)	4348
43	SM7WVZ/P	JO65	3 (-,3,-,-)	4004
44	SM3PZS	JP83	3 (1,-,2,-)	1585
45	SM6DBZ	JO78	1 (1,-,-,-)	511

Orlunda långvågsstation

Av SM6VPU, Christian Stödberg

”Med uvertyren till Läderlappen avslutade Radioorkestern sin konsert. Dirigent var Nils Grevelius. Klockan är på slaget 11 och vi önskar er god natt god natt och sov gott.”

Så kunde det låta från den legendariska långvågssändaren i Motala på 1930-talet när Sven Jerring med det berömda anropet ”Stockholm-Motala” äntrade etern och radioorkestern spelade så högt att bjällklaget under musikstudion på Kungsgatan 8 i Stockholm höll på att ge vika. Många har säkert sett många av dessa svartvita SF-journalfilmer från 1930-talet.

Anropet ”Stockholm-Motala” försvann redan på 1940-talet och den klassiska stationen inne i Motala under tidigt 1960-tal. Redan på 1940-talet började man inse att stationen i Motala behövde ersättas. Den ursprungliga 30 kW sändaren från 1927 hade redan 1935 ställts i malpåse sedan en nyare och starkare 150 kW sändare från Marconi installerats för att möta den allt större trängseln och kapploppningen på banden.

Under 1950-talet började Televerket skissa på en ny station och ett nytt antennarrangemang. Man ritade och räknade på olika antensystem med stående eller roterande fält. Den som stod för själva uträkningarna, skisserna och det slutgiltiga förslaget var civilingenjören Folke Strandén vid Televerket.

Antennsystemet som valdes skulle ge en så god täckning med markvåg utan att få en störande rymdvåg. Antennsystemet fick utformningen av en 250 m hög centrummast med 5 st 200 m höga antennmaster ståendes i en ring med inbördes avstånd om 630 m från varandra och från centrummasten. Dock fick man en signal som gick 40° ut i rymden men som bedömdes inte ha någon påverkan av mottagningen. Antennströmmarna till ringmasterna var 180° fasförskjutna jämfört med centrum-

masten. Den fadingsfria zonen flyttades av bra bit bort dessutom räknade man med att cirka 750 000 personer skulle kunna lyssna på stationen samt att mottagningen i Norrland förbättrades under den mörka delen av dygnet.

1958 påbörjades markarbeten för antennsystem och stationshus. Stationshuset fick en utformning som speglade dåtidens världsbild, Kalla Kriget. Stationshuset byggdes som en fönsterlös bunker med 1,3 m tjocka väggar i armerad betong för att kunna stå emot ett bombanfall. Allt som allt upptog stationen 240 ha inkluderat det stora jordnät, matar- och kraftkablar som grävts ned under plogdjup samt stationshus, mastfundamenten och stagförankringarna för masterna. Televerket köpte

dock bara upp de ytor som behövdes.

Den nya långvågssändaren hamnade en bit utanför Motala, några km sydost om Vadstena i en liten by vid namn Orlanda. Själva sändarna, 2 st på 300 kW vardera levererades från CFTH – Compagnie Française – Thomson Houston, idag enbart Thomson. De anpassades för fjärrmanövrering och parallell drift. Båda kunde köras samtidigt eller var för sig. Skulle ett fel inträffa på en av sändarna och tre återuppstartningsförsök misslyckats, skulle den andra sändaren kopplas in automatiskt. Den gamla stationen inne i Motala pensionerades 1962 eftersom den var allt för dyr i drift, ont om reservdelar och krävde ständig bemanning. Dessutom uppstod besvärande fading redan på ett avstånd av 80 km från stationen. Verkningsgraden låg på inte mer än omkring 20 %. Orlandas sändare av generation 3 fick en verkningsgrad på omkring 60 %. För att göra en liten jämförelse med mellanvågssändaren i Sölvesborg av generation 4, har den en verkningsgrad på 73 % vilket är nära det teoretiskt möjliga för denna typen av sändare. Så för att vara från tidigt 1960-tal är verkningsgraden godkänd.

I maj 1961 invigde Prins Bertil stationen och året därpå togs stationen i full drift.

Inkommande program kom in per telefonlinje. Som ytterligare reserv ifall strömmen skulle gå fanns ett reservkraftverk, en 1100 hk V8 dieselmotor. Samma typ av motor sitter i den jättelika pontonkranen Lodbrok.

Slutrören i sändarna var en CFTH-specialitet, så kallade vapotroner med ångkylning genom ett slutet system. Dock åt sändarna bokstavligen upp dessa rör. Styrgallren i rören var nästan helt uppbrända efter ett år i drift och byttes varje år. Slutrören transporterades i särskilda stötsäkra metallådor. Kylningen skedde genom ett slutet system genom ventilation på taket

och destillatorer i ett avskilt rum för att få bort skadligt kalk bland annat.

Men byggandet av stationen mötte en hel del kritik. När stationen byggdes låg man precis i brytningsperioden mellan den äldre AM-tekniken och den mer behagliga och njutbara FM-tekniken med meter-vågor istället för km-vågor. Västtyskland och USA var pionjärer inom FM-tekniken men Televerket stretade emot. Man hade satsat på större mellanvågssändare under 1950-talet och även på utbyggnaden av trådradionätet. Först i slutet på 1960-talet började Televerket sin explosionsartade utbyggnad av FM-nätet till följd att små och privata AM-sändare fick stryka på foten under 1970-talets första hälft samt trådradionätet och de större mellanvågssändarna under 1970-talets andra hälft och 1980-talets första hälft, när dessa blivit till åren komna och var i behov av allt större underhåll.

Stationen som kostade motsvarande cirka 130 miljoner kr att bygga i dagens penningvärde (12,5 miljoner kr 1961) och togs från licensmedel. Många tyckte att det var onödigt och att man hade fått flertalet FM-sändare för samma pris. Bland andra redaktören för tidskriften Radio och Television, John Schröder, ställde sig bland de kritiska. Dock fanns det fortfarande personer som enbart hade mottagare från lång- och mellanvåg.

Men problemen var inte över för det. På frekvensen 185 kHz, endast 6 kHz ifrån Motalas frekvens startade ungefär samtidigt en Östtysk sändare vilket störde Motala kraftigt. Efter kraftiga protester fick man dock tyst på stör-sändaren. Man kan dra paralleller med Öster-sundssändaren 1957.

Men problemen fortsatte...

Den 12 juli 1970 kl 01.50 under ett åskväder störtar centrummasten samman över "bun-

kern". Blixten slår ned i masten och sätter fyr på en av de oljefyllda stagsisolatorerna. Isolatorn brinner upp och staglinan går av. Resterande staglinor drar masten åt motsatt håll och den rasar. "Bunkern" fick dock obetydliga skador tack vare sin kraftiga konstruktion. Centrummasten återuppbyggs aldrig. Effekten sänks till 100 kW. Det går att se spår än idag efter raset i betongmuren som omgärdade centrummasten. Matningen ändras något för enbart matning till ringmasterna. En ny matarkabel till en av ringmasterna gör att effekten kan höjas till 300 kW 1973. Under oljekrisen 1974 sänks effekten tillfälligt till 150 kW.

En rad utredningar föreslår att Motala LV läggs ned och ersätts av en LV-sändare vid Gotlands kust. Men kraftiga protester gör att Motala bibehålls och Gotland-planerna förverkligas aldrig. Dock stabiliseras bärvågen med hjälp av en rubidiumoscilator med den relativa onoggrannheten 5×10^{-11} .

1983 modifieras antensystemet för att förbättra mottagningen i Köpenhamn och i Helsingfors utan att försämra den i Oslo. Detta åstadkoms med endast två av de fem ringantennerna. Televerket Radio inför i samarbete med Sveriges Radio så kallat processat ljud som ökar hörbarheten och moduleringsgraden. Moduleringstransformatorns temperatur ligger nära larmgränsen. Mer effektivare än så kan det inte bli. Kostnaden uppgår till 1,5 miljoner kr.

Men detta är början till slutet för Motala LV. 1987 spränger soldater från K3 i Karlsborg tre av masterna som övningsobjekt under vintern medan det fortfarande är tjäle i marken för att orsaka så lite skada som möjligt för jordbruket. Televerket genomför en lyssnarundersökning om hur många som lyssnar regelbundet på stationen. Resultatet var nedslående – endast 200 personer lyssnar regelbundet på Motala. Stationen krävde underhåll och Televerket begärde 3 miljoner kr i extra anslag men regeringen sa nej. Inte nog med det. Reservelkraftverket havererade 1990 sedan en kolv farit upp genom topplocket. Reservelkraftverket skrotades ut sen. Istället beslöt regeringen 11 juni 1991 att stationen skulle läggas ned. Nedläggningsdatumet fastställdes till 30 november 1991 för att ge lyssnarna ett halvårs respit att ställa om. Sista timmen från Motala LV sändes ett specialprogram endast över LV. Sändningen avslutades vemodigt med den svenska national-

sången. Sen var inte bara en 30-årig epok från Orlanda över utan även 75-årig lång epok för Riksradiation över långvåg. 1994 och 1995 fälldes de två sista masterna.

Kvar står nu bunkern med en nästan helt komplett sändare och allting. Stationen går att besöka efter överenskommelse med nuvarande ägare.

Man tyckas att det var onödigt att lägga ned Motala med facit i hand. Tekniken går fruktansvärt snabbt framåt och idag är det digitala trafiksätt som gäller. Kanske vi får se Motala komma igång i framtiden med DRM-sändningar på 189 kHz?

Det krävs egentligen en ny linjeförstärkare för inkommande programledning, ny antenn och en översyn av sändarna, främst av rör och packningar. Sen är det teoretiskt sett bara att köra.

SM6VPU, Christian

Orlanda LV-sändare

Antenner

1x250m (rasade 1970)
5x200 (rivna 1987, 1994, 1995)

Sändare

2x300 kW

Sändartillverkare

Compagnie Française – Thomson Houston

Verkningsgrad

65%

Frekvens

191 kHz. Från 1986 ändrad till 189 kHz enligt gällande bandplan.

Invidg

8 maj 1962 av Prins Bertil

Mastleverantör

E Rasmussen A/S, Frederica, DK

Yta

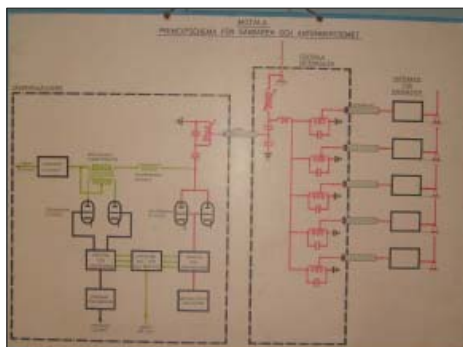
25 ha / 265 ha med jord- och kraftledningsnät inräknat

Byggår

1955 – 1961

Anläggningskostnad

12,9 miljoner kr (1961),
ca. 130 miljoner kr (2008)

FT-450 ALLEMANSTRANSCEIVERN FRÅN

HF/50 MHz 100W Alla trafiksätt

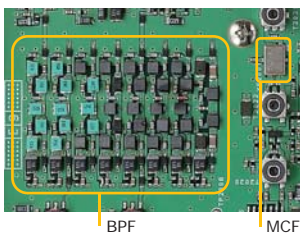

FT-450 Allemanstransceivern FT-450AT Allemanstransceivern med inbyggd automatisk antenntuner

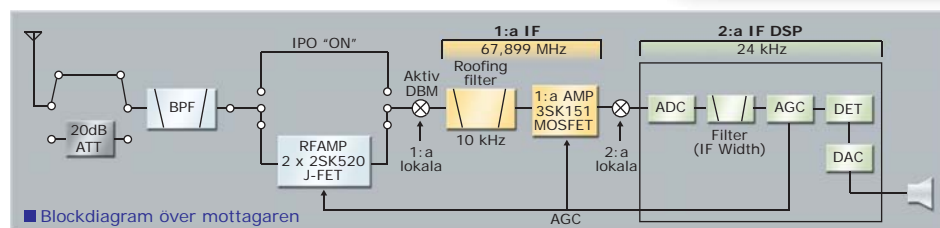
En riktig DX-mottagare!

Ett 4-poligt roofingfilter på 67,899 MHz och 8 bandpassfilter direkt vid RF-ingången borgar för exceptionell undertryckning av utombandsinterferens.

Allemanstransceivern FT-450 är en dubbel superheterodyn-mottagare med sin första MF på 67.899 MHz samt andra MF på 24 kHz, alltså endast 2 MF-frekvenser. I förselekteringen finns 8 bandpassfilter följt av ett förstärkarsteg (2st J-FET 2SK520) samt, vid 1:a MF, ett 4-poligt roofingfilter med 10kHz bandbredd. Vid 2:a MF sitter Yaesu högpresterande DSP som bland annat sköter AGC, tonkontroll och brusreducering för bästa möjliga ljudupplevelse.

BPF MCF

Blockdiagram över mottagaren

MANUAL NOTCH

NOTCH

Notch-filtret tar mycket effektivt bort störande pulser och signaler.

Digital Noise Reduction (DNR)

DNR

DNR-filtret analyserar störningsprofilen på HF och 50 MHz. Diverse störningar reduceras och ljud och läsbarhet ökas.

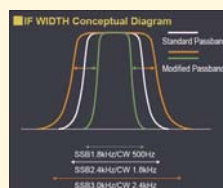

IF WIDTH

WIDTH

Med DSP IF WIDTH är det möjligt att välja mellan flera passbandsfilter för att hålla QRM borta.

Följande bandbredder finns att tillgå:
(SSB) 1,8 / 2,4 / 3,0 kHz
(CW) 0,5 / 1,8 / 2,4 kHz

Prestanda i världsklass i en lätt-använd HF/50 MHz transceiver med Yaesus unika IF DSP.

Nu finns Yaesus legendariska IF DSP äntligen i en lättanvänd och överkomlig transceiver.

Den nyutvecklade IF DSP:n från Analog Device (ADSP-BF531SBST 16 bit high speed) tillsammans med en andra MF på 24 kHz ger möjlighet till full kontroll av AGC i hela mottagarkedjan, som tillsammans med IPO (Intercept Point Optimization) ger mottagaren bra dynamiskt område.

Oberoende IF SHIFT-kontroll

SHIFT

Genom att förskjuta IF SHIFT-filtret högre eller lägre så kan interferens effektivt elimineras.

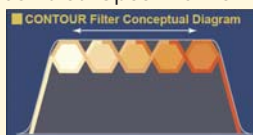
Funktioner för eliminering av interferens tillsammans med IF SHIFT

Välj funktion med DSP-knappen och justera med DSP/SEL-reglaget.

CONTOUR-kontroll

CONTOUR

Yaesus unika CONTOUR-filter ger dig bättre kontroll av passbandsfiltret. Specifika frekvenser kan undertryckas eller förstärkas för att förbättra ljudkvaliteten och hörbarheten.

Generalagent

Mobinet Communication AB
Varvsgatan 2
652 26 Karlstad
Tel: 054-13 04 00
Fax: 054-18 61 40

MOBINET
Selling World Class Products

Handla online:
<http://www.mobinet.se/>
Mail:
info@mobinet.se
sales@mobinet.se

YAESU
Choice of the World's top DX'ers

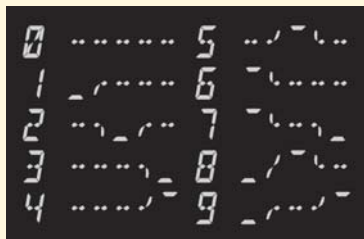
YAESU - Med state-of-the art IF DSP

Verklig storlek, 229 x 84 x 217 mm (utan reglage)

Digital mikrofonequalizer

Den inbyggda "DIGITALA MIKROFON-EQUALIZERN" med 10 st preset-funktioner gör att det är omöjligt att låta illa. Och med den ställbara processorn i 3 lägen kan du få FT-450 att låta som om du använder ett ytterligare effektsteg. Automatiskt tillslag av processor om du talar lågt i mikrofonen ger alltid hög medelut effekt. Den medlevererade handmikrofonen (MH-67A8J) ger mycket punch i signalen.

DSP-styrd VOX

FT-450 har en DSP-VOX som arbetar mycket behagligt. Helt nyutvecklad av Yaesu tekniker-team för HF-radio.

Två röstminnen (SSB/AM/FM)

Spara upp till 10 sekunder audio i varje röstminne och använd t.ex. vid contest och i fält. Mycket lättanvänt tack vare DSP:n.

Digital röstsyntes

FT-450 har som standard inbyggd talsyntes som på engelska ger information om trafikätt, frekvens samt signalstyrka. Denna funktion är speciellt användbar för personer med nedsatt syn.

Stor och informativ display med bekväma reglage och kontroller.

Trots det kompakta formatet är FT-450 både lätt att läsa av och lätt att reglera. Med en kontrastrik display som täcker 25% av fronten och stora vita symboler så hittar du snabbt den information du vill ha. Samlat till vänster finns förutom S-metern alla DSP-inställningarna grafiskt representerade. Uppe till höger ser du överskådligt mottagarkedjan och dess inställningar.

Ett helgjutet aluminiumchassi med stor fläkt klarar både långa och tuffa QSO utan att bli överhettat.

FT-450 Allemanstransceivern har ett mycket gediget helgjutet aluminiumchassi som ger bra kylning till effektsteget i kombination med den termostatreglerade tystgående fläkten.

I sändarens effektsteg används en ny typ av MOSFET-transistor (RDF100HHF1) utvecklad av Mitsubishi. 2 st i push-pull garanterar en stabil uteffekt av 100 W på HF/50 MHz, SSB, CW, FM (AM 25 W).

Effekten är fullt reglerbar 5-100 W.

För den CW-intresserade.

- Programmerbar TX/RX 30-3000 ms
- CW-ton ställbar 400-800 Hz i steg om 100 Hz
- Inbyggd Elbug med ställbart streck/punkt-förhållande
- CW-beacon med upp till 118 tecken i 3 minnesbanker
- CW-spot funktion
- CW-reverse ger möjlighet att flytta i passbandet
- CW-medhörning
- CW-TX i SSB-mode
- CW kan köras med upp/ned-knapparna med tillbehörmikrofonerna MH-31A8J och MH-36E8J
- Inbyggd CW-träningsfunktion med slumpmässiga tecken

Användbar överallt - med intern eller extern tuner (tuner ingår i FT-450AT).

Antenntuner sitter som standard i FT-450AT. FT-450 kan kompletteras med denna i efterhand. ATU-450, tunern för inbyggnad, har 100 minnen för snabb avstämning och klarar 16.5-150 Ohm.

Även Yaesus externa tuner FC-40 för fast montage, och ATAS-120 för mobilt bruk, kan kopplas till.

Övriga data.

- Digital S-meter med PEAK & HOLD
- Display-dimmer
- QMB quick memory bank
- "My mode operation"-möjlighet
- TXW för att monitorera TX-frekvensen vid split-operation
- Inbyggd Clarifier/Rit
- Noise-blanker
- Dial-lock funktion
- Datajack för anslutning av datorstyrning
- FSK
- RTTY
- CTCSS inbyggt för FM-trafik
- CAT-system med D-sub 9-pin
- TOT-funktion (Time Out Timer), ställbar 1-20 minuter
- APO 12 timmar
- SWR/POWER/ALC-mätning
- AGC i 3 lägen: Auto, Fast, Slow
- Kloningsmöjlighet
- Programmerbar via dator
- Vikt 3,6 kg
- Storlek 229 x 84 x 217 mm

FT-450/FT-450AT Allemanstransceivern levereras som standard med handmikrofon, DC-kabel och svensk manual.

FT-450	9 350 kr
FT-450AT	10 850 kr
ATU-450	1 500 kr

Samtliga priser är inklusive moms.

Denna artikel har skickats till redaktionen av SM7MPM, Tore Glückman. Artikeln återges med vederbörligt tillstånd från Ken Tapping.

This note summarizes my current feeling about the state of solar activity and the solar activity cycle. Any conclusions currently in circulation that have been drawn by extrapolating what you see in this note should not be regarded as reflecting my views. My conclusions are in this note. The information used here is freely available and readers are strongly encouraged to get the data, look at it and draw their own conclusions.

The current solar activity is not that unusual. At this point it is completely unjustified to see current solar behaviour as an indication of any departure from its what the Sun has been doing for at least the last 300 years. Figure 1 shows a plot of solar activity as measured by the solar radio flux monitors operated by the National Research Council of Canada.

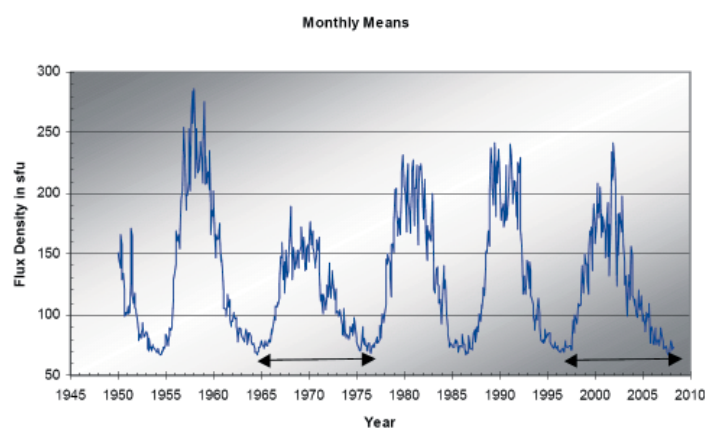

Figure 1: Monthly averaged 10.7 cm solar radio flux solar activity index since 1947 (monthly means).

The arrow under the 1964-1977 cycle indicates the length of that cycle, which was a little longer than the others. That same arrow has been copied and put under the last cycle. The length is unchanged. It can be seen that the current solar activity cycle (now ending) has not yet exceeded the length of the 1964-77 cycle. It is also clear that the longish cycle in 1964-77 was followed by further activity cycles - normal solar behaviour. To exceed the duration of the 1964-1977 cycle, the new cycle would have to delay its start at least well into 2009.

Figure 2 shows the 1964-77 and the 1997-? cycles overlaid on the same plot. Once again we can see the last cycle has yet to last longer than the 1964-77 cycle.

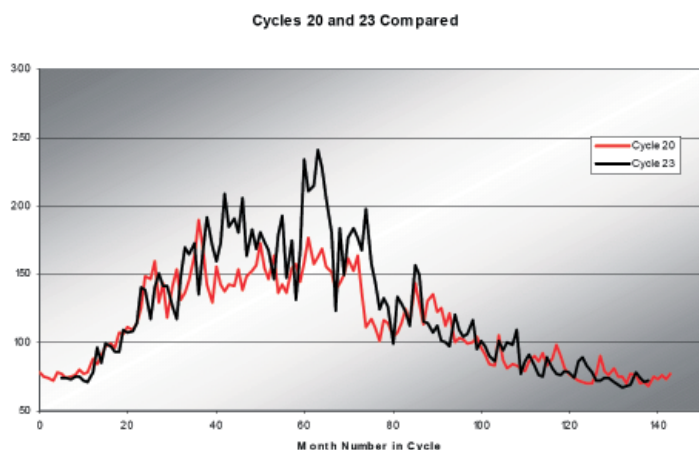

Figure 2: The 1964-77 cycles compared. The current cycle (black trace) has yet to last longer than the 1964-77 cycle (red trace).

The 10.7 cm solar flux covers only about six solar activity cycles. Sunspot number data covers at least 300 years. The histogram Figure 3 shows how the durations of the cycles as seen in the sunspot data have varied since 1700. A 13-year activity cycle is not that unusual.

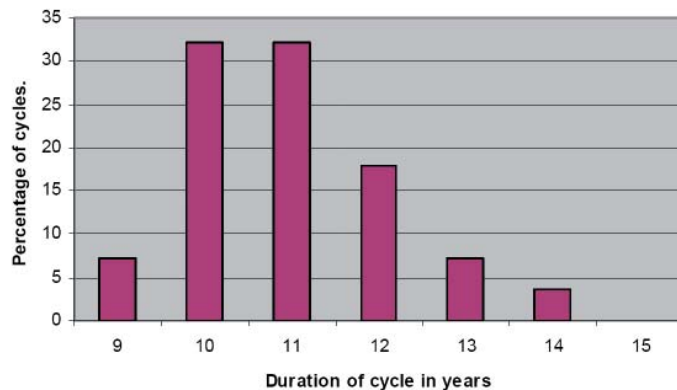

Figure 3: Distribution of solar cycle durations over the last 300 years. The 1964-1977 cycle, having a duration of 13 years is unusual, but not that unusual.

CONCLUSION: At the moment it is unjustified to assume the sun is undergoing a significant change in behaviour. on the basis of sunspot number data, we cannot assume anything odd is happening unless the next cycle delays its start into 2009 or 2010.

Läs mer på
www.science.gc.ca
www.408mhzsurvey.org.uk
people.stu.ca/~jamesw/AllSkyNetwork.htm

Dr. Ken Tapping
 Research Officer
 National Research Council of Canada
 Herzberg Institute of Astrophysics
 Penticton

EXPERTISE
 Solar physics, solar influence on climate change, disruptions of technology, solar and space plasma physics, general radio astronomy, and frequency protection for radio astronomy.

HIGH SCHOOL
 University: Catford Boys' School (1964)
 University of London, UK--BSc Mathematics (1968)
 University College (London), UK--MSc Space Science (1972)
 University of Utrecht, Netherlands--PhD Radio Astronomy (1995)

Thailändsk amatörradiobyråkrati

Av SM6JSM, Eric Lund

Följande är observationer gjorda av Bernd Wendpaap, SA6AZG/VK7WO/HS0ZIK.

Han har sänt denna text per mail till ett par vänner, och texten är mycket fritt översatt av Eric SM6JSM med benäget tillstånd av Bernd själv. Bernd har i år emigrerat till Thailand från Australien efter hans pensionering.

Vi anlände till Bangkok den 12 februari 2008. Det tog ett tag innan vi fick vårt flyttgods från Australien inkluderande min Elecraft K3 transceiver. Jag hade sålt eller skänkt bort det mesta av min utrustning innan avfärden, men sett så här i backspegeln skulle jag ha behållit det mesta. Thailand tillåter inte import av utrustning som kan användas på 6 meter, och WARC-bandet har nyligen blivit tillåtna. I Australien har nästan all ny utrustning 6 meter, och det var därför jag sålde dem. För att kunna ta in min Elecraft behövde jag ett brev från fabriken som intygade att 6 meter hade gjorts oanvändbart. Det finns inte mycket HF-utrustning att köpa i Thailand. De flesta importerar själva. Importskatterna är höga och importlicens är nödvändig. Om just din transceivertyp inte är med på den godkända listan så måste NTC (National Telecommunications Commission = motsvarande vårt PTS) testa utrustningen mot en avgift.

När jag anlant behövde jag en "operator certificate". Thailand och Australien har inget reciprokt avtal men de accepterar certifikat från CEPT-länderna om CEPT-landet har ett separat avtal med Thailand. Sverige har avtal medan däremot Danmark inte har det. Personen som har hand om klubbstationen i Bangkok är dansk och har både danskt och svenskt CEPT-tillstånd, men eftersom han är dansk medborgare får han ändå inte ett thailändskt reciproktillstånd. Som ni förstår är det mycket frustrerande för honom.

När jag bosatte mig i Australien lät jag mitt svenska tillstånd gå ut eftersom det måste förnyas varje år. Mitt nästa steg var därför att få tillbaka mitt svenska tillstånd. Med hjälp av Eric Lund (SSA) fick jag ett svenskt tillstånd som inte behöver förnyas varje år. Jag kunde inte få tillbaka mitt gamla call SM5DFV /utdelat till en annan amatör som numera är QRT – kommentar av Eric SM6JSM/. Jag fick call SA6AZG och

med det kunde jag gå vidare. De thailändska myndigheterna var inte det minsta intresserade av mina kommersiella kvalifikationer /Bernd hade arbetat med telekommunikation bl.a. på Nya Guinea –JSM/. De erkände emellertid att jag överkvalificerad. Jag hade redan från Australien skickat in nödvändiga papper och en avgift på cirka 950 kronor (dyrt jämfört med Europa och Australien. Jag har senare förstått att avgiften är max 400 kronor – inga kommentarer). Efter ett tag fick jag en "intermediate license". Det är det högsta en utlänning kan få och gäller fem år. Men det räcker inte... Man behöver också en "station license" som specificerar den utrustning man har, adress och kopia på hyreskontrakt (om man inte äger bostaden). Vi äger vårt hus och var tvungna att uppvisa lagfart. Nåja, efter en lång tid fick jag en stationslicens som tillät mig att sätta upp en 60 metersmast! Vi bor i en stadsvilla där en antenn måste sättas på taket så det var inte att tänka på. Än mer förvånande var att det i licensen stod att min utrustning bestod av en Kenwood och inte min K3! Jag hade kört olagligt om jag hade använt den licensen. Jag var tvungen att be om att få licensen korrigerad vilket kostade ytterligare drygt 800 kronor. Det har varit mycket fiffel med pengar...

K3:ans PA och antenntuner slutade att fungera efter en vecka och jag var tvungen att skeppa den tillbaka till Elecraft den 5 maj och väntar fortfarande (7 augusti) på att få den tillbaka... Jag är inte speciellt imponerad av Elecraft – den

kostade ändå över 4000 dollar. Under väntetiden har jag ägnat mig åt att studera olika mjukvaruprogram som t.ex. MixW och MultiPSK. Det finns för många att välja mellan. Det blir antagligen CW och SSB jag kommer att använda mest och jag har börjat sätta upp antenner på taket. En Mosley Mini 5 Band Yagi för 14 MHz och upp, inklusive WARC-bandet, och en bredbandig trådantenn. Max tillåten output här är 200 watt och jag har ett italienskt PA designat för FT-817 etc som ger 300 watt så jag behöver mycket lite drive.

Sådan är situationen. Hoppas att kunna få QSO med er när K3:an är tillbaka!

73 Bernd

Bernd skriver att Eric SM1TDE säkert kan verifiera att pappersbyråkratin liknar den här beskrivna. Bland Bernds svenska radiovänner hittar vi Ingemar SM6CMU och Rickard SM1CQA. Lyssna efter HS0ZIK – han kommer att bli mycket glad när han kommer i gång och får kontakt med svenska amatörer.

När man läser Bernds berättelse så uppskattar man den svenska modellen – nästan ingen byråkrati och avgifter!

Eric SM6JSM

VUSHF

Redaktör
SM6CKU, Bengt-Arne Jöckert
Allatorpsvägen 97
430 33 Fjärås
ben@parabolic.se
www.sm6cku.se

är mycket flitig. Du såg kanske antennbilden i förra numret och här följer ytterligare några bilder från Notsand.

Utöver CMU's rapport i förra QTC har jag inte fått in några rapporter om några spektakulära öppningar i sommar. Eftersom jag själv är helt QRT för tillfället har jag svårt att hänga med. Att kolla diverse cluster kan ju kvitta då....

73 de CKU

Idag är det den 4 augusti och regnet bara öser ned. Alltså dags för RS, eller Rain Scatter, på 10 eller 24 GHz. Kolla ljudfilen på <http://www.oz1ff.dk/Pages/News/News.htm>

Kjeld, OZ1FF, meddelar att han den 29 juli körde PA0BAT på 24 GHz RS över 418 km. Reflektionsregnet låg 359 km från Kjeld i rak riktning mot Gerard, som fick eleva 7 grader för max. Kjeld hade noll elevation och 2 watt i sin 65cm-antenn medan Gerard körde med en 85cm-antenn och 2,5 watt ut.

På en semesterresa i slutet av juli hade jag tillfälle att hälsa på hos Carl, SM3AKW, som

↑ SM3JQU, Per, är nu också QRV på 23 cm EME med en 2,45 m-antenn och 600 watt. Ett antal QSO:n är redan avverkade.

MIKRO - juli
Hittar du på sidan 35.

← Nytt AKW-projekt.

Bildkavalkaden från SM3 fortsätter. Redaktionen har en förhoppning om att det i QTC kommer en närmare presentation av stationerna hos SM3AKW och SM3JQU.

Vägglutsteget.

SM3AKW i sommarskrud.

Radio- & TV-nytt

Nyhetsbrev från Radio- och TV-verket • Nr 3 2008

Översyn av radio- och TV-lagen

Regeringen beslutade i september 2007 om direktiv för en utredning med uppdrag att göra en översyn av radio- och TV-lagen. Lotty Nordling har utsetts till särskild utredare. Syftet med utredningen är att förenkla regelverket för radio- och TV-företag, att modernisera regelverket till följd av medietvecklingen och att förbättra lagens struktur och överskådlighet.

I uppdraget ingår också att föreslå de lagändringar som krävs med anledning av den modernisering som genomförts av EU:s regelverk på området – direktivet om audiovisuella tjänster (AV-direktivet). Det nya direktivet ska vara infört i medlemsländerna senast i december 2009.

AV-direktivet är ett s.k. minimidirektiv, vilket innebär att medlemsländerna måste garantera att minst de regler som direktivet innehåller upprätthålls för den nationella marknaden. Utöver detta kan medlemsländerna ha mer detaljerade regler. En viktig utgångspunkt för utredningen är att regeringen vill värna det svenska förbudet mot reklam riktad mot barn och det svenska alkoholareklamförbudet.

Utredaren ska även analysera om det finns behov av att omarbeta tidigare förslag som lämnades av Radio- och TV-lagsutredningen i betänkandena Anpassning av radio- och TV-lagen till den digitala tekniken (SOU 2005:62) och Tillgänglighet, mobil TV samt vissa andra radio- och TV-rättsliga frågor (SOU 2006:51). Efter analys och bedömningar av förslag ska utredaren föreslå lämpliga författningsändringar. Uppdraget ska redovisas i december 2008.

Bidraget är saxat ur Radio- & TV-nytt nr 3, 2008 och inskickat av SM5XW, Göran.
Den som vill läsa mer om detta kan besöka: www.rtvv.se

Canal-ATV

Accueil Diffusion en live Contact

Här kommer ett litet tips för dom som vill ha lite DX-inspiration och som slagit på sin PC med bredbandsuppkoppling, nu kan man se internationella amatörradioreportage på webb-TV.

Om du har WINAMP installerad så kan du klistra in adressen:

<http://91.121.77.56:9564;stream.nsv>

eller gå in på deras hemsida:

www.canal-atv.com/diffusion_en_live.html

73 de SM0XGN, Sebastian

DX Summit förnyas efter 10 år

Den förnyade DX Summit har fått ett nytt hem på:
www.dxsummit.fi

Nordic VHF/UHF/SHF-meeting

June 12 – 14, 2009

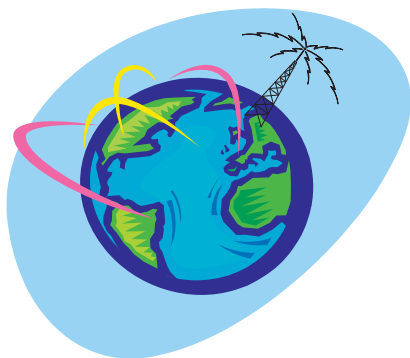
Karlsborg, Sweden – JO78GM

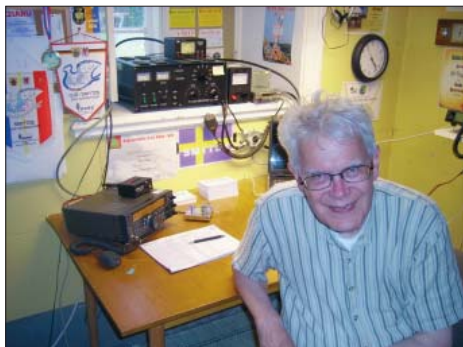
Lake Wettern DX Group

Welcome to the 31st Nordic Meeting.

For more information please contact Kjell sm6ctq@ssa.se

Dagen innan IOTA-testen i slutet av juli kom min nya mast på plats. Detta två år efter att fundamenten gjutits och toppsektionen svetsats ihop. Här går det inte undan som ni förstår. Näväl, nu har jag en Force 12 C3 på 24 meters höjd och denna går som sjutton. Har aldrig kört så många KH6:or som jag gjort de senaste veckorna. Varje morgon runt 08z har det varit öppet mot Pacific på 20 m. Riktigt kul. Följ skall även trådar för 80 och 160 m så det kan bli lite lågbands-DX när nu mörkret börjar falla över oss.

Vi hade trevligt besök här på SM1 å det senaste i form av Ullmar/SM5-1252 med familj som bodde en vecka här i Tofta. Ullmar har ju varit med sedan 1940-talet och har upplevt det mesta inom radio, både som HAM och SWL och är en av DX-spaltens regelbundna bidragsgivare.

Tyvär har Ullmar som SWL även drabbats av piratlandet, nu senast i samband med en rapport till EP2FM som svarade följande:

"Dear Ullmar

Salaam

Thanks for your SWL report but please note, due to tall buildings around my house I have not been operating for 2 years now. The QSOs you have heard are all from a pirate station illegally using my call.

I hope to be on the air soon and able to give you real EP contact.

Best Regards de EP2FM"

I ett senare mail till Ullmar skriver EP2FM vidare:

"Over the years there have been a lot of pirate using my call due to the rarity of EP calls all around.

A sad fact is that acceptance of QSOs with pirate and illegal by organizations like ARRL and DXCC over the years have helped encouraged pirate operation. In response to my efforts to revive legal amateur radio in Iran during the past 30 years I have been told that if an EP station is

DX

Redaktör

SM1TDE, Eric Wennström

Licksarve 1:42

622 65 Gotlands Tofta

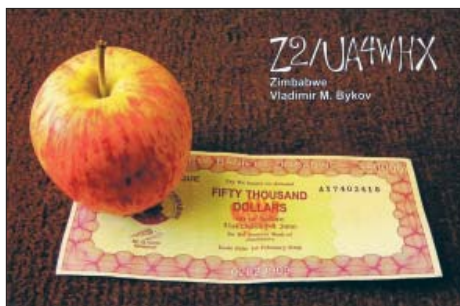
sm1tde@ssa.se

heard a lot and is not stopped by my government (due to the fact that they can not find him or it is not even located in Iran, or authorities are lax about it) it is then considered legal.

Interestingly for several years a Russian operator used my call and even though he gave a Russian address for QSL still many hams sent him QSL cards (and \$\$) and would then complain to me by email when there was no reply."

I mitten av juli fick jag en avi med posten om att ett rekommenderat brev fanns att avhämta på mitt utlämningsställe. Vad kunde detta vara? Fick mig överlämnat ett tjockt brev med avsändare ingen mindre än Vlad/UA4WHX! Brevet innehöll 29 kort med olika fyrfärgsmotiv för hans dryga två år långa Afrikarundresa. Av 69 QSO var 55 bekräftade, jag hade skickat honom fem olika brev och de fyra första besvarades nu. Hoppas att resterande QSO kommer så småningom. Ni som ännu inte fått svar från Vlad kan nog räkna med att det inte kommer ta så ytterligare lång tid.

Kortet visar priset för ett äpple i Zimbabwe sommaren 2006.

Fler trevliga QSL: Ducie islandexpeditionen VP6DX slog ju de flesta rekord som finns för DX-trafik, dock har QSL-korten låtit vänta på sig. Men den som väntar på något gott... Efter ett halvår kom det ett 36-sidigt fyrfärgshäfte i vilket VP6DX:s historia välillustrerat berättades. På baksidan hade en etikett med QSO-data klistrats fast. Mycket tjustigt! Vad jag vill minnas krävs det en donation på fem euro för att få detta häfte, annars kommer ett enklare kort.

Från häftet kan följande förtäljas: 13 operatörer genomförde 182467 kontakter från två olika QTH separerade med 810 meter på den blott 0,7 km² stora atollen. I loggen finns 38750 olika anropssignaler varav 34 % från Europa.

Man använde lågbandsantennerna från Titanex medans det på 20–10 m kördes med tvåelement singlebands trådygis av SM6DOI. Med mycket effektiva bandpassfilter kunde de ha två stationer igång med 1500 wattsteg parallellt på varje band, inklusive det smala 30 metersbandet. Vidare fanns det en uppsättningsbeverageråd för lyssning vilka kunde väljas av respektive operatör helt oberoende av de andra. De kunde tydligt urskilja longpathsignaler på 160 meter med 23000 km som bästa distans till motstationen!

Vännen Hans/SM0BYD är mycket flitigt operatör vid olika klubbstationer kring SM0, nu senast 8SOHRA på isbrytaren St. Erik. Hela juli månad var Hans emellertid /2 från ett QTH norr om Vidsl (KP05DU). Med en IC-706, SB-220 samt Spiderbeam blev det 1100 QSO med utmärkta 110 DXCC. Bland annat lyckades Hans köra alla SM-distrikt på 20 m CW! En annan sak är att nästa gång du plockar fram ett fint DX-QSL ur din bunt från byrån så kan du nästan vara säker på att det är Hans som ursprungligen sorterat fram kortet.

I förra DX-spalten omnämndes att Svante/HIS0ZDY varit på besök i SM. Bilden på honom och SM1ALH föll bort så den kommer här istället och får avsluta denna DX-spalt.

73 de Eric – SM1TDE

PLL-stabilized Crystal Oscillator

More information:
www.DB6NT.de

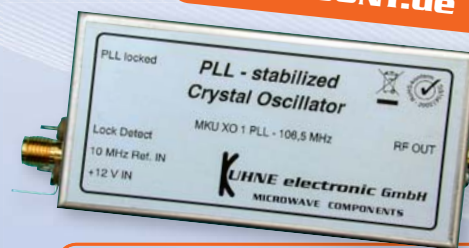
MKU XO 1 PLL

The PLL fixed frequency oscillator can replace an OCXO for G and G2 transverter modules and for 12 GHz local oscillator modules. The transverters and LO modules need to have an input for an external oscillator (option 01, ext. OCXO). This option can be added, if it is not yet installed. With the oscillator module MKU XO 1 PLL, the high frequency accuracy of 10 MHz sources can be used to gain improved performance.

- Applications:**
- Highly stable frequency source for transverter modules
 - Can be used instead of OCXO

Specifications

Available output frequencies	96.000 MHz, 98.8125 MHz, 103.500 MHz, 105.667 MHz, 106.500 MHz, 111.000 MHz, 117.000 MHz, 120.000 MHz, 120.889 MHz, 122.250 MHz, 123.667 MHz, 124.500 MHz, 126.000 MHz, 135.667 MHz, 138.000 MHz
Output power	typ. 1 mW
Frequency stability	typ. 5 ppm 0 ... 40 °C (without 10 MHz reference frequency)
Supply voltage	12 ... 14 V DC
External ref. input	10 MHz / 2 ... 10 mW

Please visit us at the
UKW-Tagung Weinheim,
we are looking forward to see you.

13.09.2008

KUHNE electronic
MICROWAVE COMPONENTS

Kuhne electronic GmbH | Scheibenacker 3 | D-95180 Berg | Germany | Tel. +49 (0)92 93-800 939 | info@kuhne-electronic.de

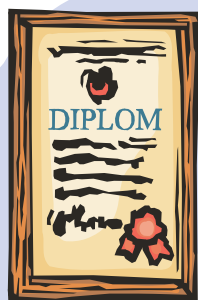

**RADIO-
PROGNOSEN**

Tabellen visar sannolikheten att få förbindelse för alla amatörband på kortvåg (1,8 – 28 MHz) och varannan timme (02 – 24) GMT. Sannolikheten anges i procent. "9" betyder 90 – 100 %, "8" 80 – 89 %, "2" 20 – 29 %, "1" 10 – 19 % och "o" 5–9 %. Mindre än 5 % markeras med "" ("." för timmarna 08 och 18). Vidare förklaring finns i QTC 2005:5.

Radioprognos: september 2008 SSN = 2

Tid/ /GMT	1.8 MHz	3.5 MHz	7 MHz	10 MHz	14 MHz	18 MHz	21 MHz	24 MHz	28 MHz
5H			o.....ooo	.1.....o111.	.1.....o111.	oo:...			
9H	43o:..o2312	42o:..11223	6631..o24567	135321255642	.45434453o.	.12332221..	..111ool...		
A4	oo	o	2o:..12233	o2o:..13421.	.12112221..	..11111o:...			
DU			o1o:.....	1111oo:..o	11.o..1oo,o1	ooooo	o.		
EA8	o1:.....ooo1	21:.....o2	322:..1243	.22o.o1341o	..2111222..	o.			
EL			o.....ooo	o.1:..o11o	..1o.o1o.	..1111:..o.	o.		
F	442:..14365	6531o.o25577	336422246745	213555545433	..12112211o	o.			
FG	oo:.....	o.....	1o1o.....o1	ooo.	..11ooooo.				
JA			1111o	o111.	..oo11o.				
KH6			o.....	o1o1o111o.	111o1..o11oo	o1:..1oo	o:..o.	11o1:..	
KH6-L						oo:..o.	o:..o.		
LU		o.....o	o.....1111	1o:..o122o	.1o:..oo11o.	..11111....	..oo1o:...		
OA		oo:.....	11o:.....o1	oo:.....1o	oo:..o.	ooooo			
OD	1o:..oo..1	2o:..oo12	641:..o23326	213212233643	.2151111531.	..433.33o..	..:3..21..	o:..	
PY			11o:.....11	1oo:.....o11	..:1o..o1o.	..:1o..oo.			
T2			oo111o.	..o1111.	..o111o.	o1o.			
UA1	542oo1246655	553212256776	346544556543	.13455444221	..o111121.				
UA9	o.....13132	1.....o1222	31:..o134311	o22112321o.	..11121.				
VK2			oo11.	..o:oo11o.	..1o:.....	..o:.....			
VK2-L						oo:oo:...	..oo:..		
VK6			o111.	o121oo	..1111.	..oo1oo:...	..oo:..		
VU	:o1.		2:..12322	11:..o1332o.	.11112221..	..11111o:...	..o:.....		
W2	11:..oo..1	11:.....	221o:..o11	oooo111o	o1o:1.	o:.....			
W4	oo:.....	oo:.....	1oo:.....oo	oo.	1oo.				
W6		oo:.....	1o:..o1:..o1	o.....11oo.					
XE	o.....	o:.....	o11:.....		o:.....				
YB			o11o	111.o	oo1121.	..o1o1111.	..oooo:..		
ZL			oo.	o11oo.	..o1o1o:..	..o:1o111.			
ZL-L					o:.....				
ZS			o.o	11o.	..o:..o111.	..oo1o1.			
AntarkttW			11o:.....o1	ooo:.....o12	o1o.	oo1o.	o.		
AntarktE		oooo	1:..1oo11	oo:.....					
SM 250 N	544445554445	244445555434	1o12334332o1	11oo111o1oo1	11oo111111o1	11oo111111o1	11oo111111o1	11oo111111o1	11oo111111o1
SM 250 S	556555655565	245555555544	oo12344342oo	11oooooo1oo1	11oo11111111	111o11111111	111111111111	111111111111	111111111111
SM 500 N	443334443334	444344554434	o.2344444322	o.o111111o.o	oo:..oo.oooo	oo.oooooooo	oo.oooooooo	oo.oooooooo	oo.oooooooo
SM 500 S	555434455555	345444555544	o.234554431o	oo.oo111o2o.o	oo:..oooo	oo:oooooooo	oo:oooooooo	oo:oooooooo	oo:ooooooo1
SM 750	554333445455	455434455554	214445554333	..o12221222o					
SM 1000	544222345555	454333455665	334556655443	o.2133333322	oo.				

Den här månaden blir det polska diplom för hela slanten!

SPAC diplomprogram

SPAC utger en diplomserie till lic radioamatörer och SWL för verifierade kontakter från 1970-01-01. Alla band och trafiksett får användas.

Varje diplom kostar är 5 Euro. Ansök med GCR-lista till SQ6CU - Ark Szczyglewski, PO-Box 6, 59-920 Bogatynia, Polen.

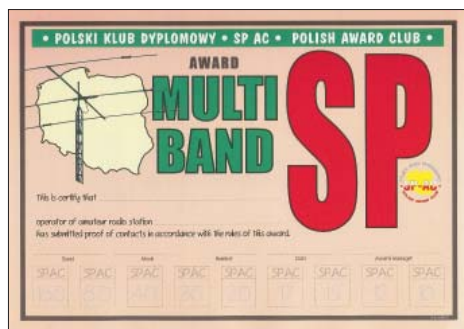
W-100-SP

Kontakta 100 olika polska stationer. Sticker utges för 200 upp t o m 3000.

Multi Band SP Award

Kontakta en station i vart och ett av dom nio polska amatörradiodistrikten (SP1-SP9) på minst tre olika band. Högsta klassen utges för nio olika band.

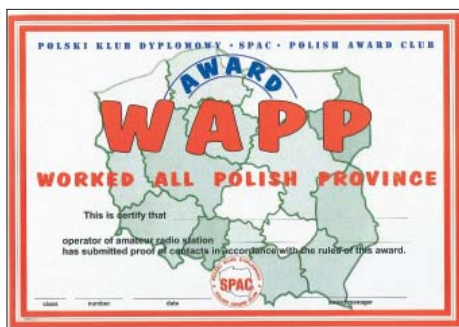
WAPP - Worked All Polish Province

Kontakta administrativa områden i dom olika polska provinserna. Kontakter från 1999-01-01 räknas. **Klasser:**

Excellence	- 10
I	- 7
II	- 5
III	- 3

Diplom

Redaktör
SM6DEC, Bengt Högvist
Östbygatan 24 C
531 37 Lidköping
sm6dec@ssa.se
www.awardmanager.se

Worked Polish Cities Award

Kontakta olika polska städer med mer än 50 000 innevånare.

Class	III	II	I
HF	15	25	35
VHF/UHF	10	20	30

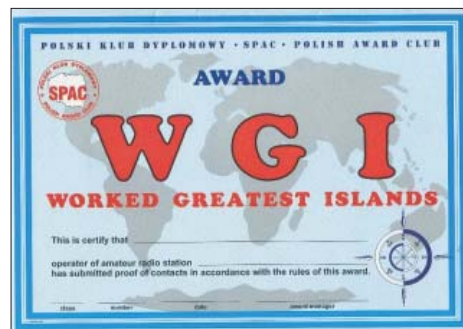
Följande städer räknas:

Belchatów, Bedzin, Biala Podlaska, Białystok, Bielsko Biala, Bydgoszcz, Bytom, Chelm, Chorzów, Czesochowa, Dabrowa Górnicza, Elbląg, Elk, Gdansk, Gdynia, Gliwice, Głogów, Gniezno, Gorzów Wielkopolski, Grudziadz, Inowroclaw, Jastrzebie Zdrój, Jaworzno, Jelenia Góra, Kalisz, Katowice, Kedzierzyn Kozle, Kielce, Konin, Kos-zalin, Kraków, Kutno, Legnica, Leszno, Lubin, Lublin, Lomza, Łódz, Mielec, Myslowice, Nowy Sacz, Olsztyn, Opole, Ostroleka, Ostrowiec Swiet-tokrzyski, Ostrów Wielkopolski, Pabianice, Piekary Slaskie, Pila, Piotrków Trybunalski, Plock, Poznan, Pruszków, Przemyśl, Pulawy, Racibórz, Radom, Radomsko, Rybnik, Ruda Slaska, Rzeszów, Siedlce, Siemianowice, Skarzynsko Kamienna, Slupsk, Sosnowiec, Stalowa Wola, Starachowice, Stargard Szczecinski, Starogard Gdanski, Suwalki, Szczecin, Swidnica, Swietochlowice, Tarnobrzeg, Tarnowskie Góry, Tarnów, Tczew, Tomaszów Mazowiecki, Torun, Tychy, Walbrzych, Warszawa, Wloclawek, Wodzislaw Slaski, Wroclaw, Zabrze, Zamosc, Zawiercie, Zgierz, Zielona Góra, Zory.

WGI - Worked Greatest Islands

Kontakta större öar i hela världen enl nedanstående lista. **Klasser:**

Excellence	Alla
I	- 20
II	- 15
III	- 10

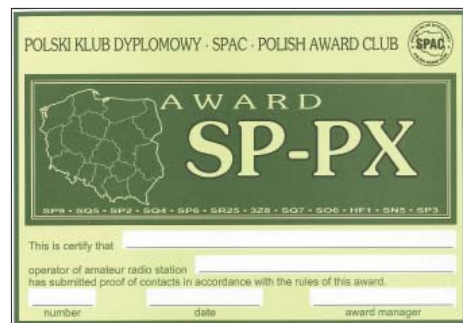
Öar:

Great Britain EU-005, Iceland EU-021, Ireland EU-115, Madagascar AF-013, Honshu AS-007, Sakhalin AS-018, Hokkaido AS-076, Australia OC-001, Java OC-021, New Guinea OC-034, North Island OC-036, Luzon OC-042, Borneo OC-088, Mindanao OC-130, South Island OC-134, Sumatra OC-143, Sulawesi OC-146, Victoria NA-006, Ellesmere NA-008, Cuba NA-015, Greenland NA-018, Newfoundland NA-027, Baffin NA-047, Hispanola NA-096, Banks NA-129.

CQ Z 15 Award

Kontakta alla länder i CQ zon 15 på olika band. T ex: Polen (SP) på nio olika band ger 9 poäng. Följande band räknas: 160, 80, 40, 30, 20, 17, 15, 12 och 10 meter. **Klasser:**

I	-150 poäng.
II	- 100 poäng
III	- 75 poäng

SP-PX

Kontakta 15 polska prefix. På band högre än 30 MHz räcker det med 7 prefix.

Islands of Zone 15 Award

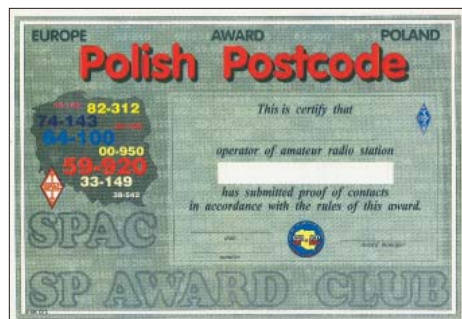
Kontakta öar belägna i zon 15. **Klasser:**

I	40
II	30
III	20

Öar (IOTA): EU- 002, 014, 016, 017, 023, 024, 025, 028, 031, 034, 041, 045, 050, 051, 053, 054, 073, 083, 090, 091, 096, 097, 100, 101, 104, 110, 126, 129(SP), 130, 131, 132, 136, 140, 144, 149, 155, 163, 164, 165, 166, 169, 170, 173, 178, 184.

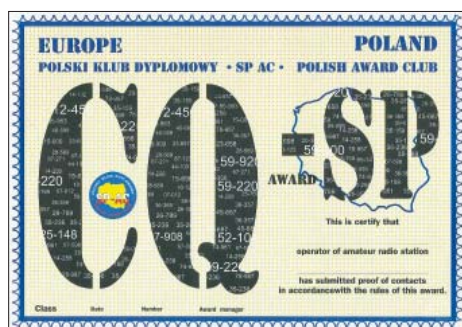
Polish Postcodes Award

Kontakta 30 olika postnummerområden i Polen. (Dom två första siffrorna i postnumret, t ex 82-300)

CQ SP Award

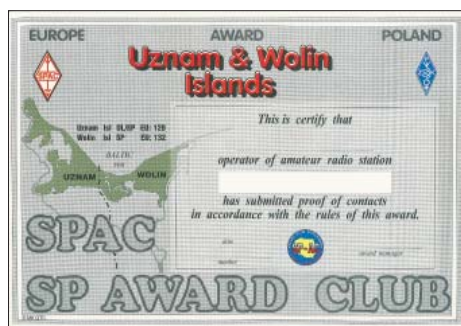
Kontakta 75 olika sub-poskodområden (dom tre sista siffrorna) i Polen. (t ex 59-920, 82-312, etc)

Islands of the Baltic Sea Award

Kontakta minst 21 av nedanstående öar; IOTA EU-002, 020, 029, 030, 034, 037, 043, 053, 057, 084, 087, 088, 096, 097, 098, 101,

117, 126, 128, 129, 132, 133, 135, 137, 138, 139, 140, 149, 172, 173, 176, 177, 178, 184.

Uznam & Wolin Islands Award

Kontakta 3 olika stationer på var och en av öarna Uznam (EU-129) och Wolin (EU-132).

BUG

Kontakta stationer i administrativa distrikt som gränsar till floden Bug. **Klasser:**

Excellence	- 9
I	- 7
II	- 5
III	- 4

Adm distrikt: L-HR, L-CH, L-WD, L-BP, O-SM, O-WY, R-OC, R-DL, R-UP, R-OM, R-WE, R-YS, R-WX.

NAREW

Kontakta stationer i administrativa distrikt som gränsar till floden Narew. **Klasser:**

Excellence	- 11
I	- 10
II	- 9
III	- 5

Adm distrikt: O-HA, O-BL, O-WY, O-MN, O-LO, O-LM, O-KL, R-OR, R-OG, R-YS, R-MM, R-UT, R-NW, R-ND.'

SAN

Kontakta stationer i administrativa distrikt som gränsar till floden San. **Klasser:**

Excellence	- 9
I	- 7
II	- 5
III	- 4

Adm distrikt: K-UD, K-LK, K-SA, K-BR, K-RZ, K-PR, K-PM, K-JA, K-PE, K-LZ, K-NO, K-ST, K-TB.

PILICA

Kontakta stationer i administrativa distrikt som gränsar till floden Pilica. **Klasser:**

Excellence	8
I	- 8
II	- 4
III	- 3

Adm distrikt: G-ZW, G-CZ, S-JE, S-WS, C-RE, C-PT, C-OH, C-TZ, R-PG, R-GJ, R-BF, R-KE.

WISLA

Kontakta stationer i administrativa distrikt som gränsar till floden Wisla. **Klasser:**

Excellence	- 40
I	- 30
II	- 20
III	- 10

Adm distr: G-CY, G-PY, G-BB, G-TH, M-OW, M-CN, M-WA, M-KR, M-KM, M-WI, M-PS, M-PO, M-BZ, M-TA, M-DT, S-KW, S-BU, S-TS, S-AN, S-OT, K-MC, K-TB, K-TN, K-ST, L-KK, L-OB, K-PU, L-RK, R-LQ, R-EN, R-KE, R-GI, R-GJ, R-PA, R-OO., R-WM, R-WZ, R-NW, R-ND, R-AC, R-PN, R-PL, R-PD, P-WL, P-WK, P-PA, P-AK, P-TO, P-TM, P-BY, P-BM, P-SW, P-CL, P-GR, P-GM, F-TC, F-IY, F-UM, F-MB, F-UG, F-NR, F-GD

ODRA

Kontakta stationer i administrativa distrikt som gränsar till floden Odra. **Klasser:**

Excellence	- 20
I	- 15
II	- 10
III	- 5

Adm distr: G-RC, G-WV, U-EY, U-AP, U-OP, U-OJ, U-BQ, D-OA, D-WR, D-WW, D-SS, D-TR, D-WQ, D-LG, D-UN, D-GX, D-GG, B-WP, B-NL, B-ZG, B-KD, B-SC, B-GW, Z-MY Z-GN, Z-CE, Z-ZE, Z-GL.

WARTA

Kontakta stationer i administrativa distrikt som gränsar till floden Warta. **Klasser:**

Excellence	- 20
I	- 15
II	- 10
III	- 5

Fortsättning på sidan 34.

Nu har högsommaren övergått till sensommar! Och snart är vi tillbaka i normal tideräkning. Och OS är överståndet. Masten ligger fortfarande på backen. Allt är alltså ganska normalt.

Jag har flera gånger påtalat min optimism när det gäller kortvågsradio runt om i världen. Att småländerna fortsätter att köra regional kortvågsradio. Min uppfattning fick sig en allvarlig knäck när jag läste i danska DX-Window att antalet "domestic stations" dramatisiskt minskat i det så kallade tropikbandet (2200–5800 kHz). I Afrika, stora delar av Asien, Sovjet och Central- och Sydamerika fanns 1973 1106 stationer aktiva radiostationer. 2008 hade dessa minskat till 258!

Orsaken? Flera orsaker står att finna men de vanligaste är:

- Gammalmodig sändarutrustning som är omöjlig/svår/brist på reservdelar och dyrbar att reparera.
- Allmänt urusla ekonomier i flertalet länder gör att man drar ner på onödigheter som public service.
- Den mediala utvecklingen mot satellit- och internetsändningar (men är denna mediavariant så mycket billigare då?).

Ack ja... får väl revidera mina uppfattningar – men bara lite!

NDB

Sådär, nu är min säsong igång igen. Med varje halvtimme tidigare mörker ökar antalet "DX" i loggen. Konditionerna är dock synnerligen upp och ner och stornivåerna höga till mycket höga stundtals.

Detta är de senaste två dagarnas (5-6/8) fångster i ordning:

UTC	QRG	Call	QTH och QRB
1919	428	DO	Oid (starkast i ca östlig riktning)
1924	428	TGM	Tirgu Mures ROU, 1272
1925	426	BC	Bacau ROU, 1333
1930	430	LU	Batumi GEO, 2391, hörde jag senast 060114
1938	362	RU	Sevastopol UKR, 1746
1950	362	L	Namest nad Oslavou CZE, 921. L är en ny bekantskap. Det finns flera fyrrar runt Namest, några lätta och den här svår. Den låg illa nertryckt under RU ovan och tog nog ca 20 min att läsa i oväsendet.

Världsradiolyssnare

Redaktör
SM1WXC, Christer Wennström
Box 94
623 21 Ljugarn
sm1wxc@ssa.se

2118	303	NKA	Poznan POL, 577. Polska fyrrar kan vara knepiga att fånga. Jag vet inte varför, avstånden är ju synnerligen moderata. Kanske topografin ställer till det.
2131	432	PK	Pardubice CZE, 839
2132	429	B	Brno-Turany CZE, 923
2137	432	AKU	Ivalo FIN, 1337

Under Brno hördes envetet men svagt en signal som var hopplös att läsa. Kunde bara inte hitta frekvensen. Inte förrän jag provade i RTTY-mode blev den läsbar! Det hjälpte inte ens med antenskift från sydloopen till nordloopen. Lite förvånande att AKU gick igenom så pass att den blev läsbar. Konditionerna låg definitivt mot SO-S.

UTC	QRG	Call	QTH och QRB
2139	436	S	Darlowo POL, 360

Nästan lika mycket "lokal pest" som OV Visby. Släcker allt 3–4 kHz åt båda hållen!

UTC	QRG	Call	QTH och QRB
2141	438	PE	Poprad SVK, 930

AM-testen

Årligen anordnar ju Arboga Radioklubb och Arboga FRO den så kallade AM-testen. Kul övning men ojoj vad svårt det är att få "snygga" och läsbara signaler. Det blev bara

6 QSO:n men vaddå, kul övning. Torde vara en intressant variant för er som är lyssnare! AM-testen återkommer i augusti 2009.

Månadens QSL

I ett lätt anfall av stilla nostalgi började jag bläddra bland mina svenska QSL och hittade detta, ett av de första QSL jag fick.

Om jag minns rätt så hade jag den tioende utverkade SH-signalen när den infördes. I OZ blev jag "svartlistad" den första tiden. Ända tills jag skrev brev till en OZ-amatör, som varit lite elak mot mig, och förklarade vad SH är för något. Sedan var det fritt fram även i OZ. Nå, i SM var det också lite kärvt i början innan de käre bröderna lärt sig att SH existerar.

Jag arbetade ju i Göteborg på den tiden och radion var mitt sällskap under de 5 timmarna nattlig bilkörning till och från Gotland. Då var jag själv lite "elak". Till Göteborg körde jag med SH1AAJ/x och till Ljugarn med SH6AAJ/x. Därav Bo-Gunnars lilla kommentar på QSL-kortet. Det var kanske inte så lätt att hålla ordning på.

Det blev många skojiga situationer. Jag var ovan amatör. Allt som hände möttes med stora ögon av mig och många "wow". Vid ett tillfälle var jag på tjänsteresa i Laholmstrakten. Gjorde ett anrop över någon repeater då och då och helt plötsligt svarade en röst som jag kände

To Callsign: <u>SH1AAJ / 7 / mob.</u> Op: <u>Christer</u> QTH: <u>Jugarn - Marstrand</u> Confirming Our QSO of Date: <u>1996-06-07</u> UTC: <u>Cia 1000</u> FREQ: <u>145.625</u> Mode: <u>FM-repeater</u> Your RST: <u>59</u> My call: SM7VRJ. My locator: JO77VR. My Church: H 1106	Remark Hej Christer! Kul att höra dig! Basta 73 Per-Gunnar Jönsson P.s. Noterar enl. Callbooken 1996 SH6AAJ? D.s.

igen och som jag trodde satt i baksätet. Det var SM1MUT Arne som svarade! Han skojade med mig och sa att han var i närheten! Nänä, det var bara lur. Vi körde repeater Laholm-Gotland!!!

Jag har ännu kvar min gamla IC 290D som jag köpte av en amatör i Lysekil. Den var redan då gammal och har inte precis blivit yngre men är fortfarande i gott skick. Dock har +/-skiftknappen gått sönder samt är micken en aning glapp i sladdingången. Finns det någon som har en knapp och en gångbar mik i junken? Hör av er!

Lite tips

Afrika-stationer går fortfarande ganska hyfsat. Men de är lite knepiga att förstå, lite engelska, en aning franska (franska ÄTER man) och portugisiska men mest inhemska, totalt obegripliga språk.

Angola

4950 kHz R Nacional kvällstid, prova från 21-tiden, ofta härlig musik.

Bahrain

Näja, Afrika kan väl diskuteras...

6010 kHz R Bahrain Nyheter på engelska kl 16.

Burkina Faso

5030 kHz R Burkina Stark och pråkigt som regel. Både morgnar och kvällar. Även 7230 kHz.

Tchad

4905 kHz R Dif Nationale Tchadienne. Vackert namn! Hörbar morgnar och kvällar. Brukar vara hyfsat stark.

Kongo

11890 kHz R Okapi Kinshasa. De sänder via Meyerton i Sydafrika! Eftermiddag/kväll.

Djibouti

4780 kHz R Djibouti Arta. Tidig morgon. Svårhörd ibland. Får vara med i Afrika-gruppen.

Eritrea

7100 kHz Voice of the Broad Masses of Eritrea. Sänder från Asmara-Selae Daro. Tidig morgon. Svårhörd. Borde, enligt min mening, tillhöra gruppen clandestines men är tydligen "officiell" eritreansk station.

Ethiopien

7110 kHz R Ethiopia Från Addis Ababa. Eftermiddag. Engelska nyheter lite då och då och härlig afropop. Parallellfrekvenser 5990 kHz och 9704 kHz. OBS att två grannar trängs med varandra. Undrar just varför...

Gabon

17630 kHz Africa Numero 1. Kvällar. Brukar höras bra. Mera prat än musik. Jaja, en liten namnstrid... Libyen kallar sig Voice of Africa och här är det Afrika nummer ett!

Gambia

Varför inte prova på att jaga en mellanvägsafrikan?! Gambia bör kunna höras här på mellanväg – om antennerna bär tillräckligt!!

648 kHz R GRTS I Bonto. Prova vid 20-tiden och framåt.

Madagaskar

5010 kHz R Nacionaly Madagasy I Ambohidrano (!). Tidig kväll. Inte speciellt svårt att höra.

Mali

9785 och Radio Mali. 9635 kHz En trogen gäst men med uselt tråkiga långprat men skön afrikansk musik. Tidig förmiddag men helst kvällstid.

Mauritanien

783 kHz samt 4845 och 7245. Kortvägsfrekvenserna har varit tysta till och från den senaste tiden. Kvällstid. Tystnaden kan kanske bero på att de styrande har lite svårt att vara sams om saker och ting. Man kappar ju hejvilt i en del länder på kontinenten ifråga.

Nigeria

4770 kHz R Nigeria Från Kaduna-Jahji. Begripligt språk stundtals, bra musik, brukar höras hyfsat kvällstid.

Sydafrika

3320 kHz Radio Sonder Grense Från Meyerton. Tidig kväll. Brukar vara halvbra hörlighet.

Zambia

5915 kHz R Zambia NBC Från Lusaka. Tidig morgon med svag signal.

Zimbabwe

Det är bättre att läsa utrikesnyheterna i våra tidningar än att försöka göra sig en bild av landet via deras nyhetssändningar. Finns f n två stationer som är hörbara om än svaga.

3396 kHz Zimbabwe Broadcasting Company Från Guineafowl tidig morgon

4828 kHz Voice of Zimbabwe. Lite prat och mycket musik. Kvällstid. Ganska svag.

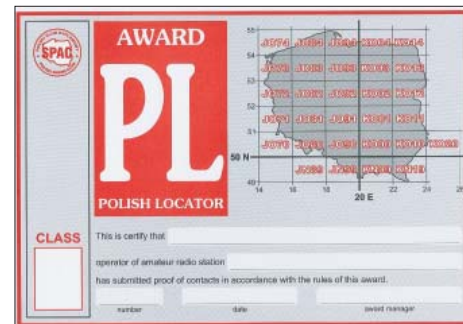
Slut för idag. Nästa gång har höstmörkret lägrat sig än mer och gör lyssnandet lite mer attraktivt.

Jag längtar efter lite tips från er läsare! Kolla SSA.SE medlemsforum/Världsradio-lyssnare. Där kan det dyka upp högaktuella tips då och då.

*God Jagdt på banden!
73 de SM1WXC Christer*

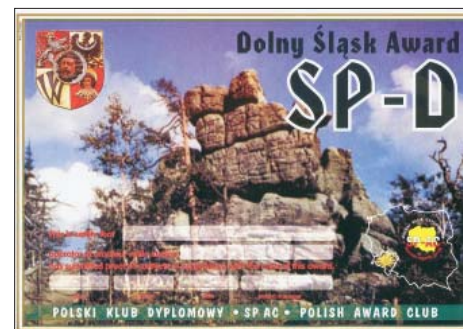
Adm distr: G-ZW, G-MS, G-CZ, G-CT, G-KX, C-RE, C-PV, C-WU, C-IA, C-UL, C-DD, W-TK, W-KH, W-NN, W-KJ, W-SP, W-SR, W-WF, W-JC, W-SI, W-SR, W-PO, W-PX, W-OI, W-SX, W-MH, B-MI, B-GW, B-GP, B-SN

Polish Locator Grid Award

Kontakta olika polska lokatorrutor. Dessa är: JO-70, 71, 72, 73, 74, 80, 81, 82, 83, 84 och 90.

Dolny Sask Award

Kontakta olika administrativa områden i provinsen Dolny Śląsk (D). **Klasser:**

Excellence	alla
I	- 15
II	- 10
III	- 5

Adm distrikt: AB, BE, DZ, EG, GG, GX, ID, JG, JM, JR, KQ, KV, LF, LG, LH, ML, OA, OE, PP, SS, SV, TR, UN, WQ, WR, WW, ZO, ZS, ZT.

SM6DEC, Bengt

Fortsättning från sidan 26.

MIKRO - juli

Nr	Call	Loc	QSO (2-5-10-24)	Poäng	KI
1	SM7GEP	JO77	40 (16, 9, 14, 1)	56744	MW
2	SM6AFV	JO67	38 (16, 8, 12, 2)	47857	YH
3	SM7ECM	JO65	30 (14, 5, 10, 1)	32508	VC
4	SA4Z	JO79	12 (12, -, -, -)	14286	BX
5	SM1NJC	JO97	10 (4, -, 6, -)	13677	BL
6	SKOCT	JO89	7 (2, -, 5, -)	10140	CT
7	SM3BEI	JP81	5 (1, 1, 3, -)	8790	BP
8	SM1HOW	JO97	5 (-, -, 5, -)	7660	BL
9	SM7LCB	JO86	6 (3, -, 3, -)	7554	CA
10	SM6EHY	JO67	1 (1, -, -, -)	562	AW

Bästa DX:

ZG3 SM6AFV - PA3AWJ/JO21GW, 818 km
5G7 SM7GEP - DL1SUN/JO53PN, 502 km
10G SM6AFV - DL1SUN/JO53PN, 465 km
24G SM6AFV - SM7GEP/JO771P, 129 km
24G SM7GEP - SM6AFV/JO67GQ, 129 km

Licens i Afghanistan

SM6JBC Johnny medlem i LWDXXG har en längre tid varit i Afghanistan på jobb. Han har på olika sätt försökt få kontakt med någon som kunde hjälpa honom med att få licens. Nu har det plötsligt blivit en öppning genom att Johnny fick kontakt med YA4F som vi en längre tid hört från och till aktiv på 6 meter från Afghanistan. YA4F, Nick Pecket kom till Afghanistan redan 2001. Han jobbar för Afghan Wireless där han är Network Planing Director. Han beräknar och planerar för IT-länkar över hela Afghanistan. De jobbar med 7 GHz, 13 GHz och 23 GHz. Han hade ett fantastiskt program för att beräkna alla parametrar. Verkligen imponerande.

Nick berättade att han sökte licens 2002 direkt från ministeriet. Han fick en licens som inte har någon begränsning i tid. Nick hade frågat vad det kostade, ministern hade då svarat, vi har ingen avgift för licenser, men kan du skaffa öl. Nick fick sin licens för en låda öl, men det lär nog inte gå idag. Johnny berättade att idag får han betala cirka 300 USD.

Nick är nästan endast QRV på 6 m. Störnivån i Kabul är mycket hög på HF och VHF banden. Vid mitt besök hos Nick skruvade vi runt på radion en TS-2000 och det var en mycket hög störmatta på hela HF-bandet. 6 m var det bästa bandet, tyvärr var det inga bra

konditioner när jag besökte Nick. Han har en 4- el yagi till sin TS-2000. Nick lämnar Afghanistan inom kort, så det vore roligt om JBC kunde fortsätta denna aktivitet. Nick har även ansökt att få en klubbsignal för besökare. Han föreslog en klubbsignalen så att alla amatörer som kommer till Kabul kan använda denna signal. Vi får se hur det går. När Nick kör radio så ligger han på ON4KST:s server. Det är bara att registrera sig och gå in på 50/70 MHz sidan så kan man se om han är QRV.

När jag kollade loggen så fann jag att många svenska amatörer där haft QSO med YA4F. Speciellt roligt var det att finna kompisen SM6CVX loggad den 29/6 kl 16.18.

Nick brukade lyssna efter två TV-stationer för att se om det är några konditioner, det var 48.248 Teheran och 49.750 Moskva. Hör ni något konstigt där kan det vara öppet.

QSL info. Nick har ingen QSL manager. Det är hans hustru som tar hand

om detta. För att säkert få QSL så är det endast direkt QSL med 2 USD och ett svarskuvert som gäller.

Johnny berättar att hans egen licensförfrågan ligger på utrikesministeriet för behandling, det är inte lika lätt i dag. Avslutningsvis berättar Johnny att han kommer att besöka Nick fler gånger innan han åker hem och vem vet vi kanske snart får höra honom i luften.

73 SM6JBC, Johnny via SM6CTQ

ROOFING-FILTER FRÅN INRAD

Yaesu

Roofing-filter till:

Yaesu FT-1000D	1 795:-
Yaesu FT-1000MP	1 795:-
Yaesu FT-1000MP Mk-V	1 795:-
Yaesu FT-1000MP Field 1	1 795:-

Kenwood

Roofing-filter till:

Kenwood TS-930	1 950:-
Kenwood TS-940	1 950:-
Kenwood TS-950	1 950:-

Icom

Roofing-filter till:

Icom IC-756PROII	1 950:-
Icom IC-756PROIII	1 950:-
Icom IC-765	1 795:-
Icom IC-775	1 795:-

Insändare 1 – SM5GW

Red QTC
Lidingö 2008-07-18

Med hänvisning till min insändare om SSA's Callbook 2008 vill jag också ge några synpunkter på våra anropssignaler och det tilltagande bruket av speciella sådana.

Rent principiellt är det fel att bryta sönder ett fungerande och förstäeligt system med ett antal undantag som inte enkelt ingår i det rådande systemet och egentligen är helt onödiga.

Emellertid har detta bruk nu spritt sig och tillämpas av ett antal länder varför det kan vara svårt att motivera att just vi skulle avstå från det. Det går heller inte att bortresonera att det i många fall kan vara propagandamotiverat och väcka en önskad uppmärksamhet med speciella anropssignaler vid t.ex. ett jubileum eller annan speciell tilldragelse.

Däremot kan det diskuteras om det är nödvändigt med speciella anropssignaler för de som flitigt deltar i "contests" av allehanda slag. Inte bara skapar dessa förvirring i CallBook och kan knappast hållas aktuella i någon större omfattning, det är också på sitt sätt en orättvisa för dem som av olika orsaker inte kan få en alldeles egen anropssignal kanske därför att de inte är tillräckligt "flitiga" som tävlingsmänniskor. Att speciellsignalerna i vissa fall verkar användas som standard signaler förbättrar inte saken. Jag tycker att frågan är väl värd en djupare diskussion.

Dock! Så länge vi dras med detta vill jag se en bra och översiktlig redogörelse för hur dessa signaler utdelas och vilka motiveringar som godkännes. Dessutom, och det är inte minst viktigt, vill jag ha reda på vilka regler som gäller för hur och när de får användas och vilken kontroll som utövas och vilka konsekvenserna blir vid eventuella fel! Redogörelsen bör publiceras i QTC och också ingå i framtida upplagor av SSA's Callbook. Snart!

SM5GW/Gunnar

Svar från signalansvarige SM6JSM, Eric

Bäste Gunnar!

SSA har sedan den 19 oktober 1999 haft förmånen att få dela ut speciellsignaler. Innan dess var det PTS som stod för dessa specialtillstånd, och det rörde sig då endast om jubileums- och evenemangssignaler. Det nya med 99 års överenskommelse var att SSA fick tillstånd till att i egen regi dela ut s.k. contestsignaler (förutom jubileums- och evenemangssignaler). Dessa signaler används med fördel under de tävlingar som går av stapeln företrädesvis under helgerna. Till en början fick vi endast tillgång till prefixserierna 7S, 8S och SM.

I oktober 2004 fick SSA mandat att tilldela radioamatörer och klubbar anropssignaler i SA-serien. 2006 utvidgades regelverket. Det förfat-

tades av mig och godkändes av PTS i januari och började gälla den 15 februari 2006. Dessa regler är omfattande och är publicerade i sin helhet på hemsidan. Adressen är:

www.ssa.se/specialsignaler/

Läs speciellt anvisning nr 3. Där fastställs exakt hur signalerna får se ut och vilka prefixserier som får användas. SSA följer till punkt och pricka de regler som satts upp av ITU vilket minsann inte kan sägas om alla länder. Jag är mycket noga med att inte göra undantag eftersom då hela regelverket kan komma att ifrågasättas. För att bl.a. QSL-sorterarna ska ha en chans att hänga med så måste en speciellsignal som lämnats förbli vakant i minst två kalenderår. En signal som lämnas i januari 2007 kan alltså inte delas ut på nytt förrän i januari 2010 (inte januari 2009).

Utdelandet av speciellsignalerna har blivit en stor succé och många amatörer har behållit sina speciellsignaler under många år. Det har t.o.m. blivit så att hos många används grundsignalerna ytterst sällan. Till dags dato har över 800 speciellsignaler delats ut. Många har låtit dem förfalla av olika orsaker (jubileumsåret är slut eller man kanske inte trivdes med signalen), men ca 400 kan anses vara mer eller mindre aktiva.

Som Gunnar påpekar så har bruket av speciellsignaler anammats av de flesta länder. USA var först med Vanity Calls (fåfängesignaler), men ni som varit med länge vet att det länge bara fanns W och K-signaler; senare KA WA KB WB osv. Signalerna blev längre och krångligare. Det är stor skillnad att köra CW i en contest med signalen WB8OQW mot att få kunna använda t.ex. AK8A! På samma sätt är det oerhört mycket enklare att som jag själv använde SA6A i stället för SM6JSM.

Beträffande Gunnars farhågor om förvirring i callboken och icke aktuella uppgifter kan jag bara informera att sedan vi har i stort sett uppdatering av callboken på hemsidan varje natt så är speciellsignalregistret permanent uppdaterat. Förvirring kan kanske uppstå, men den begränsar sig i så fall bara till att man kanske inte i alla lägen vet vem som "döljer sig" bakom en viss signal.

Gunnars farhåga att inte alla amatörer kan få en egen speciellsignal är helt felaktig. Man behöver inte kvalificera sig för en speciellsignal; det räcker med att man innehar en giltig "normal" anropssignal. Man behöver inte ens vara medlem i SSA!

Sist undrar Gunnar över vilka konsekvenserna blir vid eventuella fel. Jag kan inte svara på den frågan eftersom inga fel hittills har begåtts. Teoretiskt kan man tänka sig att t.ex. samma signal utdelas till två personer, men det har alltså inte hänt och kommer förhoppningsvis inte att ske, åtminstone inte så länge jag själv ensam håller i utdelandet.

Jag kommer att förorda införandet av det kompletta regelverket för speciellsignaler i kommande utgåvor av SM Call Book och Trafikhandboken. Tack för tipset Gunnar!

Insändare 2 – SM5GW

Red för QTC.
Lidingö 2008-07-18

Jag, SM5GW, har varit medlem i SSA sedan december 1945 och har, i stort, varit ganska nöjd med hur föreningen skötts ehuru vissa undantag kunde nämnas.

SM Call Book 2008 tycker jag dock förtjänar en viss kritik på grund av helt onödiga och lätt undvikbara fänigheter. Det berör mig att se en undermålig produkt från föreningen eftersom jag har den uppfattningen att SSA skall vara en förening med hög standard! Här en förkortad version av ett brev till styrelsen för SSA. Till saken:

I boken har sökning via postort och efternamn utgått. Varför? Funktionen är en användbar service som underlättar sökning då man inte har en komplett anropssignal eller då man söker amatörer på en viss ort eller adress eller namn utan anropssignal. Man kan söka på SSA's hemsida men inte alla har tillgång till dator eller internet. Tidigare har det gått att sortera på detta sätt. Varför inte nu?

Bortsett från ovanstående undrar jag vilken princip som rått då uppställningen i övrigt gjorts? Maken till oreda får man leta efter.

Tvåställiga signaler är utbrutna ur den alfabetiska uppställningen (mer om denna senare) och uppdelade i distrikt vilket försvårar sökning trots att det väl ännu inte förekommer samma anropssignal med olika distriktsiffra. Tänker man införa ett sådant system? I förlängningen betyder detta signalbyte vid distriktsbyte. Behövs och vill vi ha detta? Om så, varför SA-signaler?

Uppställningen i övrigt gör det svårare att söka och man frågar sig hur pass konsekvent det tillämpas, se HK7/SM5HV som placerats in mellan SM5HP och SM5HX. Javisst, han har också signalen SM5HV men hur stavar egentligen Jonas Ytterman?

Så fortsätter listningen direkt efter SM7ZQ med SM7AAA sedan med SM6AAB, SA6AAB, (observera att M satts före A), i en salig blandning av SA's och SM's och distriktsiffror, dvs med ett helt annat ordningssystem. Hur blev det så? Därefter verkar uppräknningen fortsätta alfabetstroget.

När man nått Z-serien och slutet på de då utdelade signalerna lägger man in medlemmar med numeriska medlemsnummer, tacknämligt nog i ren nummerordning - här är SK-nummer inte i egen serie utan följer i nummerordning.

Så följer SK-signaler, även dessa uppdelade på distrikt vilket gör dem mer svåröskta.

Mot slutet av SK-signaler har man lyckats sätta in SI9AM följt av SJ0WL, SL5FHT, SK4UH/R, SK0HSC ! Hur lätt är det att hitta dessa? Vart tog bokstavsordningen efter SJ vägen? I, J, L, K...?

Efter SK6HUG kommer en serie SK*JAM med olika distriktsiffror, dock inte i siff-

ordning! Följer sedan SK3IKR, SK0KTH, SK5UMR, SK7MHG.... som exempel på alfabetets ordning! Man avslutar uppräknningen med SK2VHH, SK6GX/R, SK0XAH. ??

Därnäst kommer SL-signaler lika svårsökta. Även här verkar man inte veta varken hur en sifferserie ser ut eller hur alfabetets ordning är. SL7ZX följs av SL8EI, SL6AME, SL7AZ, SL8CKR, SL1FBU, SL0FRO, SL1,2,6,7,4,5,3.. FRO, sedan kommer en serie SL-signaler i bokstavsordning men varierande distriktssiffra till skillnad från tidigare.

Specialsignalerna verkar listade helt OK men där gäller att hålla reda på giltighetstiden.

Jag är besviken på nya callboken och tycker jag kastat bort pengar (och energi) på en dålig produkt. Information saknas och annan information är virrig och användningen av boken försvåras. Dra in den och ersätt med en bättre, gärna lik den tidigare. Är det ekonomin som dikterat ändringarna och den dåliga redigeringen bör man nog tänka om - en usel produkt uppvägs inte av ett lågt pris! Callboksredaktionen bör också bytas ut och en kompetent sådan tillsätts.

SM5GW/Gunnar

Svar från SM5HJZ, Jonas

Till skillnad från tidigare utgåvor där jag medverkat, skulle det denna gång bli en renodlad Call Book, utan möjlighet till sökning på postort och efternamn. Orsaken till detta var helt enkelt tidsbrist i kombination med en ny metod för utsökning och sortering av innehållet.

Det i år 12 år gamla program jag skrivit för att generera SM Call Book var även föremål för en renovering, eller snarare en nybyggnation. Som alltid, en obständigt artikel jag sällan använder, uppstår barnsjukdommar innan ett program uppnår full funktionalitet, så även i detta fall. Dessutom skulle flera hundra signaler i SSA:s nya register uppdateras under en mycket kort tidsperiod. Under det löpande arbetet upptäckte varken SM6JSM eller jag de felaktiga sorteringar som det nya programmet skapade, ett inte helt ovanligt fenomen då man arbetar intensivt med en stor textmassa.

Jag håller med Gunnar om att SM Call Book i 2008 års version inte i alla avseenden är korrekt. Emellertid är det inte salomoniskt att erhålla epitetet den inkompetente redaktören med tanke på mina tidigare insatser för att SSA och dess medlemmar skall få en SM Call Book. Det jag kan trösta Gunnar med är att jag, oaktat denna insändare, sannolikt gjort min sista SM Call Book och önskar kommande redaktör all välgång.

SM5HJZ, Jonas

Antennarbete sommaren 2008

SM7GXR och SM4RGD monterar den nya 7-elementaren för 6 meter.

Antennarbete brukar normalt att utföras i kyla och snålbläst under någon av våra vintermånader, det kändes därför ovant att under sommarens varmaste dagar vara beredd med att utföra antennrevision.

Mina antenner hade suttit uppe allt för länge och en översyn var nödvändig, dessutom var målet att sätta upp nya antenner för 432, 144 och 50 MHz.

Temperaturen tangerade 30 grader under de tre dagar som vi höll på, arbetet gick enligt planerna och inga missöden inträffade.

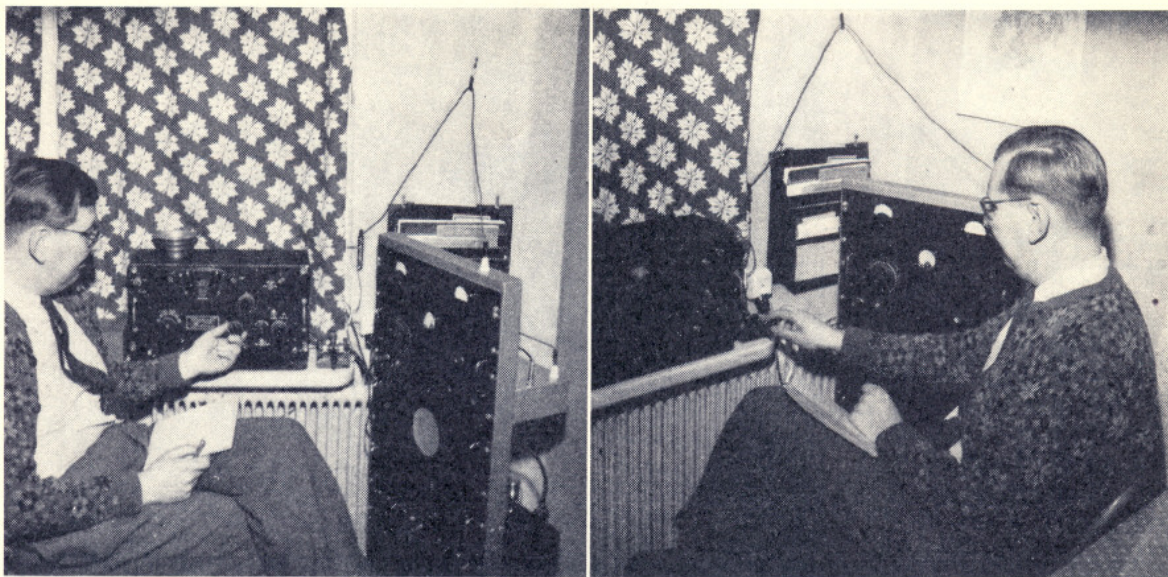
Katten "Jansson" tyckte dock att det såg för vanskligt ut och rymde hemifrån under de dagar som arbetet höll på.

Ett stort TACK till Charlie SM4RGD som hjälpte mig med arbetet.

Väl mött på banden Anders SM7GXR / SM7A

Antenner för 2 meter och 70 cm.

Two fascinating things for an amateur, sender and receiver

vid en viss kontakt på apparaten, så small det. Apparaterna såldes givetvis i misshugg, men det gjorde inte saken bättre. I den här mottagaren fanns det i alla fall ingen rysk smällare.

Här kommer familjen Malmbergs 4-årige son Kjell in och sätter sig bredvid signaturen och undrar, om »farbror» har sett på **hans** sändare. Det måste förstås »farbror» göra — Kjell visar med berättigad stolthet en mängd kontaktarmar och blinkande lampor och det piper likadant, som på en riktig sändare.

— Det är en riktig sändare, säger Kjell, när signaturen råkar nämna det där om »pipet». — Men den får ström från **batterier** och inte från väggen — det är finare med batterier!

— Det är så klart!

Av överskriften framgår, att det ställs vissa fordringar på sändaramatörerna: dels måste man erlægga en extra licensavgift på 20 kr. per år för rätten att sända, dels måste man föra dagbok — varje sändning ska antecknas med datum och klockslag och dessutom ska man anteckna, med vilken sändare, man varit i kontakt.

— Vad tjänar alla dessa skrivelser till?

— Telegrafverket vill kunna fastställa, om man stör någon radiolyssnare — dvs. **rundradiolyssnare**.

— Blir de störda då?

— Inte! Den ende, som blev »störd» — av mig vill säga — var en »gubbe», som polisanmälde mig, därför att den grova nedledningen från min takantenn (hela 3 mm i genomskärning!) tog bort utsikten för honom. Och så kom det upp

två kriminalkonstaplar hit, gick ut på balkongen, tittade på nedledningen och skrattade — någon påföljd blev det inte. Mannen ifråga bodde mer än 20 meter härifrån, så nog kan man säga, att det var överdrift det där om den störda utsikten.

— Någon annan lustig eller kuriös händelse under Ditt liv som »luftman»?

— Ja, jag kan tala om, att då brandingenjören Stål var i England för något år sedan, så fick jag en hälsning från honom via en engelsk sändaramatör.

Nu kommer Kjell igen och undrar, om inte »farbröderna» skall titta på korten. Det är nämligen så, att när en sändaramatör första gången får kontakt med en kollega, så skickar man kort till varandra. Hr Malmberg tar fram en försvarlig packe kort av olika utseende, som dock ha en sak gemensamt: stationssignalen är tydligt markerad på korten.

Men nu är intervjun slut och vår fotograf, som under tiden smugit omkring och blixtrat från lämpliga vinklar och i obehagade ögonblick (resultat som vanligt »glimrende»), är ävenledes färdig för avtåg.

Vi tar farväl av vår sändaramatör och hans familj och finner, att vi träffat en man, som ej blott hyser vittflygande planer i sitt sinne — utan även förverkligat dem. Han kan vidarebefordra sina tankar över sträckor, som mäter avståndet i tusentals kilometer — han når inte bara runt Sverige — han når runt hela Europa. Och hur många kan peka på sådana resultat?

Manfred

ARRL Field Day och Nashville

Av SM5EEP, Nils-Gustav Ström

Närkontakt med countrymusik – krigsfångars läger – ex-presidenter – ARRL Field Day – 4th of July.

Det finnes en lika spännande värld utanför vår kära amatörradiovärld vilket besannades vid besök hos sonen Hans (ex SM5JBJ) och Sharon nära Atlanta i Georgia (GA) USA. Min resepartner var XYL Göta. Resans höjdpunkt skulle bli ett förverkligande av Hans löfte om att föra likaså country älskande mor och far till countrymusikens högborg Grand Ole Opry i Nashville (TN). Hos Hans i Cumming, GA (2 timmar från Atlanta) gällde det först att dagligen acceptera ca 28–35° C värme men till all lycka låg fuktighet. Vad var då lämpligare än att starta med att besöka IKEA-huset i Atlanta, man kände sig som hemma. Livet fortsatte i Cumming med EM i fotboll, alla matcher kunde ses på TV inklusive Sverige – Ryssland.

Nashville & President

Nu var det dags och Nashville, TN väntade och efter dryga 5 timmar antrade vi Sleep Inn. Efter en stunds vila väntade Downtown Nashville. Otaliga var inspelningsstudior längs gatorna eller musik-kafeer där man enbart lyssnade och allt blandat med horder av turister i souvenir-butikerna. Från sorlet begav vi oss till "Gamla" Grand Ole Opry byggnaden, ett museum där äldre generationens country-musikanter höll till såsom till exempel Johnny Cash och Patsy Cline. Första dagen i Nashville är över.

En ny dag (midsommar hemma) i Nashville startade med utflykt utanför staden till Hermitage en gammal herrgård. Där levde Andrew Jackson som var USA president mellan 1829–45. Tillbaka i Down Town väntade "The Music Hall Of Entertainment & Museum". Här beskådades bland annat en av Elvis beryktade bilar och en imponerande samling av country-musikens guldskivor täckandes hundratals kvadratmeter väggyta.

Det är dags för kvällens Country Konsert med start kl 20 och avslut 22. Vi sökte oss till "Nya" Grand Ole Opry i utkanten av staden och utanför rådde en uppskruvad feststämning. Punktligt brakade country konserten i gång. En nästan tiotusenhövdad publik kunde njuta av kända country sångartister såsom Vince Gill

Sharon och Hans övar på Gamla Grand Ole Opry.

Göta och Nils på väg till konserten på Nya Grand Old Opry.

med flera samt av country-orkestrar och deras framträdande och allt till ovationer av sällan skådad art och längd. Vilken härlig och underbar kväll, vilken stämning! Oförglömligt!

Tidigt följande dag startade resan tillbaka till Cumming och där firades vår midsommar med sill, potatis, ägg, knäckebröd och sedvanlig dricka. Hans båt (150 Hk utombordare) sjö-sattes via Boat Ramp i konstgjorda sjön Lake Lanier. Ett verk av US Army och det tog 4–5 år att fylla sjön med vatten. Det blev nu dagligen båtturer med ankring för bad och förplägnad.

Krigsfångar & President

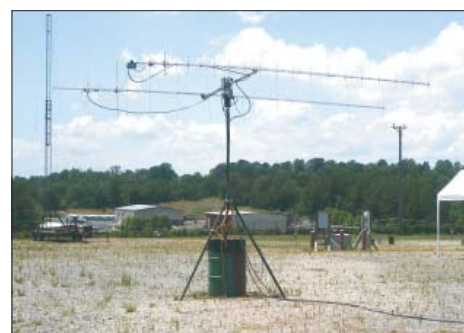
En avstickare söderut om Atlanta förde oss till Andersonville en historisk stad känd för sitt museum för att hedra krigsfångar (POW) från inbördeskriget och numera även från senare krig. Under 1864–65 höll sydstaterna 40 000 fångar här och cirka 30 % av dessa dog under mycket svåra förhållanden. Befinner man sig i dessa trakter av Georgia så undgår man icke att

Från vänster SM5EEP, K4YE, NC4C och W4FRT.

Hans och N4AC vid satellitstationen.

Field Day – satellitantennen.

konfronteras med nötter av olika slag och varför ej då besöka staden Plains med Jimmy Carter (president 1977 81). Det var inga "pytte"-arealer nötter som odlades av fadern med tjänstefolk. Fried Peanuts inhandlades i Jimmy's Store för hemresan till Cumming.

ARRL Field Day

Morgonkaffe med ortens dagstidning hör allmänt ihop men en morgon höll kaffet på att gå i vrångstrupen med texten "Hammin' it up – Amateur radio day set for Saturday! Det var W4PX, Jerry som kallade allmänhet – speciellt radiointresserade ungdomar och radioamatörer till Cumming Fairground och där pågående ARRL Field Day 08 (första 1933) och i samarbete även med ARES (Amateur Radio Emergency Service). Jag hade bara cirka 15 minuters bilresa till utställningsplatsen där Hans och jag bekantade oss med stationerna på platsen och noterade att i den 32° C gradiga värmen var 15- talet stationer igång. Var jag ensam svensk? Exgöteborgaren KG4AKG höll på att trimma in sin vertikala! N4AC Randal demonstrerade sin satellitstation och datorkontrollerade AZ/EL rotor samt ICOM 910. Under besöket kunde Randal ej nå rymdstationen men lyckades senare.

4 th of July

USA stora dag 4th of July var i antågande och släkt och vänner samlades och snart var huset fyllt med folk och få. Vi drog ut på sjön med båt och nu även med Jetski och ankrade upp på en lämplig plats. Hela eftermiddagen gällde bad – Jetski – förplägnad om och om igen under en molnfri himmel i 31° C. Hemma väntade en stor födelsedagsårta tillägnad de fem av oss med bemärkelsedag i juni – juli. Senare på kvällen kom en efterlängtat regnskur med åska ackompanjerad av några egna smällare.

Det roliga varar ej i evighet utan dagen närmade sig då Göta och jag måste säga farväl till Hans och Sharon. Efter 9 ½ timmes flygtid landade Delta Airlines direktflyg från Atlanta på ett soligt Arlanda flygplats.

SM5EEP, Nils-Gustav

SM5OK:s XYL Gunhild avliden – arbetade i 65 år ideellt för SSA

Min lilla Värmländska, Gunhild, avled den 4 maj 89 år gammal.

Det var mycket plågsamt för mig och bör ha varit det även för SSA.

Gunhild med barnbarns barn.

Hon arbetade ideellt i det tysta för SSA under alla de 65 år vi levte tillsammans. Jag var "SM QSL-manager" 1935–1950. 1946–1950 var QSL-utväxlingen så intensiv att Gunhild ställde upp och hjälpte mig att sortera QSL. I flera år sorterade hon QSL till klockan 1 eller 2 varje natt för att sedan "jaga upp" klockan 5 och ta hand om 2 egna och 1 fosterbarn. — När jag övertog QSL-byrån 1935 efter SM5RH visade det sig att jag var nödsakad att noga revidera såväl Telestyrelsens som SSA:s förteckningar över Sveriges sändareamatörer. Detta mest beroende på Telestyrelsens vana att dela ut vakanta signaler på nytt. Det blev början till det arkiv om ca 15000 kg dokument, som jag donerat till SSA vid 60-årsjubileet i Helsingborg 1985. Genom att jag var den i styrelsen, som bodde närmast postkontoret "Stockholm 8" hämtade jag i många år all post till SSA. På så vis kom min bostad 1935–1943 på S:t Eriksgatan 55 och 1943–1959 på Bergsgatan 1 i Stockholm att bli SSA:s kansli. SSA-medlemmar, som väntade QSL eller hade andra SSA-ärenden, ringde på telefon, porttelefon eller ytterdörren alla tider på dygnet. Jag hade ju mitt ordinarie arbete att sköta så oftast fick Gunhild ta emot vederbörande och se till att hans ärende blev utrett. 1949 stod vi inte ut längre. Jag lyckades finna en lämplig lokal för SSA:s första fristående Kansli hos Carlssons Skola på Sturegatan 38 – Kungen har varit elev där – nära korsningen Sturegatan och Karlavägen. Jag anställde också vår första kanslist Birgitta Bohlin. Gunhild blev befriad från en del ärenden men genom att jag fick fortsätta att arbeta med arkivet över Sveriges Sändareamatörer 1913–2008 (jag har hållit på med det i 74 år) fick hon fortsätta med SSA-ärenden i 65 år. Hon fick en

kvist vita syrener av Dr Siljeholm, SM5SI, vid något styrelsesammanträde hos oss på 40-talet (årsavgiften var då fortfarande 10 kr och jag tar för givet att -SI betalade blommorna ur egen ficka). Blommorna uppfattades säkert som ett tack för de trevliga vickningar Gunhild alltid bjöd på efter sammanträdenas slut. Man hade inte klart för sig vilket stort ideellt arbete hon i övrigt utförde för SSA.

Är alla värmländskor lika fantastiska som Gunhild lär det gå bra för värmland, är alla svenskor lika fantastiska som Gunhild lär det gå bra för Sverige.

Gunhild var född i Charlottenberg, Eda, 1918 och avled på Rådmansö Kungsgård i maj 2008. — Må hon vila i frid och må SSA minnas hennes stora insats.

SM5OK, Åke – också född 1918.

SM5LI, Harry Thellmod

Harry har den 21 juli lämnat oss efter en längre tids sjukdom. Det kom inte som en överraskning men ändå var det inte väntat.

Harry var en fin människa och en radioamatör med den rätta "Ham spiriten". Han var en mycket teknisk kunnig och praktisk man, det vittnar hans ännu kvar varande "home made" sändare och mottagare, om. Han hade alltid det bästa tänkbara på bordet i radiatorummet och i toppen på masten. De bästa fabriksmärkena var representerade och de användes med en riktig amatörcänsla.

Jag vill minnas de trevliga stunderna tillsammans med Harrys familj då vi efter "vanligt" samtal, Harry och jag drog oss till radiatorummet för att i detalj lösa radiotekniska problem eller att pröva någon kontakt, medan familjerna fortsatte med sånt som var annorlunda.

Eftersom vi båda var gamla kunde vi se tillbaka på ett långt liv som radioamatör.

Harry fick sin licens redan före kriget (1939) med kunglig namnteckning, men fick som många andra vänta till efter freden innan cw och foni-kontakter blev möjliga. Men sedan vittnar fina diplom om Harrys färdigheter i cw och foni.

Jag, min fru Gun och säkert många fler saknar dig Harry och vi deltar i våra tankar i familjen Inga-Maj med Mats och Lena i deras sorg.

SM5BNK, Erik

SM5LI	Harry Thellmod	Hässelby
SM5SZ	Stig Ytterberg	Rimbo
SM6EDB	Bengt Önnerstad	Harplinge

Minnesrunor bör innehålla uppgifter om den avlidnes ålder, bostadort och närmast anhöriga. Texten skall vara saklig och kortfattad, med tyngdpunkt på fakta och levnadshistoria. Omfång; maximalt 200 ord. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material.

Öppet hus, samt kurser hos

Södertörns Radioamatörer

Onsdagen den 3 september kl 19.00, upptaktsmöte och öppet hus.

Klubbmöte – Öppet hus och höstens första klubbmöte. Vi berättar om vår verksamhet och om våra kommande kurser. Medlemmar, tag gärna med någon intresserad bekant! Vi bjuder på fika! Auktion av klubbmaterial ca kl 20.00: Antenn, Radio m m ...

Alla välkomna! Ingen föranmälan.

Kommande kurser:

Telegrafkurs, start tisdagen den 16 september kl 18.30

Start av höstens telegrafkurs. Kursens längd ca 20 veckor. Tisdagar kl 18.30 – 21.00.

Anmälan senast det 5 september.

"Bli Sändareamatör", start lördag – söndag den 25 – 26 oktober

Grundkurs för Dig som vill bli sändareamatör. Kursen är uppdelad på 3 helger, dvs 5 dagar. Del 2 är lördagen den 8 november (1 dag), samt del 3 är den 22 – 23 nov (2 dagar). Provtagning sker den 23 nov ca kl 13.00 med en av SSA:s Provförätare.

"Amatörradio i praktiken" lördagen den 20 september kl 09 – 17

Operatörskurs om hur du förstår och kunna använda din radio. Behandlar även antenner och operatörsteknik.

Kurslitteratur: Trafikhandboken 2006.

Anmälan senast den 7 september

Anmälan och förfrågningar för kurserna gör du till kurs@sk0qo.se eller per telefon till: Gun/SM0YDQ, tel 08-745 06 46, eller Lasse/SM0FDO, tel 08-500 102 60.

Lokal för samtliga träffar är Kvarnbäcksskolan, Mostensvägen 4, Jordbro. Mera info och vägbeskrivning hittar du på www.sk0qo.com
Kurserna sker i samarbete med ABF.

Södertörns Radioamatörer SK0QO

www.sk0qo.se

Söd Ra

Ham-annonser är gratis för medlemmar, dock högst 200 tecken. *Däröver:* Grundpris 40 kr och tillägg 5 kr för varje påbörjad grupp om 40 tecken. *Affärsmässig annonsering samt för icke medlemmar:* Grundpris 100 kr för 200 tecken. Text och betalning i förskott – skall finnas SSA tillhanda enligt tabellen på s.3;

Box 45, 191 21 Sollentuna,
PG 5 22 77 – 1 eller BG 370 – 1075.
Ham-annonser skickas direkt till:
QTC-redaktionen
Jonas Ytterman
Moga Breden 45
740 10 Almunge
qtc@ssa.se
Tel/fax 0174 – 206 59

Bostad sökes.

Lägenhet, stuga eller radhus/villa, för inflyttning omgående, dock senast 1/10/2008. Alla områden i Skåne är av intresse! Referenser finns om så önskas. SA7AKU, Kenneth
sa7aku@ssa.se
0737-538354

Säljes

KENWOOD TS 570 D med antennavstämning. Bra skick Pris 5 000:-
SM0SMK, Gunnar
gunnar.kvarnefalk@telia.com

Säljes

Antennpaket:
Vårgårdamast, höjd 14 m.
Rotor, Hy-Gain CD45.
Beam, ECO 3-el/3-band, 2 kW SSB.
Balun, 3 kW.
Paketet hämtas.
V.g. ge ett bud.
SM3BZW, Per-Olof Malmgren
0691-20081

Säljes

MFJ-904, portabel avstämningssenheter: 700:-
VR-5000, Communications Receiver: 3 500:-
Bägge enheterna är i nyskick!
SM4JDZ, Olle
0708-53 77 66
sm4jdz@telia.com

Säljes

RTTY-CONVERTER MSK-10 B
SM6AVO, Lennart
lennart.tjernebrant@telia.com

Säljes

Fin KV-rig ICOM 756PROIII med power PS15 och autmatisk antennväxel EX-627. Allt köpt hos SRS och i utmärkt skick. Hbj över 20.000 kr
Rig Interface West Mountainradio Rig Blaster Pro med all dok, S/W och kablar 1.600 kr
SM7BIC, Lennart
070-5141010

Säljes

Efter SM7BAE säljes följande amatörradioutrustning:
Tranceiver Kenwood TS 850 s med tillhörande nätaggregat PS 52.
Hembyggda transvertrar och drivsteg för 144/50 MHz.
Hembyggda slutsteg byggt i ett rack med trefas nätaggregat. Slutstegen byggda i G2DAF koppling med rören QBL 5/3500.
Stegen går på 50 MHz respektive 144 MHz. Dokumentation finns ej.
Antenner:
8 st. 20 element för 144 MHz av märket KLM.
8 st. 9 element för 50 MHz av märket M2.
Mast med tillhörande rotor/elevation för EME kommunikation. Konstruktionen avsedd för 144 MHz/50 MHz.
Masten säljes med styrsystem, indikering, utrustning för mjukstart och stop ingår samt kablage.
Drake line R4B samt T4X med tillhörande högtalarlåda och nätaggregat.
För vidare information:
SM7BCX, Yngve
0411-712 39, säkrast mellan 21.00-22.00

Skänkes

Otaliga radiatorer, miniatyr oktall m.fl. typer, vridkondensatorer, spolar m.m Obs ämning endast!
SM5WS, Rune
rune.cedermark@gmail.com
08-38 74 40

Köpes

Hela dödsbon eller radioutrustning köpes. Vi kan hjälpa till med antennertagning om det inte ligger för långt bort från Stockholm.
Hör med Gunnar, SM5GW
08 – 765 21 18

Köpes

Luxor rullbandsvideo modell 8000L. Kompletterad eller i delar. Har använts i undervisning i skolor.
SM5-8141, Stig
0142-40225
radionostalgi.bse@3mail.se

Köpes

Radiokassetbandspelare, fabrikat Grundig, modell C 2500 Automatic SM0KV, Olle
08-59255694
sm0kv@ssa.se

Funktionärslista

SSA:s funktionärslista är senast publicerad i QTC Nr 1, 2008

Den återfinns även på ssa.se

SM Call Book 2008

Finns nu att köpa i HamShop

HamShop

ssa.se/hamshop/

Otto Ringheim, HK7/SM5HV, In Memoriam

Av SM6JSM, Eric Lund

Fredagen den 11 juli avled en av våra mest kända radioamatörer. Otto Ringheim föddes den 23 september 1918, och skulle alltså ha fyllt 90 år inom kort. Det är inte många av dagens aktiva amatörer som träffat Otto, men det beror mest på att han sedan 1950 långa tider bott utomlands. Många har däremot haft QSO med HK7/SM5HV som sände från Bucaramanga, Colombia, där han varit bosatt sedan 1977 tillsammans med sin älskade XYL Angelina (lilla ängeln).

1986 skrev Otto ett brev till Curt SM5AHK som publicerades i samband med FROs 40-årsjubileum. De flesta uppgifterna här nedan kommer från den artikeln:

Otto började med morse som skeppsgosse i Marstrand 1933-35 och blev inkallad till flottan 1939 då han började "plugga radio". Tjänstgjorde på diverse båtar och på kuststationen SAE. Muckade 1943 och arbetade på F3s markstation, SLC, tillsammans med en annan SSA-veteran, före ordföranden Gunnar SM4GL. Otto tog examen som radioingenjör 1946, gick med i SSA som lyssnaramatör SM5-873 och fick sitt A-certifikat den 22 oktober samma år.

Ottos första sändare "hade 6L6 som oscillator och två st A45 (4V) i push-pull som slutsteg till en Hertz-antenn. Min mottagare var en 5-rörs "Sky Buddy". Hans första QSO blev med legenden Martin SM5LN på 80 m. Otto blev anställd av FOA i Solvalla och Frösunda.

1950 fick Otto genom Gunnar SM4GL veta att FN ville ha telegrafister. Han reste tillsammans med fem andra SM-killar till New York. Efter en kort kurs där skickades tre av dem i oktober till Korea för att ordna radiokommunikation åt FN. Där fick de låna en 20-wattare

av en japansk radioamatör. I februari 1951 förflyttades Otto till Kashmir där han blev Chief Radio Operator. Han fick även arbeta som flygsignalist på en DC 3. I augusti 1951 kom Otto tillbaka till FOA i Sverige.

1953 bar det av till Korea igen; nu i svensk arméuniform. Otto fick låna utrustning av busiga USA-amatörer. Det var trögt att få in material stämplat "US Army" till Nordkorea, men tydligen gick det eftersom Otto kunde genomföra ett antal QSO från norra sidan av den s.k. "bamburidån".

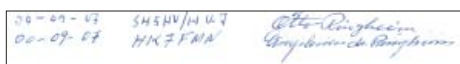
Otto blev sedan kvar i SM tills han hösten 1961 sökte och fick jobbet som elektroniklärare i Bucaramanga, Colombia. Han sökte om amatörradiotillstånd, men fick vänta i 15 år på svar... Under vistelsen där träffade Otto sin blivande fru, Angelina. I december 1964 förflyttades han till Mexico och stannade till januari 1976 då han gick i pension. Inte heller här lyckades han få tillstånd till att köra radio eftersom han var utlänning.

Efter en tid i Sverige reste Otto och Angelina till Bucaramanga där de sedan dess varit bosatta. Eftersom det fortfarande inte gick att få ett tillstånd fick paret ta till ett knep. Angelina tog helt enkelt ett colombianskt cert av 2.klass och fick callet HK7FMN. Hon fick enligt lagen ha en 2nd operator och vem blev det – Otto naturligtvis! I november 1977 fick även Otto tillstånd, men inget eget call, så därav SM5HV/HK7 under alla dessa år.

Otto fick QSO med många hundra SM-amatörer och var även en ivrig DX-are. Han körde med en enkel L-antenn eftersom han ville vara QRV på alla band och i alla riktningar på ett enkelt sätt. Det blev mest 20 meter där det var lättast att tränga igenom "W-barriären" (USA). På 40 och 80 meter var det för mycket QRN. Många avbrott blev det i Ottos sändningar; dels på grund av att staden "fimpade" lyset och dels på grund av att han var en inbiten piprökare.

Otto blev Ständig Medlem nummer 18 den 18 januari 1999. Både han och Angelina kom flera gånger på besök i gamla Sverige; nu senast någon månad innan han avled. En mycket god vän hade han i Lars SM0BDS, som skötte om hans QSL-trafik i massor av år och som även hjälpte Otto med många andra saker.

Den 7 september år 2000 besökte Otto och Angelina kansliet i Sollentuna för första gången och skrev i vår Gästbok (se utdrag). QSL-kortet

som pryder denna artikel är av egen design som Otto ritade redan 1946 och som han behållit i över 60 år!

Adiós Otto - descans en paz!
Eric SM6JSM

SK0QO - Stor Prylmarknad i Handen 20 km söder om Stockholm.

Det är åter dags för vår stora prylmarknad. Även i år i skolan Fredrik, som är en yrkesskola mitt emot Fredrika Bremergymnasiet nära Handens centrum, Haninge. Adress: Dalarövägen 33.

Lördag den 4 oktober kl 10-14.
Vi öppnar portarna kl 10.00 prick

Insläpp för säljarna från kl 08.00.
YL-baren öppnar kl 09.00.

Det blir som vanligt försäljning av prylar "allt mellan antenn och jord" Radio, komponenter, data, mm – mycket "bra att ha"- grejor!
Först till kvarn-principen gäller. Såväl privata säljare som radiofirmor kommer finnas på plats, bl a SRS, SM6YKG med flera kända säljare.

Entré 20:-, med chans till fina priser på inträdesbiljetten. Dragningen sker kl 12.00

Incheckning på repeater R3x, 145.6875 MHz. Karta och vägbeskrivning finns på www.sk0qo.com.

Du som vill hyra bord för att sälja, kontakta Lasse/SM0FDO, tel 08-500 102 60 eller mail sm0fdo@comhem.se. SNARAST för att vara säker på att få en plats.
Hyra 50:-/m och borden är 180 cm.

Välkommen att fynda!
Välkomna hälsar SödRa!
Södertörns Radioamatörer SK0QO

www.sk0qo.se

DX-ri
Söndagar k
På 3775 M
Något f
Väl r
SM7CRW (S
John

Besök SKOTM

SSA:s besöksstation på Tekniska Museet i Stockholm.

Öppettider

Onsdag	17.00 – 20.00
Lördag	11.00 – 17.00
Söndag	11.00 – 17.00

web.comhem.se/sk0tm/

Amatörradiomässa i Eskilstuna 2009

Eskilstuna Sändareamatörer arrangerar den traditionella Radiomässan/loppisen lördagen den 21 mars 2009 mellan kl. 10 och 16 i Munktellarenan, Eskilstuna.

Mer information kommer i senare nummer av QTC, SSA-bullen samt Internet.

Varmt välkomna till Smé-stadens Ham-fest.

73 de SK5LW Eskilstuna Sändareamatörer genom SM5OCK, Håkan.

Distriktsmöte i SM7

DL7 i samarbete med Nordvästra Skånes Radioamatörer kallar till distriktsmöte i Helsingborg lördagen **25 oktober 2008**.

Efter sedvanliga förhandlingar och föredrag arrangerar NSRA loppmarknad.

Detaljerat program kommer bli i QTC nr 10 och i SSA Bulletiner. Inom kort kan Du även få ytterligare information på:

www.sm7mote.sk7dd.se

DL7
SM7CZL, Bertil

Amatörloppmarknad – SK4TL

SK4TL
radio team

I höst håller vi åter våran traditionsenliga amatörloppmarknad i Ölmbrotorp 13 km norr om Örebro.

I år blir det lördagen den 13 september.

SRS från Karlstad är på plats och visar upp sitt fina sortiment.

Planera nu in oss i din almanacka.

Du som vill sälja kontakta SM4RGD Charlie. Säkrast når du mig via e-mail: sm4rgd@tyfonmail.se Tel. kvällstid: 019-573026

För mera INFO vägbeskrivning m.m. se www.sk4tl.com aktiviteter

Vi ses. Bästa 73 de SM4RGD, Charlie

Loppmarknad i Norrköping

Norrköpings radioklubb och FRO Norrköping inbjuder till loppmarknad för amatörradioutrustningar samt försäljning av radiostationer och tillbehör. Gammalt och nytt presenteras i en härlig blandning. Passa på och fynda. Reservera tiden:

Lördagen den 11 oktober kl 10.00 - 13.00
Utställare från 08.00. Cafeterian öppnar 09.00

OBS att vi har tidigarelagt loppisen en vecka för att inte den ska inträffa samtidigt som scouterna har Jamboree on the air.

Om du själv vill sälja är det dags att boka utställarbord – kostnad 50 kr per meter – genom e-post till bokning@sk5bn.se eller per telefon 0702-970133 Janne Hult /SM5TJH

På hemsidan sk5bn.se finns också vägbeskrivningar om man kommer från söder, väster och norr. Info ges kontinuerlig på hemsidan och där kan du också göra föransökan. På hemsidan aprs.fi finns info om man söker på SK5BN-11

Mer info ges av loppisgeneralerna. Hjärtligt välkomna

Janne/SM5TJH & Håkan/SM5XAV

Distriktsmöte i SM3

Sundsvalls Radioamatörer, SK3BG genom SM3ESX/ Christer hälsar Dig varmt välkommen till höstens Distrikt 3-möte i Sundsvall.

Datum: Lördag den 4 oktober
Klockan: 10.00 – ca 15.00
Plats: SK3BG:s klubblokal, Paviljongvägen 11 i Sidsjön, Sundsvall

På programmet:

- 10.00 Samling kaffe och smörgås serveras till självkostnadspris
- 10.30 Mötesförhandlingar med bland annat val av ny Distriktsledare
- 12.00 Lunch
- 13.00 Summits On The Air - SOTA
För 5 år sedan började några sändareamatörer i Storbritannien kombinera sitt intresse för friluftsliv, höga berg och amatörradio.
Det hela går ut på att kontakta amatörradiostationer belägna på bergstoppar. En lista finns framtagen över vilka berg som är godkända. Grundregeln är en höjd på 150 meter jämfört med omgivningen. Sverige är indelat i 9 regioner. SM3TLG/Hans berättar och visar bilder om denna nya amatörradioföreelse, där Hans nyligen har kört radio från några olika bergstoppar.

Incheckning:
Via repeater SK3BG/R på 145.725 (RV58)

Mer info:
Lyssna på SSA-bulletinen eller besök SK3BG:s hemsida, så får Du senaste nytt om Distrikt 3-mötet.

Varmt välkomna hälsar SK3BG genom SM3ESX, Christer!

ngen
I 10.00 SNT
Hz ± QRM
ör Dig?
mött
F7DX. 8S7A)
-lwar

SL3BR åter i luften

Av SM3TLG, Hans Nilsson

Eftersom det svenska försvaret alltmer rustas ner så är det också sällan man hör några SL-signalerna nu för tiden. SL3BR var signalen på Kungl Hälsinge Flygflottilj F15 i Söderhamn. 1995 hölls en stor flygdag på F15 med tiotusentals besökare. Vi var också igång då med specialsignalen 7SL3BR. Kort därefter kom beskedet att F15 skulle läggas ner.

Hälsinge Flygflottilj heter numera Flygstaden och har blivit samlingsplats för många industrier. Den 11 – 12 juli 2008 var det dags för flygdagar igen, nu i privat regi. Man kunde bland annat se flyguppvisning av en Spitfire, men även många andra flygplan, och åter kom flera tusen besökare. På Flygstaden finns ett mycket fint Flygmuseum "Söderhamn/F15 Flygmuseum" där man bland annat kan beskåda riktiga flygplan i form av ex Tunnan, Lansen och Viggen.

Hasse SM3JBE fick några dagar innan årets flygdagar skulle äga rum, en idé att på nytt ak-

QLS:et för SL3BR (Detta är ett gammalt inscannat ex, men det blir ett nytryck med samma framsida).

tivera SL3BR. Först ett telefonsamtal till PTS som bekräftade att signalen SL3BR finns kvar och är OK att aktivera. Därefter kontaktade han F15:s flygmuseum som får anses äga signalen SL3BR nu, och de var bara glada för en radioamatör aktivitet. Vi tilldelades plats i ett rum i nämnda museum.

SM3JBE satte upp en FD4-antenn dagen före och dessutom en inverterad dipol för 30 meters bandet.

Så den 11 juli var det dags och operatörer var SM3JBE och SM3TLG. Vi körde en hel del SM-stationer på 80 meters bandet, men vi var även populära på 30 och 20 meter. Som framgår av fotot på Hasse SM3JBE så har man i en del olika rum dockor i naturlig storlek. En liten grabb tittade förvånat först på dockorna och sedan på Hasse, så rusade han till pappan och berättade andfått "det var en av dockorna som rörde sig!"

SM3JBE sätter upp FD4-antennen.

Det var väldigt många besökare även hos oss och även besök av en del andra radioamatörer. Efter två dagars aktivitet fick vi ihop drygt 300 kontakter. Vi hade konkurrens av en contest och dessutom var det inte det lättaste att höra signaler igenom den elektroniska störningsdimma som fanns. QSL kommer via SM3TLG.

Vi tyckte att det var en mycket trevlig aktivitet och vår uppmaning till er andra är att aktivera våra SL-signalerna som fortfarande finns kvar!

73 Hasse SM3JBE och Hans SM3TLG

SM3JBE kör CW på SL3BR.

JOTA – Jamboree On The Air 18 – 19 oktober 2008

Av SM3TLG, Hans Nilsson

Är du radioamatör, scout eller både och, så är det hög tid att anmäla ditt intresse för att vara med på årets JOTA.

Vad är JOTA?

JOTA betyder Jamboree On The Air och är ett enormt scoutläger i luften. Scouter över hela världen sitter vid amatörradiostationerna under denna helg och pratar med andra scouter och radioamatörer. I år är det den 51:a gången som JOTA:n går av stapeln. JOTI (Jamboree On The Internet) är till för dem som vill kontakta scouter, världen över, via datorn. Du som sändaramatör, kontakta scoutkåren på din ort och hör om de är intresserade. Presentera både hobbyn och JOTA / JOTI för dem. Många radioamatörer har kommit i kontakt med amatörradio för första gången just som scouter. Anmälan och mer information finns på: www.jota.scout.se

Anmälan endast i nödfall via e-post till sm6sm@ssa.se eller brevledes till Per-Olof Hansson, Gamla vägen 36, 446 32 Älvängen.

Vill du veta mer? Kontakta SM6SMY, Per-Olof Hansson på tel. 0303-748476 eller e-post: sm6sm@ssa.se

Väl mött under JOTA:n SM6SMY, Per-Olof.

P.S. Tänk på att för scouterna kan det vara lika kul att prata med "grannkåren" 3 mil bort som att få tag på en DX-station i Sydamerika. Börja alltså gärna med enkel utrustning, till exempel 80m SSB, repeatertrafik på 2 m eller PMR-radio. Allt för att väcka ett intresse för radioscouting och amatörradio. D.S.

Två ivriga scouter tränar telegrafi med stort intresse.

Förra årets invigningstalare: Fredrik Krantz Ordförande i Svenska Scoutrådet.

News!

PLL-stabilized Crystal Oscillator for 12 GHz

Now, an external 10 MHz reference frequency can be connected to achieve highest frequency accuracy. This is necessary for EME, WSJT and Tropo DX. The frequency of 10 MHz can be supplied by a highly stable OCXO, a reference oscillator of a frequency counter, a rubidium frequency standard or a GPS controlled frequency source.

If a 10 MHz reference frequency is not available, the internal crystal oscillator of the unit can be used. This crystal oscillator is frequency stabilized by our 40 °C precision crystal heater QH 40 A.

Features

- Fixed frequency PLL-stabilized crystal oscillator
- Internal temperature stabilized crystal oscillator with QH 40 A
- Input for external 10 MHz reference frequency
- Automatic activation of PLL if external 10 MHz signal is supplied
- Lock Detect status: internal LED
- Over voltage and reverse polarity protection
- Helical filters and microstrip filters for high spurious and harmonic rejection
- Compact construction in a German Silver case

Specifications

Type	MKU LO 12 PLL
Output frequency	11952 MHz (for 24 GHz) 12024 MHz (for 24 GHz USA) 11736 MHz (for 47 GHz)
Output power	min. 35 mW
Frequency stability @ 0 ... 40 °C	typ. 5 ppm (without 10 MHz reference frequency)
Ext. reference in	10 MHz / 2 ... 10 mW
Supply voltage	+12 ... 14 V DC
Current consumption	260 mA
Input connector for 10 MHz	SMA-female, 50 ohms
Output connector	SMA-female, 50 ohms
Dimensions (mm)	111 x 55 x 30
Case	German silver
Weight	typ. 140 g

Accessories

- As a 10 MHz frequency source we recommend the GPS-stabilized oscillator by James Miller, G3RUH.
 - [GPS-stabilized 10 MHz oscillator \(James Miller, G3RUH\)](#)

More information is available on our website www.db6nt.de

AFR Electronics

Tungatan 9
853 57 Sundsvall
Tel 060 – 17 14 17
Fax 060 – 15 01 73
afr@afr.se
www.afr.se

Elektrokit Sweden AB

Ahlmansgatan 20A
214 27 Malmö
Tel 040 – 29 87 60
Fax 040 – 29 87 61
info@elektrokit.se
www.elektrokit.se

Fa Manuel Larsson

Bredared, Skogsfrid
514 53 Månstad
manuel@limmared.nu
www.limmared.nu

Josef Johanssons Radio TV-Service

Bengt Karlsson
info@jjrtvs.se
www.jjrtvs.se

Katairconsulting

Peter Steneborg, SM6WBR
Åbydalsvägen 3
435 39 Mölnlycke
Mobil 0705 – 98 94 34
katairconsulting@telia.com
www.katairconsulting.se

KUHNE electronic GmbH

Scheibenacker 3
951 80 Berg
Tel +49 (0) 9293 – 80 09 39
www.db6nt.de

Lannabo Radio AB

Karnelundsvägen 97
430 33 Fjärås
Tel 0300 – 54 11 29
info@lannabo.se
www.lannabo.se

LSG Communication AB

Sam Gunnarsson, SM3PZG
Tel/Fax 0660 – 29 35 40
Mobil 070 – 575 79 16
info@lsg.se
www.lsg.se

Mobinet Communication AB

Varvsgatan 2
652 26 Karlstad
Tel 054 – 13 04 00
Fax 054 – 18 61 40
info@mobinet.se, sales@mobinet.se
www.mobinet.se

Parabolic Systems AB

Allatorpsvägen 97
439 74 Fjärås
info@parabolic.se
www.parabolic.se

SJR Service

Box 90
383 22 Mönsterås
info@sjrservice.se
www.antennerna.se

Svebry Electronics AB

Box 120
541 23 Skövde
Tel 0500 – 48 00 40
Fax 0500 – 47 16 17
svebry@svebry.se
www.svebry.se

Svensk Elektronikproduktion AB

Energigatan 8
434 37 Kungsbacka
Tel 0300 – 70 000
info@svenskelektronikproduktion.se
www.svenskelektronikproduktion.se

Swedish Radio Supply AB

Box 208
651 06 Karlstad
Tel 054 – 67 05 00
Fax 054 – 67 05 55
srs@srsab.se
www.srsab.se

Tinitro

P.O. Box 727
FIN-20101 Turku
FINLAND
Tel. +358 50 300 0073
tinitro@tinitro.com
www.tinitro.com

Vårgårda Radio AB

Hjultorps Industriområde
Skattegårdsgatan 5
Box 27
447 21 Vårgårda
Tel 0322 – 62 05 00
Fax 0322 – 62 09 10
sales@vargardaradio.se
www.vargardaradio.se

Förteckningen visar de företag som under de senaste 12 månaderna annonserat i tidningen.
Om du vill annonsera, kontakta: Anders Berglund (SM6RTN)
Tel 031 – 709 88 48, säkrast mellan kl 18.00 – 20.00
Mobil 070 – 24 99 07
anders.berglund@motorkonsult.se